

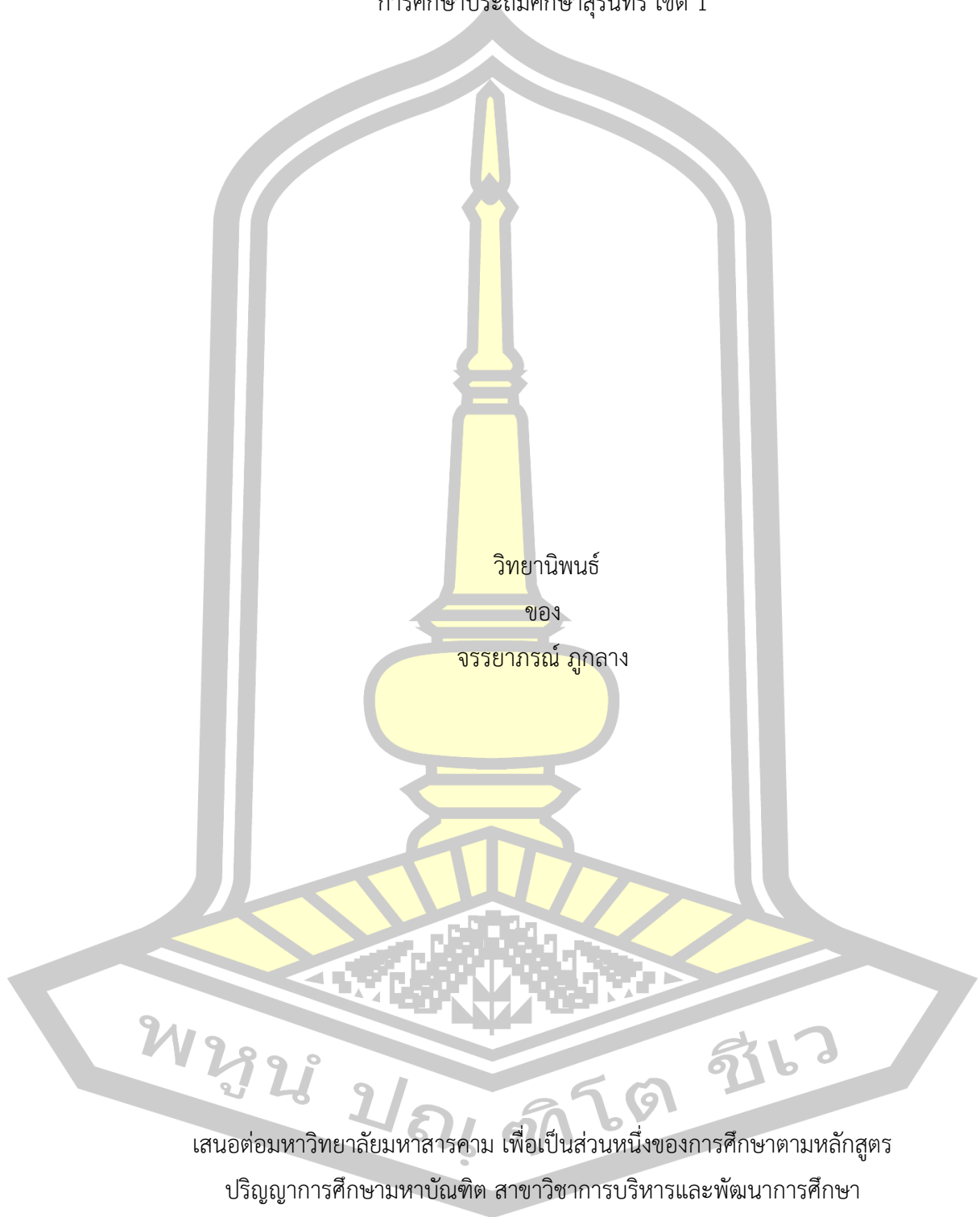
การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

วิทยานิพนธ์
ของ
จรรยาภรณ์ ภูกลาง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา
มีนาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

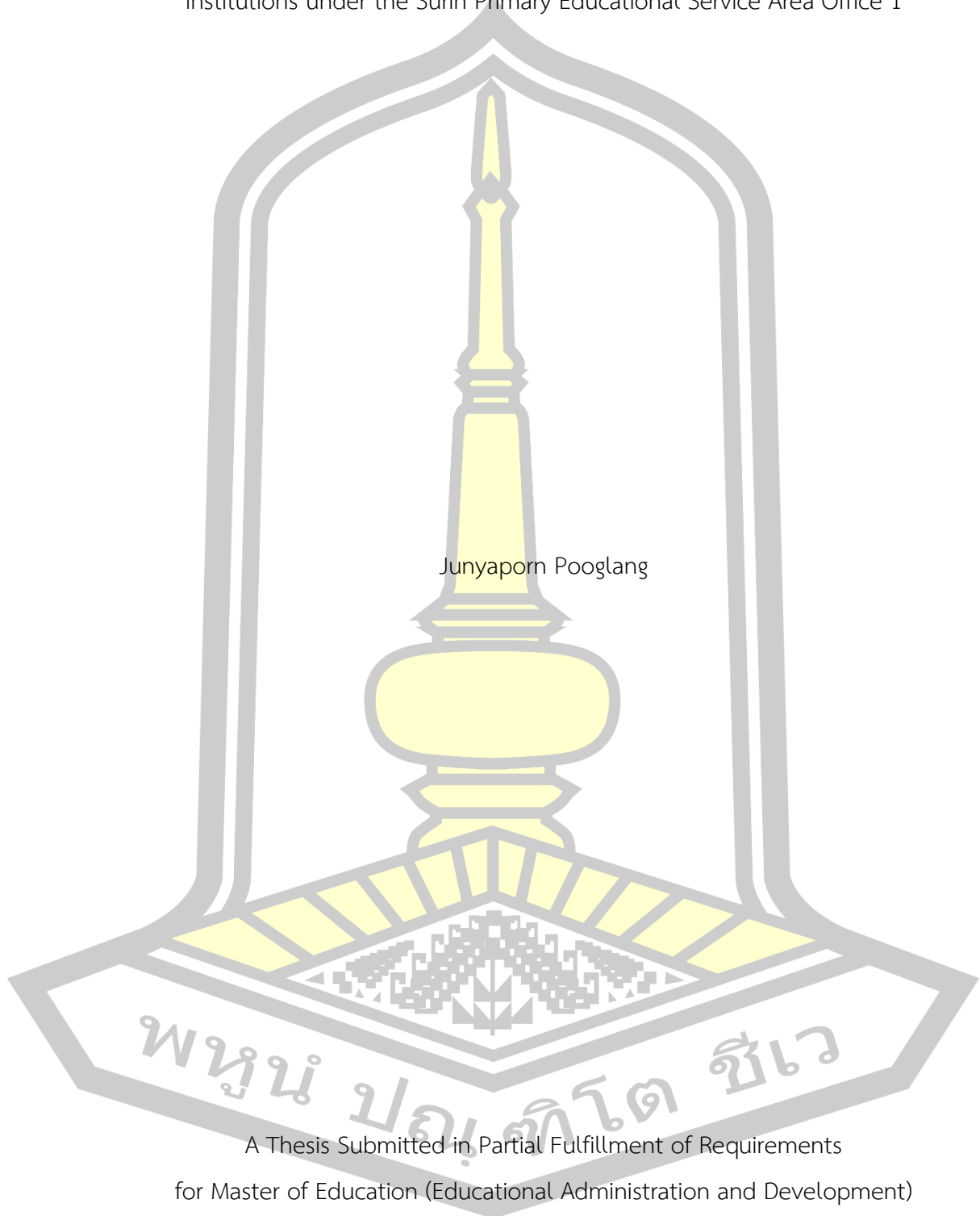

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มีนาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Development of Academic Administration Guidelines for Small Educational
Institutions under the Surin Primary Educational Service Area Office 1

Junyaporn Pooglang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

March 2021

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. ธัชชัย จิตรนันท์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

.....กรรมการ

(อ. ดร. สุรเชต น้อยฤทธิ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. อำนาจ ชนวงค์)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1		
ผู้วิจัย	จรรยาภรณ์ ภูกลาง		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณณ์		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา จำนวน 156 คน เครื่องมือคือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน คือ 0.37-0.71 และค่าความเชื่อมั่นคือ 0.94 สภาพที่พึงประสงค์ คือ 0.21-0.75 และค่าความเชื่อมั่นคือ 0.92 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี จำนวน 6 คน เครื่องมือคือแบบสัมภาษณ์ แล้วประเมินแนวทางโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผล

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนา

หลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผล การเรียนการสอนโดยเน้นความแตกต่างรายบุคคล สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ มีการติดตามเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูทุกคนต้องผลิต และใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารกำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และสถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน

คำสำคัญ : การพัฒนา, แนวทางการบริหารงานวิชาการ, สถานศึกษาขนาดเล็ก

TITLE	Development of Academic Administration Guidelines for Small Educational Institutions under the Surin Primary Educational Service Area Office 1		
AUTHOR	Junyaporn Pooglang		
ADVISORS	Associate Professor Suwat Junsuwan , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2021

ABSTRACT

The research aims to 1) to study the current condition. 2) To develop guidelines for academic administration of small educational institutions. The research was divided into 2 phases : Phase 1 studied the current condition. Desirable condition and necessity from the sample group were school administrators. And teachers of academic supervisors in educational institutes, total 156 people. The tool was the current state questionnaire. Desirable condition the power to classify each item of the current condition questionnaire was 0.37-0.71 and the confidence value was 0.94, the desirable condition was 0.21-0.75, and the confidence value was 0.92. From the school administrators and the teachers of the academic heads of schools in educational institutions with good practice, 6 students were interviewed. The guidelines were assessed by seven experts. The statistics used for data analysis were frequency, mean and standard deviation.

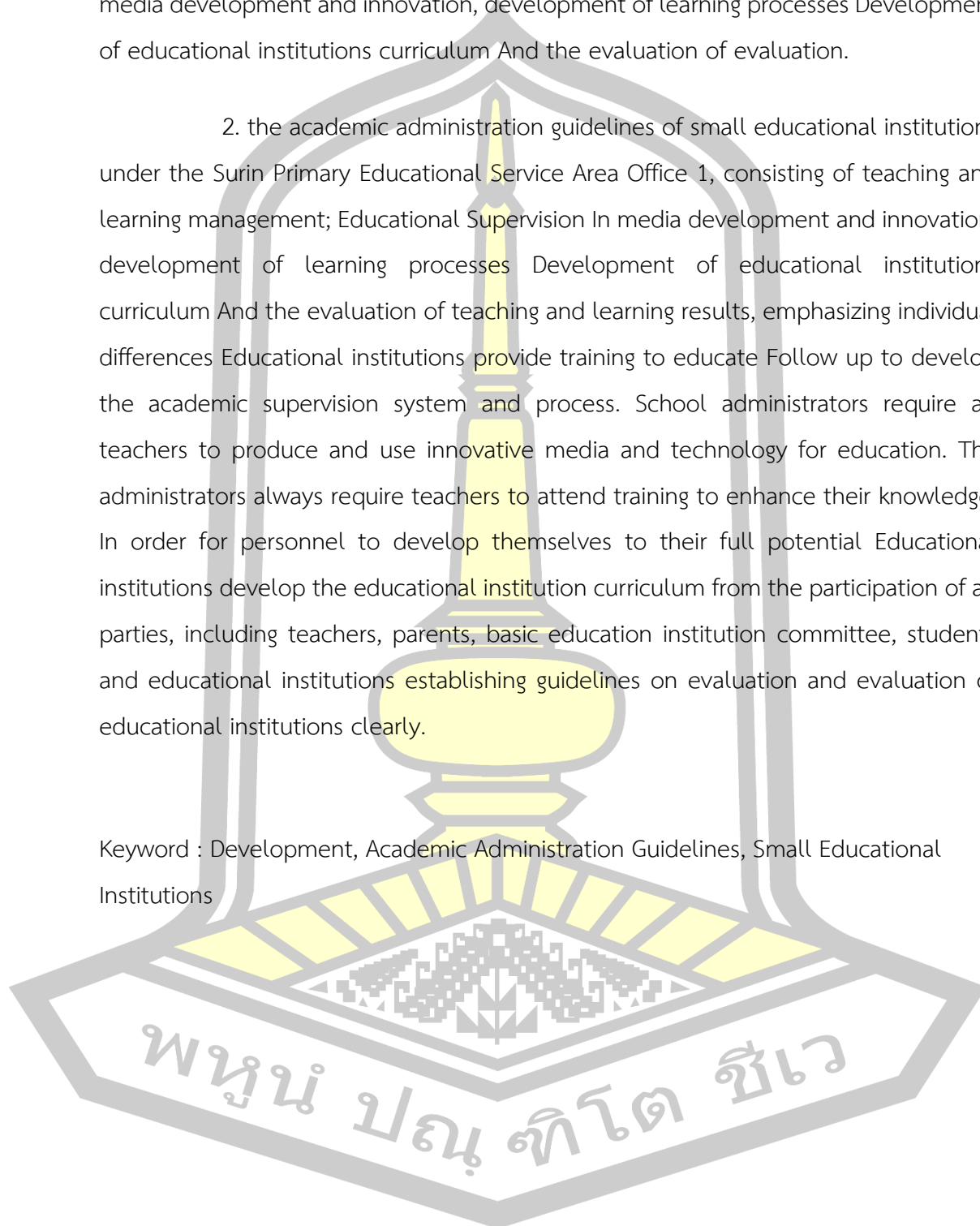
The results of the research were as follows:

1. Current condition of academic administration of small educational institutions. Overall is at a high level. Overall desirable condition is at a high level. Importance, necessity and need to develop academic management guidelines. In

descending order as follows: Instructional Management Educational Supervision In media development and innovation, development of learning processes Development of educational institutions curriculum And the evaluation of evaluation.

2. the academic administration guidelines of small educational institutions under the Surin Primary Educational Service Area Office 1, consisting of teaching and learning management; Educational Supervision In media development and innovation, development of learning processes Development of educational institutions curriculum And the evaluation of teaching and learning results, emphasizing individual differences Educational institutions provide training to educate Follow up to develop the academic supervision system and process. School administrators require all teachers to produce and use innovative media and technology for education. The administrators always require teachers to attend training to enhance their knowledge. In order for personnel to develop themselves to their full potential Educational institutions develop the educational institution curriculum from the participation of all parties, including teachers, parents, basic education institution committee, students and educational institutions establishing guidelines on evaluation and evaluation of educational institutions clearly.

Keyword : Development, Academic Administration Guidelines, Small Educational Institutions

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ความช่วยเหลือด้วยความเมตตาเสมอมา กราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ชนะวงค์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยต้องกราบขอบพระคุณท่านอย่างสูงยิ่ง มา ณ โอกาสนี้

ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน นางสาวหยาด จันทร์คูเมือง นายเทพฤทธิ์ เทพวิริยะพงศ์ นายสัมพันธ์ ภูหินกอง และนางสาวภทริยา ทองงาม ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ขอบพระคุณผู้บริหาร และคณะครูสถานศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม ได้แก่ โรงเรียนบ้านร้านหญ้า โรงเรียนบ้านกันตรง โรงเรียนบ้านจ๊กจูก ที่ให้ความกรุณาในการสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ ขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยาภานต์ เรืองสุวรรณ นายอาวุธ ทองบุ ดร.จำรัส สอนกล้า นายชำนาญ ใจเพ็ชร นายหลักเขต มุ่งสันติ นายสมชาติ ขอร่ม และนางสาวกัลยา สุวรรณศรี ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินแนวทาง ขอบพระคุณผู้บริหาร ครู บุคลากร และเจ้าหน้าที่ ทั้งในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวก และให้ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ บิดา มารดา คณาจารย์ เพื่อนนิสิตสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา และบุคคลอันเป็นที่รัก ที่คอยให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา สนับสนุนงานวิจัยสำเร็จด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาวิจัยนี้ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณบิดา มารดาบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ และให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

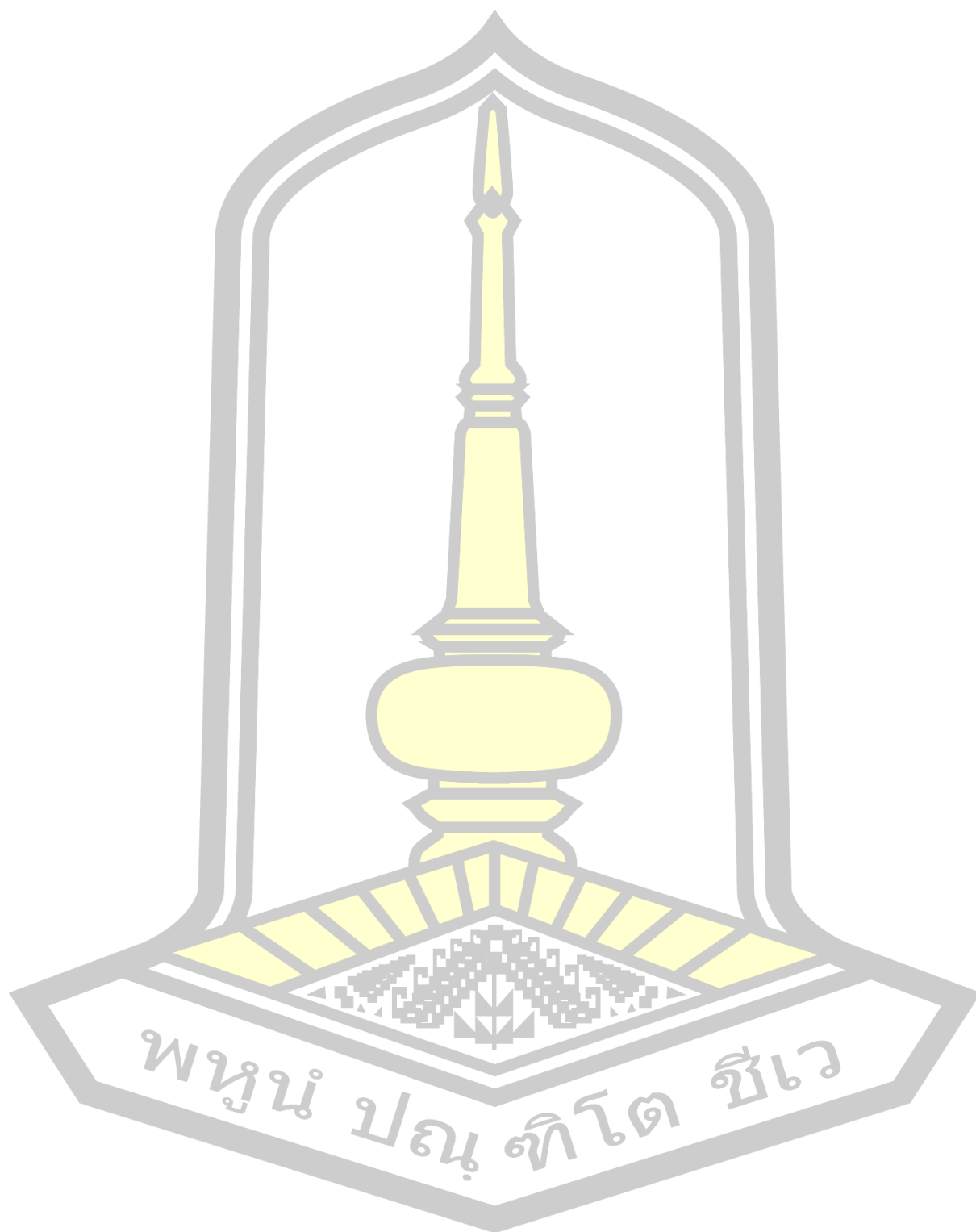
จรรยาภรณ์ ภูกลาง

พนุน ปณ ทัโต ชีเว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การบริหารการศึกษา.....	10
การบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก.....	17
การบริหารงานวิชาการ.....	24
การพัฒนาแนวทาง.....	55
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1.....	58
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	61

งานวิจัยในประเทศ.....	61
งานวิจัยต่างประเทศ.....	68
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	72
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 1.....	74
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1.....	82
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	126
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	126
สรุปผล.....	126
อภิปรายผล.....	129
ข้อเสนอแนะ.....	134
บรรณานุกรม.....	136
ภาคผนวก.....	144
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	145
ภาคผนวก ข เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล.....	166
ภาคผนวก ค คุณภาพเครื่องมือ.....	182
ภาคผนวก ง คู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1.....	194
ภาคผนวก จ ตัวอย่างภาพการดำเนินการวิจัย.....	211

สารบัญตาราง

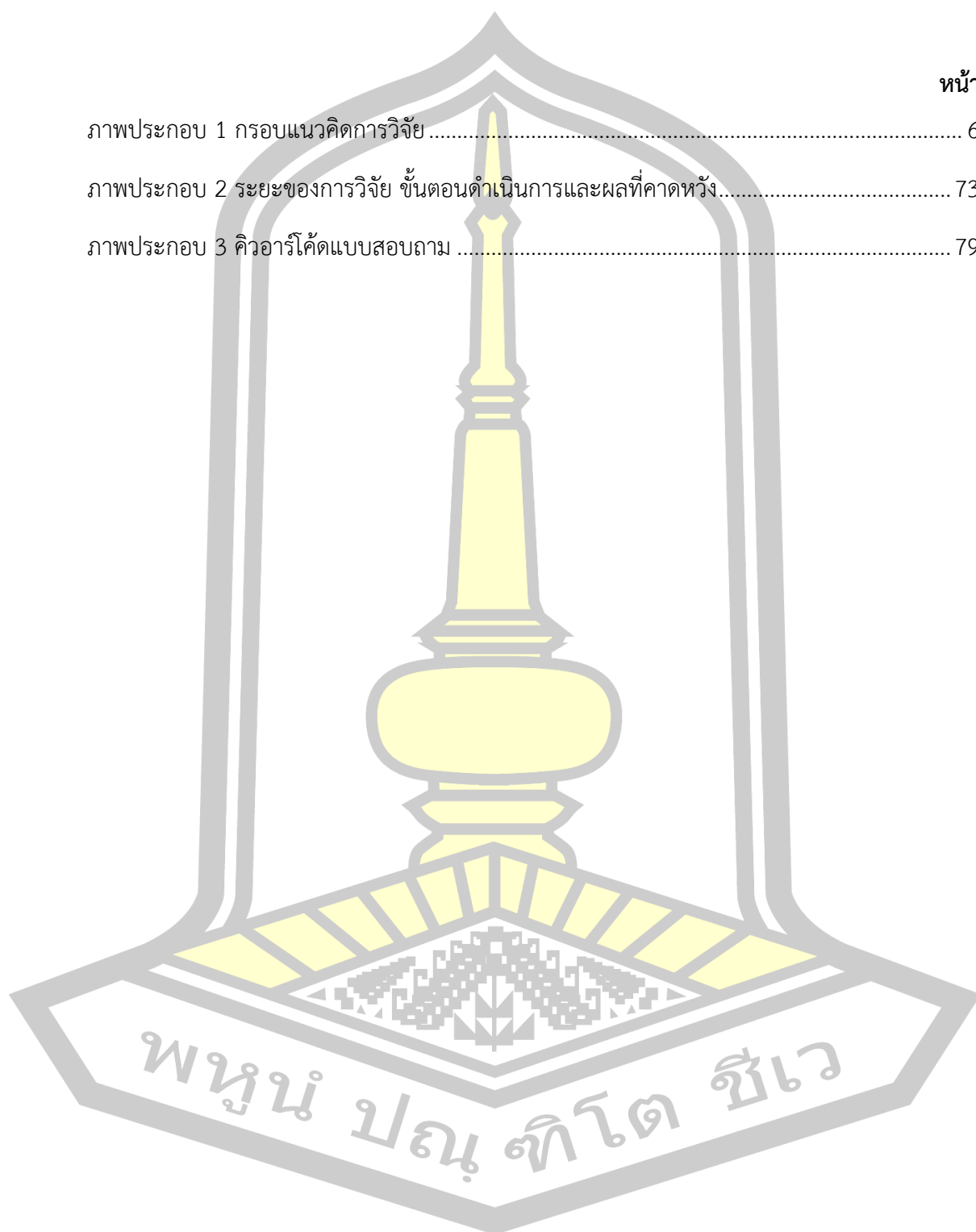
	หน้า
ตาราง 1 การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
ตาราง 2 แสดงการรวมด้านข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ	41
ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	75
ตาราง 4 ผลข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	90
ตาราง 5 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมและเป็นรายด้าน	92
ตาราง 6 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นรายข้อ	93
ตาราง 7 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นรายข้อ	94
ตาราง 8 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษาเป็นรายข้อ	96
ตาราง 9 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผลเป็นรายข้อ	97
ตาราง 10 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นรายข้อ	99
ตาราง 11 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมเป็นรายข้อ	100

ตาราง 12 ความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาด เล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1	102
ตาราง 13 ความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการขอสถานศึกษาขนาด เล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน .	103
ตาราง 14 ความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการขอสถานศึกษาขนาด เล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม	104
ตาราง 15 ความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการขอสถานศึกษาขนาด เล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา.....	105
ตาราง 16 ความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการขอสถานศึกษาขนาด เล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	106
ตาราง 17 ความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการขอสถานศึกษาขนาด เล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	107
ตาราง 18 ความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการขอสถานศึกษาขนาด เล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล	108
ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวม และรายด้าน	118
ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	119
ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล.....	120

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา	121
ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม	122
ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน	123
ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	124
ตาราง 26 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1	183
ตาราง 27 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง ประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1	188
ตาราง 28 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1	190

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
ภาพประกอบ 2 ระยะเวลาของการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการและผลที่คาดหวัง.....	73
ภาพประกอบ 3 คิวอาร์โค้ดแบบสอบถาม.....	79

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาขั้นพื้นฐานจัดเป็นระบบการศึกษาที่มีความสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ เพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลก ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัตประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ดังนั้น การศึกษาไทยนอกจากจะต้องตอบโจทย์ประเทศแล้ว ยังต้องตอบโจทย์การศึกษาของโลกด้วย ซึ่งดูได้จากบริบทใหญ่ ได้แก่ สภาพปัญหาและความต้องการ นโยบายของรัฐบาล กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2564 ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2574) ก็จะพบว่า มุ่งเน้นไปที่การยกระดับคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และลดความเหลื่อมล้ำอย่างทั่วถึง ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการและรองรับการพัฒนาประเทศ โดยการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการศึกษาของโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษามีขอบข่ายกว้างขวาง มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานทุกด้านของสถานศึกษา ทั้งทางตรงและทางอ้อม การทำความเข้าใจเพื่อสร้างจุดมุ่งหมาย

ร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษาจึงเป็นความสำคัญอันดับแรกของการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการต้องตระหนักในความสำคัญและสาระของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยกระบวนการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย การวางแผน การบริหารงาน การกำหนดยุทธศาสตร์การนำแผนการบริหารงานวิชาการสู่การปฏิบัติ การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลงานวิชาการ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการมีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการ ในบทบาทการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อการบริหารงานวิชาการ และบทบาทการพัฒนาสถานศึกษาด้านวิชาการ การบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการพัฒนา คุณภาพการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน สถานศึกษาคือ แหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดของการจัดการศึกษา ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน เมื่อจะเปรียบเทียบสถานศึกษาด้านคุณภาพและมาตรฐาน จำเป็นจะต้องเปรียบเทียบกันในเรื่องของ งานวิชาการ (ทสني วงศ์เย็น, 2555) ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการ จึงให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงทางสังคม จะต้องมีการติดตามกำกับการดำเนินงานให้เกิดผล ตามเป้าหมาย ตลอดจนการนำความรู้ที่มีอยู่หรือเรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ซึ่งต้องอาศัยความรู้และทักษะการบริหารจัดการของผู้บริหาร จากการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ ปี 2542 เป็นต้นมา พบปัญหาที่ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไขหลายประการ ได้แก่ ในด้านการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน/สถานศึกษา พบว่า มีสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ประเมิน สมศ. ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (อุทุมพร จามรมาน และคณะ, 2553)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ได้ดำเนินการเพื่อสนองนโยบาย การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2550 โดยได้กำหนดกลยุทธ์สำคัญ ในการดำเนินการ คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพเต็มตามศักยภาพที่เท่าเทียมกัน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การพัฒนาระดับคุณภาพโรงเรียน ขนาดเล็กเป็นนโยบายสำคัญประเด็นหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสริมสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ประชากร วัยเรียนให้ทั่วถึง อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้เรียนเป็นผลผลิตจากกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องให้ ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรา 22 ของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ ได้กำหนดไว้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

ในระดับสากล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1, 2562) โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนมากและมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี เนื่องจากประชากรวัยเรียนมีจำนวนลดลงและความนิยมของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานไปเรียนในเมือง ทำให้การจัดการศึกษาไม่สามารถสะท้อนคุณภาพและประสิทธิภาพได้เพียงพอ เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างไม่คุ้มค่า มีข้อจำกัดด้านการใช้ครูไม่ครบชั้นเรียน และขาดแคลนสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งผลให้คุณภาพทางการศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 292 แห่ง ใน 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสุรินทร์ อำเภอจอมพระ อำเภอศีขรภูมิ อำเภอลำดวน อำเภอสำโรงทาบ และอำเภอเขวาสินรินทร์ แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 131 แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1, 2562) ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจในการดำเนินงานด้านวิชาการให้สนองนโยบายที่สำคัญ ได้กำหนดกิจกรรมการพัฒนาระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผลผลิตจากกระบวนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงคุณภาพทางวิชาการเป็นสำคัญที่จะต้องเพียงพอและมีคุณภาพ กระบวนการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะให้ความสำคัญโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน ซึ่งพบว่ามีปัญหาในหลายด้านที่ส่งผลทำให้คุณภาพของผู้เรียนตกต่ำ ดังนี้ 1) ครูขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา 2) ครูขาดกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ขาดการนิเทศติดตามประเมินผลในงานวิชาการที่หลากหลายและต่อเนื่อง 4) ขาดการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1, 2562)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ในด้านสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก และแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ว่าโรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นอย่างไร และมีสภาพการดำเนินงานอย่างไรในสถานศึกษาที่มีผู้บริหาร ครูวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลแก่หน่วยงานต้นสังกัดในการวางแผนหรือเป็นแนวทางสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ดำเนินงานการบริหารวิชาการให้ครอบคลุมงานวิชาการ ทั้ง 17 ด้าน ตามกรอบแนวคิดในการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจะได้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยเป็นแนวทางสำหรับการบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เป็นอย่างไร
2. การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อพัฒนาแนวทางและประเมินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบแนวทางในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 หากนำผลไปใช้คาดว่าจะเกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ให้สอดคล้องกับปัญหาและความเหมาะสมกับสภาพความต้องการจำเป็น
3. ได้แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย เป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 131 แห่ง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 131 คน และครูหัวหน้างานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 131 คน รวมทั้งหมด 262 คน (กลุ่มสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 78 คน และครูหัวหน้างานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 78 คน รวมทั้งหมด 156 คน

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษสุรินทร์ เขต 1

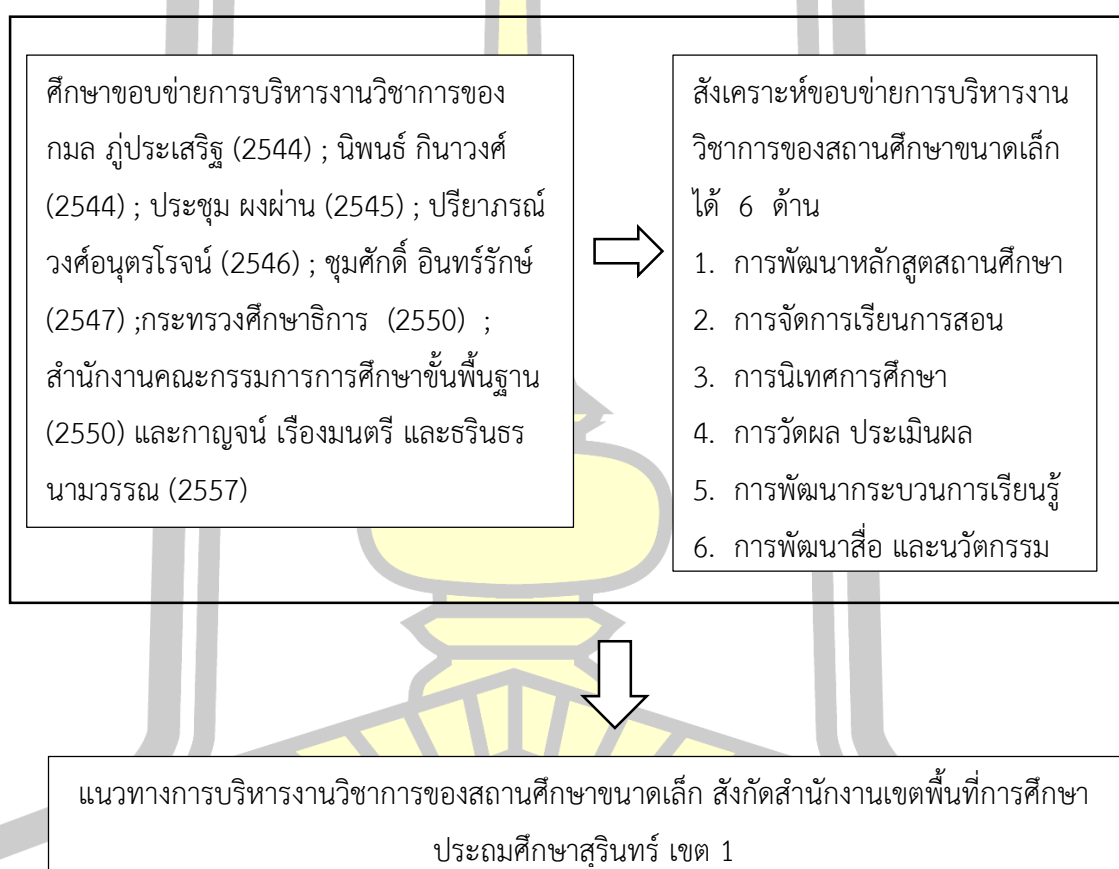
1. ผู้ให้ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices) จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการสถานศึกษา จำนวน 6 คน

2. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษสุรินทร์ เขต 1 เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ผู้ทรงคุณวุฒิใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง
ขอบเขตด้านเนื้อหา

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้วิจัยยึดหลักการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 นำมาบูรณาการกำหนดเป็นกรอบเนื้อหา ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การวัดผล ประเมินผล การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาสื่อและนวัตกรรม

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี หลักการ และสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งได้กำหนดขอบข่ายภาระงาน และแนวทางการปฏิบัติงานด้านวิชาการเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 6 ด้าน ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

พูน ปลูก โต ชเว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผล เกี่ยวกับงานวิชาการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือมาตรฐานที่วางไว้ อันประกอบไปด้วยการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การวัดผล ประเมินผล การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม เป็นต้น ซึ่งถือได้ว่างานวิชาการเป็นหัวใจหรือภารกิจหลักของหน่วยงานทางการศึกษาซึ่งมีขอบข่ายงานดังต่อไปนี้

1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อจัดทำรายละเอียดต่าง ๆ ตามโครงสร้างหลักสูตรและสาระที่กำหนด เพื่อนำไปใช้ในสถานศึกษาต้องให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมสอดคล้องสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และโลก มีคณะกรรมการดำเนินงาน และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารและครู รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาพยายามที่จะใช้กระบวนการซึ่งการที่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดเนื้อหา สาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การสร้างเครือข่ายทางวิชาการและวิชาชีพภายในเขตพื้นที่การศึกษา ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามการดำเนินงานแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่สร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียนให้มากที่สุด

1.3 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดระบบกระบวนการให้ข้อเสนอแนะภายในสถานศึกษา การจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง ต่อเนื่อง เป็นระบบ และกระบวนการจัดการระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการร่วมกันกำหนดนโยบายวางแผนของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี และร่วมกันสะท้อนและแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา

1.4 การวัดผลประเมินผล หมายถึง การจัดหาข้อมูลเพื่อค้นหาความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน มีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้

อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นในการวัดผลการประเมินผลผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารควรตระหนัก และรับผิดชอบโดยตรงจึงควรศึกษาถึงหลักการรูปแบบการรายงานการประเมินและกำหนดนโยบาย เพื่อให้การประเมินผลบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ผู้บริหารควรติดตามตรวจสอบ การประเมินผลอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ เพื่อประโยชน์ให้ผู้เรียนที่จะได้รับการพัฒนาเต็มตาม ศักยภาพ

1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง ขั้นตอนวิธีการที่ดำเนินการเกี่ยวกับผู้เรียน ได้แก่ การเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพ แวดล้อม เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้

1.6 การพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ และนวัตกรรม การส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการเรียนการสอน จัดหาสื่อและ เทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ ประสานความร่วมมือ ในการผลิต การส่งเสริมให้ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ไปใช้ การประเมินผล การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

2. การพัฒนาแนวทาง หมายถึง การทำให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดี โดยอาศัยกระบวนการ วิธีการที่สร้างขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ให้เกิดประสิทธิภาพ บรรลุตาม วัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ เป้าหมายของสถานศึกษาที่ตั้งไว้ และนำไปสู่การมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของผู้เรียนที่สูงขึ้น

3. สภาพปัจจุบันการบริหารวิชาการ หมายถึง สภาวะหรือสถานการณ์ในปัจจุบัน ที่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การวัดผลประเมินผล การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม เพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ขนาดเล็ก

4. สภาพที่พึงประสงค์การบริหารวิชาการ หมายถึง ความต้องการของการดำเนินงาน เกี่ยวกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียน การสอน การนิเทศการศึกษา การวัดผลประเมินผล การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม เพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาขนาดเล็ก

5. สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 121 คน

6. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

7. ครูหัวหน้างานวิชาการ หมายถึง ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่สถานศึกษาแต่งตั้งให้ เป็นหัวหน้างานฝ่ายวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 หมายถึง หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้น ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสุรินทร์ อำเภอจอมพระ อำเภอดอกขี้ผึ้ง อำเภอศีขรภูมิ อำเภอลำตวน อำเภอสำโรงทาบ และอำเภอเขวาสินรินทร์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. การบริหารการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา
 - 1.2 หลักการบริหารการศึกษา
2. การบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก
3. การบริหารงานวิชาการ
 - 3.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 3.2 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
 - 3.3 หลักการบริหารงานวิชาการ
4. การพัฒนาแนวทาง
5. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารการศึกษา

1. ความหมายของการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญและมีความจำเป็นต่อสมาชิกที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข สามารถดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การ นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาไว้ดังนี้

รุ่ง แก้วแดง (2528) ได้เสนอว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่จะทำให้การดำเนินงานทางด้านการศึกษาและการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

กิติมา ปรีดีติลล (2532) ได้เสนอว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างในโรงเรียน ตั้งแต่การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานอาคารสถานที่ การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานกิจการนักเรียนและนักศึกษา และการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

อมรชัย ดันติเมฆ (2536) ได้เสนอว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาเสริมสร้างสมาชิกของสังคมในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรม ตลอดจนค่านิยมให้ตรงกับความต้องการของสังคม สามารถเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยใช้กระบวนการและทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบและไม่เป็นระเบียบ

ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ และวิบูล โทวณะบุตร (2542) การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา คือ การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ และความเป็นคนดีที่หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งการจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่ และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการหรือมาทำการสอน ในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัย และอื่น ๆ ซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้รวมเรียกว่า “ภารกิจทางการบริหารการศึกษา” หรือ “งานการบริหารการศึกษา”

จรัส อติวิทยากรณ์ (2554) การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมทุก ๆ ด้าน นับแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรม คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำรงชีวิตอยู่ ดังนั้นผู้บริหารการศึกษาจะบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้น ต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของทฤษฎี และหลักการบริหาร เพื่อจะได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการทำงานสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารการศึกษาที่ประสบความสำเร็จคือ ผู้ที่สามารถประยุกต์เอาศาสตร์การบริหารไปใช้ได้อย่างมีศิลปะในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร

ควรมีหลักและกระบวนการบริหาร การบริหารการศึกษา หลักการแนวคิด ในการบริหารภาพรวมของ การบริหารทั้งนี้เพื่อให้การจัดการบริหารสถานศึกษามีความเหมาะสม เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และมีมุมมองในการบริหารสถานศึกษามากยิ่งขึ้นต่อไป

เลิศดาว กลิ่นศรีสุข (2555) กล่าวว่า “การบริหารการศึกษา” หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของครูใหญ่ร่วมกับครูน้อยในโรงเรียน หรืออธิการบดีร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย หรือรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับ อธิบดีกรมต่าง ๆ และครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และกลุ่มบุคคลเหล่านี้ต่างร่วมมือกัน พัฒนาค้นให้มีคุณภาพทั้งสิ้น การจะพัฒนาค้นให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการเรียน การสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมา ดำเนินการหรือมาทำการสอนในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัย และอื่น ๆ ซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้รวมเรียกว่า “ภารกิจทางการบริหารการศึกษา” หรือ “งานบริหารการศึกษา”

สัมมา ธนินิธย์ (2556) การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการจัด และดำเนินการ ทุกสิ่งทุกอย่างในสถานศึกษาที่ประกอบด้วยกิจกรรมมากมาย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่สำคัญที่สุด คือ ผลผลิตทางการศึกษาที่เป็นผู้เรียนที่ผ่านการศึกษาด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามที่สังคม คาดหวัง สามารถก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ผู้บริหารการศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ทั้งในเรื่องของความหมายและความสำคัญ ของการบริหารการศึกษา กระบวนการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา ทั้งด้านหลักการ และขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา การปฏิรูปการบริหารการศึกษาไทย การบริหารการศึกษาทั้ง ในส่วนกลางเขตพื้นที่การศึกษา และในระดับสถานศึกษา นอกจากนี้ยังควรศึกษาถึงการศึกษาไทยใน อนาคต เพื่อเสริมสร้างแนวคิดและกระบวนการที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาในอนาคตด้วย เพราะการบริหารการศึกษา คือ การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการ จัดทำแผนยุทธศาสตร์ และมีการสั่งการ ควบคุม และจัดการ เพื่อใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายคือผลผลิต หรือผู้เรียนต้องมีคุณภาพสูงสุด และบรรลุตาม เป้าหมายที่วางไว้ การบริหารการศึกษามีความสำคัญในฐานะที่เป็นกระบวนการที่เป็นภารกิจหน้าที่ หลักของผู้บริหาร ที่จะต้องกำหนดแบบแผนและเทคนิคต่าง ๆ โดยนำศาสตร์และศิลป์ที่มี ประสิทธิภาพเหมาะสมกับองค์กรมาใช้ เพื่อทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินการ เพื่ออำนวยให้ ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ถูกต้องและมีคุณภาพจากสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ของสถานศึกษา นั้น ๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาการศึกษาของคนในชาติ

จตุรงค์ ธนะสีลังกูร (2558) การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของ กลุ่มบุคคล ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของครูใหญ่ร่วมกับครูน้อยในโรงเรียน อธิการบดีร่วมกับอาจารย์

ในมหาวิทยาลัย รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับอธิบดีกรมต่าง ๆ และครูอาจารย์
 ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และกลุ่มบุคคลเหล่านี้ต่างร่วมมือการพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสิ้น
 การพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม
 การวัดผล การจัดอาคารสถานที่ และวัสดุครุภัณฑ์การสรรหาบุคคลมาดำเนินการ หรือมาทำการสอน
 ในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี มีวินัย และอื่น ๆ
 ซึ่งการดำเนินงานภารกิจทางการบริหารการศึกษาหรืองานบริหารการศึกษา การสร้างสรรค์วงจร
 ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างสรรค์องค์ความรู้จากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้
 และปัจจัยที่เกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ ชยรัตน์ (2558) การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการ
 หรือกิจกรรมที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการอย่างมีระบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์มีการประสาน
 ความร่วมมือกันภายในองค์กร โดยใช้ทรัพยากร และเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บรรลุ
 วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ร่วมกัน เป็นการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ระเบียบ โดยใช้ปัจจัยหรือ
 ทรัพยากรการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคลากร
 หลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม โดยใช้กระบวนการบริหาร
 กิจกรรมการพัฒนา และปรับปรุงวิธีการบริหารงานด้านต่าง ๆ มีการดำเนินการในการเรียนการสอน
 การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดสภาพแวดล้อมและพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคล
 และการบริหารงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ
 ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
 ที่วางไว้

2. หลักการบริหารการศึกษา

ในการบริหารการศึกษาได้มีนักการศึกษาได้ให้หลักการ แนวคิด และทฤษฎีการบริหาร
 การศึกษาดังนี้

ระยะที่ 1 ระหว่าง ค.ศ. 1887-1945 (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และวิบูล โตวณะบุตร,
 2542) ยุคนี้ทฤษฎีการบริหารสมัยดั้งเดิม (The Classical organization theory) แบ่งย่อยเป็น
 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ของเทย์เลอร์ (Scientific Management)
 ของเฟรดเดอริก เทย์เลอร์ (Frederick Taylor) ความมุ่งหมายสูงสุดของแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์คือ
 จัดการบริหารธุรกิจหรือโรงงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด Taylor มองคนงานแต่ละคน
 เปรียบเสมือนเครื่องจักรที่สามารถปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตขององค์การได้ เจ้าของตำรับ “The one
 best way” คือประสิทธิภาพของการทำงานสูงสุดจะเกิดขึ้นได้ต้องขึ้นอยู่กับสิ่งสำคัญ 3 อย่าง คือ

1.1 เลือกคนที่มีความสามารถสูงสุด (Selection)

1.2 ฝึกอบรมคนงานให้ถูกวิธี (Training)

1.3 หาสิ่งจูงใจให้เกิดกำลังใจในการทำงาน (Motivation)

เทย์เลอร์ ก็คือผลผลิตของยุคอุตสาหกรรมในงานวิจัยเรื่อง “Time and Motion Studies” เวลาและการเคลื่อนไหว เชื่อว่ามีวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เพียงวิธีเดียวที่ดีที่สุด เขาเชื่อในวิธีแบ่งงานกันทำ ผู้ปฏิบัติระดับล่างต้องรับผิดชอบต่อระดับบน เทย์เลอร์ เสนอระบบการจ้างงาน (จ่ายเงิน) บนพื้นฐานการสร้างแรงจูงใจ สรุปหลักวิทยาศาสตร์ของเทย์เลอร์สรุปง่าย ๆ ประกอบด้วย 3 หลักการ ดังนี้

1. การแบ่งงาน (Division of Labors)

2. การควบคุมดูแลบังคับบัญชาตามสายงาน (Hierarchy)

3. การจ่ายค่าจ้างเพื่อสร้างแรงจูงใจ (Incentive payment)

2. กลุ่มการบริหารจัดการ (Administration Management) หรือทฤษฎีบริหารองค์การอย่างเป็นทางการ (Formal Organization Theory) ของ เฮนรี ฟาโยล (Henri Fayol) บิดาของทฤษฎีการปฏิบัติการและการจัดการตามหลักบริหาร ทั้ง Fayol และ Taylor จะเน้นตัวบุคคล ปฏิบัติงาน + วิธีการทำงาน ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลแต่ก็ไม่มองด้าน “จิตวิทยา” (ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ และวิบูล โตวณบุตร, 2542) Fayol ได้เสนอแนวคิดในเรื่องหลักเกี่ยวกับการบริหารทั่วไป 14 ประการ แต่ลักษณะที่สำคัญ มีดังนี้

2.1 หลักการทำงานเฉพาะทาง (Specialization) คือ การแบ่งงานให้เกิดความชำนาญเฉพาะทาง

2.2 หลักสายบังคับบัญชา เริ่มจากบังคับบัญชาสูงสุดสู่ระดับต่ำสุด

2.3 หลักเอกภาพของบังคับบัญชา (Unity of Command)

2.4 หลักขอบข่ายของการควบคุมดูแล (Span of Control) ผู้ดูแลหนึ่งคนต่อ 6 คน ที่จะอยู่ใต้การดูแลจึงจะเหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สุด

2.5 การสื่อสารแนวตั้ง (Vertical Communication) การสื่อสารโดยตรงจากเบื้องบนสู่เบื้องล่าง

2.6 หลักการแบ่งระดับการบังคับบัญชาให้น้อยที่สุด คือ ไม่ควรมีสายบังคับบัญชายืดยาว หลายระดับมากเกินไป

2.7 หลักการแบ่งความรับผิดชอบระหว่างสายบังคับบัญชาและสายเสนาธิการ (Line and Staff Division)

3. ทฤษฎีบริหารองค์การในระบบราชการ (Bureaucracy) มาจากแนวคิดของแมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) ที่กล่าวถึงหลักการบริหารราชการประกอบด้วย

- 3.1 หลักของฐานอำนาจจากกฎหมาย
- 3.2 การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบ ที่ต้องยึดระเบียบกฎเกณฑ์
- 3.3 การแบ่งงานตามความชำนาญการเฉพาะทาง
- 3.4 การแบ่งงานไม่เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตัว
- 3.5 มีระบบความมั่นคงในอาชีพ

อย่างไรก็ตามระบบราชการก็มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งในด้านข้อเสีย คือ สายบังคับบัญชาที่ยืดยาวการทำงานต้องอ้างอิงกฎระเบียบ จึงชักช้าไม่ทันการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน เรียกว่า ระบบ “Red tape” ในด้านข้อดี คือ ยึดประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก การบังคับบัญชา การเลื่อนขั้นตำแหน่งที่มีระบบระเบียบ แต่ในปัจจุบันระบบราชการกำลังถูกแทรกแซงทางการเมือง และทางเศรษฐกิจ ทำให้เริ่มมีปัญหา

ระยะที่ 2 ระหว่าง ค.ศ. 1945–1958 (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และวิบูล โตวณะบุตร, 2542) ยุคทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation) Follette ได้นำเอาจิตวิทยามาใช้และได้เสนอ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง (Conflict) ไว้ 3 แนวทาง ดังนี้

1. Domination คือ ใช้อำนาจอีกฝ่ายสยบลง คือ ให้อีกฝ่ายแพ้ให้ได้ไม่คืนัก
2. Compromise คือ คนละครึ่งทาง เพื่อให้เหตุการณ์สงบโดยประนีประนอม
3. Integration คือ การหาแนวทางที่ไม่มีใครเสียหน้า ได้ประโยชน์ทั้ง 2 ทาง

(ชนะ ชนะ)

นอกจากนี้ Follette ให้ทัศนะน่าฟังว่า “การเกิดความขัดแย้งในหน่วยงาน เป็นความบกพร่องของการบริหาร” (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และวิบูล โตวณะบุตร, 2542) การวิจัยหรือ การทดลองฮอว์ธอร์น (Hawthorn Experiment) ที่ เมโย (Mayo) กับคณะทำการวิจัยเริ่มที่ ข้อสมมติฐานว่าสิ่งแวดล้อมมีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของคนงาน มีการค้นพบจากการทดลอง คือมีการสร้างกลุ่มแบบไม่เป็นทางการในองค์กร ทำให้เกิดแนวความคิดใหม่ที่ว่า ความสัมพันธ์ของ มนุษย์มีความสำคัญมาก ซึ่งผลการศึกษาทดลองของเมโยและคณะ พอสรุปได้ดังนี้

1. คนเป็นสิ่งมีชีวิต จิตใจ ขวัญ กำลังใจ และความพึงพอใจเป็นเรื่องสำคัญในการทำงาน
2. เงินไม่ใช่สิ่งล่อใจที่สำคัญแต่เพียงอย่างเดียว รางวัลทางจิตใจมีผลต่อการจูงใจในการทำงานไม่น้อยกว่าเงิน
3. การทำงานขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางสังคมมากกว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพคับที่อยู่ที่ได้คับใจอยู่อยาก

ข้อคิดที่สำคัญ การตอบสนองคนด้านความต้องการศักดิ์ศรี การยกย่อง จะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานจากแนวคิด “มนุษยสัมพันธ์”

ระยะที่ 3 ตั้งแต่ ค.ศ. 1958–ปัจจุบัน (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และวิบูล โตวณะบุตร, 2542) ยุคการใช้ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Theory) หรือการศึกษาเชิงพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Science Approach) ยึดหลักระบบงาน + ความสัมพันธ์ของคน + พฤติกรรมขององค์กร ซึ่งมีแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่หลาย ๆ คนได้แสดงไว้ดังต่อไปนี้

1. เซสเตอร์ ไอ บาร์นาร์ด (Chester I Barnard) เขียนหนังสือชื่อ

The Function of The Executive ที่กล่าวถึงงานในหน้าที่ของผู้บริหารโดยให้ความสำคัญต่อบุคคล ระบบของความร่วมมือองค์กร และเป้าหมายขององค์กรกับความต้องการของบุคคลในองค์กรต้องสมดุลกัน

2. ทฤษฎีของมาสโลว์ ว่าด้วยการจัดอันดับขั้นของความต้องการของมนุษย์

(Maslow–Hierarchy of Needs) เป็นเรื่องแรงจูงใจแบ่งความต้องการของมนุษย์ ตั้งแต่ความต้องการด้านกายภาพ ความต้องการด้านความปลอดภัย ความต้องการด้านสังคม ความต้องการด้านการเคารพ–นับถือ และประการสุดท้าย คือ การบรรลุศักยภาพของตนเอง (Self Actualization) คือ มีโอกาสได้พัฒนาตนเองถึงขั้นสูงสุดจากการทำงาน แต่ความต้องการเหล่านั้นต้องได้รับการสนองตอบตามลำดับขั้น

3. ทฤษฎี X ทฤษฎี Y ของแมคกรีกอร์ (Douglas MC Gregor Theory X, Theory Y) เขาได้เสนอแนวคิดการบริหารอยู่บนพื้นฐานของข้อสมมติฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ต่างกัน

ทฤษฎี X (The Traditional View of Direction and Control)

ทฤษฎีนี้เกิดข้อสมมติฐานดังนี้

1. คนไม่ชอบทำงาน และหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ
2. คนไม่ทะเยอทะยาน และไม่คิดริเริ่ม ชอบให้การสั่ง
3. คนเห็นแก่ตนเองมากกว่าองค์กร
4. คนมักต่อต้านการเปลี่ยนแปลง
5. คนมักโกง และหลอกง่าย

ผลการมองธรรมชาติของมนุษย์เช่นนี้ การบริหารจัดการจึงเน้นการใช้เงิน วัตถุ เป็นเครื่องล่อใจ เน้นการควบคุม การสั่งการ เป็นต้น

ทฤษฎี Y (The integration of Individual and Organization Goal)

ทฤษฎีข้อนี้เกิดจากข้อสมมติฐาน ดังนี้

1. คนจะให้ความร่วมมือ สนับสนุน รับผิดชอบ ชยัน
2. คนไม่เกียจคร้านและไว้วางใจได้
3. คนมีความคิดริเริ่มทำงานถ้าได้รับการจูงใจอย่างถูกต้อง

4. คนมักจะพัฒนาวิธีการทำงาน และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ผู้บังคับบัญชาจะไม่ควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเข้มงวด แต่จะส่งเสริมให้รู้จักควบคุมตนเองหรือของกลุ่มมากขึ้น ต้องให้เกิดปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันจากความเชื่อที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดระบบการบริหารที่แตกต่างกันระหว่างระบบที่เน้นการควบคุมกับระบบที่ค่อนข้างให้อิสระภาพ

4. อุชิ (Ouchi) ชาวญี่ปุ่นได้เสนอ ทฤษฎี Z (Z Theory) (William G. Ouchi) ศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัย UXLA (U of California Los Angeles) ทฤษฎีนี้รวมเอาหลักการของทฤษฎี X, Y เข้าด้วยกัน แนวความคิดก็คือ องค์กรต้องมีหลักเกณฑ์ที่ควบคุมมนุษย์ แต่มนุษย์ก็รักความเป็นอิสระ และมีความต้องการหน้าที่ของผู้บริหารจึงต้องปรับเป้าหมายขององค์กรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของบุคคลในองค์กร

สรุปเพื่ออ้อมหอมสองทฤษฎี มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. การทำให้ปรัชญาที่กำหนดไว้บรรลุ
2. การพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การให้ความไว้วางใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
4. การให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า หลักการบริหารการศึกษาเน้นการบริหารองค์กร ซึ่งมีหน้าที่หลักในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะนำพาสถานศึกษาดำเนินสู่เป้าหมาย คือ บุคลากร หรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสียกับการบริหารจัดการ ดังนั้นผู้บริหารไม่ว่าจะยึดหลักการ แนวทาง หรือทฤษฎีใดก็ขึ้นอยู่กับบริบท ยุคสมัย และสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ เพราะผู้บริหารคือหัวใจหลักขององค์กร

การบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก

ในการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กได้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนักการศึกษาได้เสนอรูปแบบ แนวปฏิบัติ และหลักการการบริหารไว้ดังนี้

สุวิทย์ ยอดสละ (2554) รูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กแนวใหม่ในการจัดการศึกษา โดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการมาขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา ปรับปรุงจากแนวคิดของ Senior ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 (a) การวินิจฉัยสภาพปัจจุบัน โดยใช้เทคนิคการ SWOT โดยวิเคราะห์ PETS มาประยุกต์ใช้ เพื่อศึกษาว่ากระแสการเปลี่ยนแปลงมีผลกระทบต่อโรงเรียนขนาดเล็กอย่างไร

ขั้นที่ 1 (b) วิเคราะห์ความคาดหวังของโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพแนวใหม่ เป็นภาพอนาคตร่วมกันทั้งบ้าน วัด โรงเรียน (บวร)

ขั้นที่ 2 สร้างความยึดมั่นต่อวิสัยทัศน์และมุ่งมั่นที่จะดำเนินการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพแนวใหม่ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ ประกอบด้วย นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ขั้นที่ 3 พัฒนาแผนปฏิบัติการร่วมกันทุกภาคส่วน (บ้าน วัด โรงเรียน) โดยจะต้องตอบคำถามว่า จะดำเนินการเปลี่ยนแปลงอะไรเพื่อให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ ใครคือผู้นำการเปลี่ยนแปลง วิธีแทรกเสริมคืออะไร ต้องใช้อย่างไร และได้มาจากไหน ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกันในเรื่องใดบ้าง

ขั้นที่ 4 ดำเนินการเปลี่ยนแปลงในขั้นนี้ต้องใช้วิธีแทรกเสริมหลาย ๆ วิธีมาเป็นเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของทุกภาคส่วน (บวร) โดยใช้ชุมชนเป็นฐานการพัฒนาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ ประเด็นนี้มุ่งนำแนวคิด 1) บริบทด้านการพัฒนาโรงเรียน 2) แนวคิดความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน เพื่อเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กแนวทางใหม่ ที่มีหน่วยการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชน ประกอบด้วย ผู้ปกครองที่ศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย (กศน.) และนักเรียนที่เรียนในระบบ (สพฐ.)

ขั้นที่ 5 การประเมินและเพิ่มระดับการเปลี่ยนแปลง เป็นการเปรียบเทียบระหว่างสภาพปัจจุบันกับภาพอนาคตว่ายังปรากฏช่องว่างอยู่หรือไม่ หากไม่ปรากฏหรือปรากฏน้อยก็ต้องเพิ่มระดับการเปลี่ยนแปลงให้มากขึ้นในวงรอบต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 (2559) การพัฒนาระบบโรงเรียนขนาดเล็กให้เข้มแข็งเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนจึงเป็นความสำคัญอย่างยิ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 จึงได้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

1. พัฒนาระบบวางแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
2. พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนที่เพียงพอและเป็นปัจจุบัน
3. พัฒนาระบบบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพด้วยการจัดกลุ่มเครือข่ายการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งด้านการบริหารทั่วไป ด้านบริหารงาน

บุคคล ด้านการบริหารวิชาการและด้านการบริหารงบประมาณ เชื่อมโยงกับแผนที่การศึกษา School Mapping โดยยึดรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพโดยนำนวัตกรรมด้านต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ดังนี้

3.1 กำจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

แนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูผู้สอนไม่ครบชั้นได้ในระดับหนึ่ง โดยปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ จัดชั้นเรียนแบบคละอายุการรวมชั้นเรียนที่อายุใกล้เคียงกัน มีลักษณะเป็นช่วงชั้น มีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ สรุปความรู้ และสร้างองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนปฏิบัติจริงโดยอาศัยความร่วมมือของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและชุมชนที่ให้ความร่วมมือ ในการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรแนวทางการจัดการเรียนรู้ตลอดปี (ประมวลการสอน) และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบช่วงชั้นตลอดปี จัดห้องเรียนเป็นช่วงชั้นเป็นหลัก ใช้ครูปฏิบัติการสอน 1-2 คน ต่อ 1 ช่วงชั้นปรับปรุงพัฒนาอาคารเรียน ห้องเรียน และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวใหม่ โดยห้องมีขนาดประมาณ 2 ห้องเรียนต่อ 1 ช่วงชั้น มีมุมต่าง ๆ มุมหนังสือ เกม เพื่อเป็นสื่อในการจัดกิจกรรม จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ เครื่องเล่นวีซีดี เทป เครื่องเสียงอยู่ประจำศูนย์ฯ จัดหาหนังสือในห้องสมุดให้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระ

3.2 สถานศึกษาต้นแบบ

โรงเรียนขนาดเล็กที่มีคุณภาพด้านบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านคุณภาพผู้เรียน ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนด รวมทั้งมีความพร้อมที่สามารถเป็นโรงเรียนแกนนำและเป็นแบบอย่างในการพัฒนา และยกระดับคุณภาพการศึกษาในบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กได้ โดยใช้แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กสู่โรงเรียนต้นแบบที่สามารถดำเนินการให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกและกรอบความคิดในการบริหารจัดการในโรงเรียนต้นแบบ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพการศึกษา

3.3 โรงเรียนพัฒนาเครือข่าย

โรงเรียนขนาดเล็กที่มีความพร้อมด้านบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านคุณภาพผู้เรียนโดยได้รับการคัดเลือกจากโรงเรียนศูนย์เครือข่าย และโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกัน ไม่มีความพร้อมด้านการจัดการเรียนการสอน ครูไม่ครบชั้น รวมทั้งครูขาดทักษะเฉพาะในการจัดการเรียนการสอน (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ) เป็นโรงเรียนเครือข่าย เพื่อส่งเสริม สนับสนุน เป็นแหล่งเรียนรู้ รวมทั้ง เป็นศูนย์เครือข่าย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นศูนย์บริการของสื่อ ICT และเทคโนโลยี ให้กับโรงเรียนขนาดเล็ก

ในเครือข่าย ในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา ในบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กได้ครอบคลุมทุกพื้นที่

3.4 เครือข่ายการนิเทศ

เครือข่ายการนิเทศ เป็นรูปแบบการนิเทศในลักษณะของการสร้างความเข้มแข็งในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยอาศัยความร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและศึกษานิเทศก์ เพื่อพัฒนางานในหน้าที่ให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

3.5 การบริหารแบบมีส่วนร่วม

โรงเรียนขนาดเล็ก โดยส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านความไม่พร้อม และมีความขาดแคลนโดยเฉพาะกำลังครูผู้สอนที่มีไม่ครบชั้น รวมทั้งขาดแคลนครูที่มีความถนัดเฉพาะด้านหรือวิชาเอก ด้านงบประมาณเพื่อการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าปัญหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนที่ไม่เพียงพอ การขาดแคลนครูถนัดในการสนับสนุนการสอน แนวทางการแก้ปัญหาโดยอาศัยความร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพื้นที่เดียวกันหรือมีปัญหาและความต้องการจำเป็นที่เหมือนกัน โดยมีบุคลากร หน่วยงาน หรือองค์กรให้การสนับสนุนสามารถดำเนินการ เพื่อพัฒนางานยกระดับคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้และการประกันคุณภาพการศึกษา

1. พัฒนานักเรียนชั้น ป.1-ป.3 ให้สามารถอ่านออกและเขียนได้ทุกคน
- ในปีการศึกษา 2564
2. พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน
 3. พัฒนาศักยภาพผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา
 4. ยกระดับคุณภาพครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สนับสนุนให้ครูรวมกลุ่มกันวางแผนและพัฒนาเทคนิคกระบวนการเรียนการสอน นำสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน
 5. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน
 6. พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก
 7. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เช่น การสอนคละชั้นการใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้การใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกล การจัดการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอริ เป็นต้น
 8. นิเทศ ช่วยเหลือติดตามความก้าวหน้าโรงเรียนเป็นรายโรงเรียนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง
 9. วิจัยและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีช่วยสอนที่มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างความเข้มแข็งของโรงเรียน

1. จัดทำมาตรฐานโรงเรียนขนาดเล็กด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุและครุภัณฑ์
2. ปรับปรุงสภาพแวดล้อม สื่อ ห้องสมุดที่เอื้อต่อการเรียนรู้แก่นักเรียน
ในโรงเรียนขนาดเล็กอย่างเพียงพอและเหมาะสม
3. จัดและสนับสนุนอัตรากำลังครูในโรงเรียนขนาดเล็กให้เพียงพอตามเกณฑ์
แก้ปัญหาการขาดแคลนครูด้วยรูปแบบต่าง ๆ เช่น สอนแบบบูรณาการคละชั้น การใช้ครูเวียนสอน
นักศึกษาฝึกสอน ภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพสามารถ
ปฏิบัติงานได้ในสภาวะการณ์ที่โรงเรียนมีข้อจำกัดเรื่องทรัพยากร
5. พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี
โครงการอาหารกลางวัน สนับสนุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนและด้อยโอกาส การอำนวยความสะดวกในการเดินทางแก่นักเรียน เพื่อเรียนในแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน
เพื่อให้สามารถมีความพร้อมในการเรียนจนจบการศึกษา
6. สนับสนุนงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นให้เพียงพอที่จะจัดการศึกษา
อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

1. พัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพ
เพียงพอในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สร้างและพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองให้เข้มแข็ง พร้อมทั้งจะเข้ามาช่วยเหลือ
โรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร
เพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ส่งเสริมการจัดศูนย์เด็กปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก แหล่งเรียนรู้ของ
ชุมชน
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ
และสถาบันสังคมอื่น เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา
5. จัดระบบและกลไกในการระดมทรัพยากร ที่จะเอื้อประโยชน์แก่
การจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยวิธีการระดมทรัพยากรที่เหมาะสม โปร่งใส มีแผนการนำทรัพยากร
ไปใช้อย่างชัดเจนเพื่อพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนในด้านต่าง ๆ

6. ส่งเสริมสนับสนุนรูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการบริหารจัดการ โดยโชนคุณภาพ ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สามารถช่วยเหลือ สนับสนุนโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพ

สุเทพ ชิตยวงษ์ (2562) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนด นโยบายการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กของ สพฐ. ปีงบประมาณ 2562–2565 จำนวน 5 ยุทธศาสตร์ โดย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

1. เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลัก และการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนในเขตพื้นที่เฉพาะ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร สามารถอ่าน เขียนและสื่อสารภาษาไทย ได้อย่างถูกต้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

1. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ
2. ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ
2. พัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้ ยกกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ระดับชาติ (O-NET)
3. ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

4. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี Digital Platform

5. ส่งเสริมการใช้ New DLTV/DLIT

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

1. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนแบบ บูรณาการโดยอาศัยพื้นฐานความร่วมมือ
2. พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลให้มีการใช้บุคลากรครูร่วมกันเพื่อประสิทธิภาพ สูงสุด

ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

1. ยกกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

2. กระจายอำนาจให้กับเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

3. กำหนดมาตรการควบคุมโรงเรียนตามบริบทของเขตพื้นที่เพื่อมุ่งเน้น การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยให้มีเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการในรูปแบบโรงเรียน คุณภาพประจำตำบลกลุ่มโรงเรียนและภาคีเครือข่าย

4. กำหนดมาตรฐานความก้าวหน้าสร้างแรงจูงใจและให้กำลังใจแก่ผู้บริหาร โรงเรียนและครูโรงเรียนขนาดเล็ก

5. สนับสนุนงบประมาณและวัสดุครุภัณฑ์ให้เพียงพอที่จะมีคุณภาพตาม มาตรฐาน

6. สร้างการรับรู้ความเข้าใจและช่องทางสื่อสารเพื่อมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษา

7. พัฒนาโรงเรียนให้มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ตามบริบทของโรงเรียน ขนาดเล็กอยู่บนพื้นฐานการวิจัยและพัฒนา และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย การดำเนินการระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กของเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วยผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษารองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาศึกษาพิเศษ ผู้บริหารกลุ่มและผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างความตระหนักรับรู้กับผู้บริหารโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องให้เห็นชอบใน หลักการตามนโยบายการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน

3. จัดทำข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดเป็นรายโรงเรียน

4. จัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

5. กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก

6. ดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

7. นิเทศติดตามกำกับและประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8. กระตุ้นช่วยเหลือโรงเรียนที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้

9. ประชาสัมพันธ์รูปแบบที่หลากหลาย

10. ดำเนินการวิจัยประเมินผลและรายงานผล

การดำเนินการระดับโรงเรียน

1. สร้างความเข้าใจกับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และสถาบันศาสนา ให้ตระหนักรู้ถึงเหตุผล และความจำเป็นของทางราชการในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ การบริหารบุคลากรงบประมาณและคุณภาพการศึกษา
2. ส่งเสริมการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา
3. วิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการจัดการเรียนรู้สื่อ และนวัตกรรมในบริบทของโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพนักเรียน
4. สร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน
5. สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูนักเรียนและชุมชนโดยจัดให้มีกิจกรรมร่วมกัน
6. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่อสาธารณชน

จากการศึกษาการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สามารถสรุปได้ว่า ทั้งส่วนราชการต้นสังกัด หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาเองจำเป็นต้องกำหนดมาตรการ หรือยุทธศาสตร์ เพื่อการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดความเท่าเทียม ซึ่งทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความสำคัญและร่วมมือกันในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ขนาดเล็กให้ครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และการบริหารจัดการ

การบริหารงานวิชาการ

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
งานวิชาการ เป็นงานหลักที่สำคัญยิ่งของการบริหารการศึกษา เพราะเป็นการ ดำเนินงานเกี่ยวกับการให้ความรู้ การบริหารงานวิชาการจึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการจัดการศึกษาที่อาศัยหลักการกระบวนการ การบริหารงานวิชาการมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้
กิตติมา ปรีดีติติก (2532) ได้ให้นิยามว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้อง กับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียน เพื่อดำเนินการและพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) ได้ให้นิยามว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด

อำภา บุญช่วย (2537) ได้ให้นิยามว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพมากที่สุด

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544) ได้สรุปว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาหน้าที่ของโรงเรียน คือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียน เป็นสำคัญงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการที่สำคัญ คือ งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน งานด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งภารกิจในงานวิชาการนั้นสถานศึกษาต้องสามารถที่จะปฏิบัติให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้ส่งผลต่อนักเรียน ซึ่งเป็นผลผลิตของสถานศึกษาโดยตรงด้วยเหตุที่ภารกิจหลักของการบริหารงานวิชาการ ดังกล่าวข้างต้นสถานศึกษาจึงต้องพยายามดำเนินงานให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่คาดหวังไว้ โดยการดำเนินงานให้ได้ผลนั้นต้องอาศัยกระบวนการที่ประสิทธิผลยึดรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทำให้บุคลากรในสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาร่วมกัน โดยกระบวนการที่สำคัญประกอบด้วยกระบวนการบริหาร 4 ส่วน คือ การวางแผนพัฒนา การนำแผนไปปฏิบัติ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการปรับปรุงพัฒนางาน

รุจิร ภูสาระ (2545) ได้อธิบายถึงการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

กมล ภูประเสริฐ (2544) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547) ได้ให้นิยามว่า งานวิชาการเป็นงานที่รวมภารกิจหลักของหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงปรัชญา จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้รับบริการ ซึ่งได้แก่ นักเรียนหรือบุคคลในชุมชนได้รับการพัฒนาตนเองด้านความรู้ เจตคติ และทักษะในศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยเฉพาะ

หวน พินธุพันธ์ (2549) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ต้องมีองค์ประกอบในหลาย ๆ ด้าน อาทิ ต้องมีการควบคุมดูแล การจัดอุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดแบบเรียน การจัดคู่มือเผยแพร่งานวิชาการ การวิจัยค้นคว้า ตลอดถึงการนิเทศ

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้นิยามว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถ

ทำให้งานวิชาการเกิดพลวัต (Academic Affairs Dynamic) อยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดไป

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2557) ได้กล่าวว่า การบริหารงาน วิชาการ ขึ้นตอนในการวางแผนงานวิชาการสถานศึกษาจะต้องมีการดำเนินการจัดทำแผนงานวิชาการ ขึ้นมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานจัดทำเป็นคู่มือการบริหารงานวิชาการในแต่ละปีการศึกษา เพื่อให้บุคลากรในฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและนำไปปฏิบัติตามแผนที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ เมื่อสิ้นปีการศึกษาจะต้องมีการประเมินผลการดำเนินการมีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติ และนำผลการประเมินไปเป็นสารสนเทศในการปรับปรุงงานวิชาการในปีการศึกษาต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับ ผู้เรียนอย่างแท้จริง

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผลเกี่ยวกับงานวิชาการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือมาตรฐานที่วางไว้ อันประกอบไปด้วย หลักสูตร กิจกรรม สิ่งแวดล้อม บุคลากร เป็นต้น ซึ่งถือได้ว่างานวิชาการเป็นหัวใจ หรือภารกิจหลักของหน่วยงานทางการศึกษา

2. ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวางและครอบคลุมเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ของผู้เรียน สำหรับขอบข่ายของงานวิชาการมีผู้นิยามความหมายไว้หลายๆ ทศนะ ดังนี้

กมล ภูประเสริฐ (2544) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 9 ประการ ดังนี้

1. งานหลักสูตร ได้แก่ การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหน่วยการเรียนรู้
2. งานการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การรวบรวม วิเคราะห์ และกำหนด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ การกำหนด การเตรียมการ และการจัดหาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ เครื่องใช้ที่ สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วย การเรียนรู้หรือรายวิชา การจัดทำแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนแต่ละคน การควบคุมดูแล และส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนหรือ แผนการจัดการเรียนรู้ การร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน
3. งานการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของ หน่วยการเรียนรู้รายวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่จะต้องใช้ ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การควบคุมดูแล และส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตาม วิธีการ และเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้ การจัดทำหลักฐานการศึกษาตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้

การนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอ การกำหนดรูปแบบระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้ การรายงานผู้ปกครองระหว่างปี และการรายงานผลของสถานศึกษาต่อสาธารณะและหน่วยงานต้นสังกัด

4. งานการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในที่มีหลักการให้บุคลากรทุกคนร่วมกันรับผิดชอบ เพื่อการนำสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานการศึกษาร่วมกัน การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายใน การควบคุมและส่งเสริมให้มีการดำเนิน การนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ การร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ฯลฯ

5. งานการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหาาร่วมกันเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา การกำหนดช่วงเวลาของการพัฒนาบุคลากรเป็นระยะ ๆ การควบคุมดูแลให้การดำเนินงานพัฒนาบุคลากรเป็นไปตามที่กำหนดไว้

6. งานการวิจัยและพัฒนา ได้แก่ การทำ ความเข้าใจและส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน การร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหาที่เป็นข้อขัดข้องหรือข้อควรพัฒนาร่วมกันในสถานศึกษา การควบคุมดูแลและส่งเสริมการดำเนินการวิจัยที่ได้กำหนดไว้

7. งานการบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ ได้แก่ การกำหนดหัวข้อเรื่องทางวิชาการที่เป็นการสนับสนุนงานหลักทางวิชาการ การกำหนดวิธีดำเนินการและระยะเวลาที่จะดำเนินการ การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้

8. งานการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการของงานบริหารทั้งหมด การกำหนดเวลาในการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ การควบคุมดูแลและส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประกอบการดำเนินงานอื่น ๆ

9. งานการบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ การกำหนดหัวข้อประเมินผลงาน การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมิน การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินการประเมิน การสรุปผลและการเขียนรายงานประจำปีจากขอบข่ายของงานวิชาการแต่ละงานซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการทำงานตั้งแต่การคิดวิเคราะห์เนื้อหาของงานที่จะดำเนินการวางแผนการทำงาน การควบคุมดูแลและการส่งเสริมให้มีการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดการวิเคราะห์สรุปผลการทำงานเพื่อรายงานและการนำผลการประเมินไปใช้แก้ไข ปรับปรุงและพัฒนางานต่อไปนั้น ล้วนแต่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และความเอาใจใส่ในงานที่รับผิดชอบของครูแต่ละคนที่ทำงานร่วมกันในทีมงานแต่ละชุดงานเหล่านี้ดูเสมือนเป็นงานเสริมภาระงานประจำ ที่เป็นงานหลักของครู คือ งานการจัดการเรียนการสอน แต่หากพิจารณาให้ลึกซึ้งด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครูแล้วจะเห็นว่าการจะเป็นครูที่มีศักยภาพสูง เป็นที่เคารพนับถือและ

ศรัทธาของผู้เรียนผู้ปกครอง เพื่อนครู และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้นั้น ครูทุกคนจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้อง ในงานทุกงานที่กล่าวแล้วข้างต้น และมีใช่เป็นการเกี่ยวข้องแต่เพียงผิวเผิน หากเป็นการมีส่วน เกี่ยวข้องที่ต้องการความรักในวิชาชีพครูเป็นพื้นฐาน และการมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง เพื่อความก้าวหน้า ทางวิชาชีพครูของตนเองประกอบกันไปด้วย และโดยภาระงานของผู้บริหาร สถานศึกษา คือ การจัดสถานศึกษาให้มีสิ่งแวดล้อม บรรยากาศที่สมบูรณ์ด้วยแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ได้เต็มศักยภาพตามหลักการของการบริหารงานวิชาการ

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544) ได้สรุปว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาหน้าที่ของ โรงเรียนคือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียนเป็นสำคัญงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการที่สำคัญ มีดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
2. งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน
3. งานด้านการวัดผลและประเมินผล
4. การนิเทศการศึกษา

ประชุม ผงผ่าน (2541) ได้สรุปขอบข่ายงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาได้ ดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานการเรียนการสอน
3. งานสื่อการเรียนการสอน
4. งานวัดผลและประเมินผล
5. งานห้องสมุด
6. งานนิเทศการศึกษา
7. งานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
8. งานส่งเสริมการสอน
9. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้สรุปว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา หน้าที่ของโรงเรียน คือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียนเป็นสำคัญงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการ ที่สำคัญมี ดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
2. งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน
3. งานด้านการวัดผลและประเมินผล
4. งานนิเทศการศึกษา

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547) ได้กำหนดขอบข่ายของงานวิชาการไว้ 6 กลุ่มงาน ดังนี้

1. งานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ทั้งหมดที่เป็นเนื้อหาสาระ ซึ่งหน่วยงานหรือสถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียนหรือผู้รับบริการ เพื่อพัฒนาไปสู่จุดหมายที่ต้องการ การพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการกำหนดความมุ่งหมาย วิธีการจัดประสบการณ์และการประเมินผลหลักสูตร
2. งานบริหารหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ การวางแผน การจัดบุคลากร การจัดทำประมวลการสอนหรือแผนการสอน การจัดตารางเวลา การเลือกกิจกรรม การจัดสื่อและอุปกรณ์ การจัดสถานที่ และการประเมินผล การใช้หลักสูตรการประกันคุณภาพ และกำหนดมาตรฐานหลักสูตร
3. งานสื่อและนวัตกรรมเกี่ยวกับการจัดวัสดุสิ่งพิมพ์หรือเอกสารที่ใช้ประกอบ คู่มือ แบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออ้างอิง สื่อการเรียนรู้ เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์ ได้แก่ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การใช้สื่อดาวเทียม โทรทัศน์ หรือวิทยุ การใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องช่วยสอนและสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งรวมถึงวิธีการหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการสอน
4. งานวัดและประเมินผลเกี่ยวกับการออกข้อสอบ การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การประเมินคุณภาพผู้เรียน การประเมินผลการศึกษาปฏิบัติงานของผู้สถานศึกษา
5. งานนิเทศภายใน การประกันคุณภาพ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา ผู้สอนการให้คำปรึกษา การประชุมสัมมนา หรือประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมการสนทนาวิชาการ การบริการเอกสารวิชาการ การพาไปศึกษาดูงาน การประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดขึ้น เป็นต้น
6. งานส่งเสริมวิชาการเกี่ยวกับการจัดการของฝ่ายทะเบียน ฝ่ายห้องสมุด ฝ่ายบริการสื่อ และเอกสารสิ่งพิมพ์ ฝ่ายบริการวิชาการแก่สังคม ฝ่ายสารสนเทศ ฝ่ายวิจัยและพัฒนา เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา สาระหลักสูตรท้องถิ่นบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา
 - 1.1 วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำไว้
 - 1.2 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่ สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญ

1.3 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.4 จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชา พื้นฐาน หรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ประเมินผลและปรับปรุง

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

2.1 วางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

3.1 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยความร่วมมือของเครือข่ายสถานศึกษา

3.2 การจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกชั้น ตามแนวปฏิรูป การเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อคุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียน พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

3.4 จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

3.5 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.6 ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการ ด้วยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ

4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

4.1 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดย

4.1.1 พัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้าน เศรษฐกิจสังคม

4.1.2 จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข

4.1.3 จัดให้มีรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

4.1.4 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้น
สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา การศึกษาที่ส่งเสริม
ความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ

4.1.5 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา
ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และโลก

4.2 สามารถจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ และอื่น ๆ
ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยความร่วมมือของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเครือข่ายสถานศึกษา

4.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตร
สถานศึกษา

4.4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา
และรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

5.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด
ของผู้เรียน โดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

5.2 ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์
และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

5.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ
ให้ทำได้ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

5.4 จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ
อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ใน
ทุกวิชา

5.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม
สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถ
ใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ครูและนักเรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน
จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน บทบาท
และหน้าที่ของสถานศึกษา

6.1 กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตร
สถานหลักสูตรโดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

6.2 จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบการวัด
และประเมินผลของสถานศึกษา

6.3 วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนรู้และอนุมัติ
ผลการเรียน

6.4 จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกชั้นและจัดให้มีการส่งเสริม
กรณีที่นักเรียนไม่ผ่านการประเมิน

6.5 จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

6.6 จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอน
ผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียน การสอน

6.7 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ
รายปี/รายภาค และตัดสินผลการเรียน การเลื่อนชั้น และจบการศึกษา

6.8 การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้ง
คณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบ
ระดับการศึกษา ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เมื่อคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน
แล้วให้เสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ พร้อมทั้ง ให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ
การเทียบโอน

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาบทบาทและหน้าที่ของ
สถานศึกษา

7.1 กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ
การเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา

7.2 พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้
โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้นักเรียนได้ฝึกการคิดการจัดการ
การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตน
สนใจ

7.3 พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

7.4 รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ
การศึกษารวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

8.1 จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

8.2 จัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดมุมหนังสือในห้องเรียน ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์สวนวรรณคดี เป็นต้น

8.3 จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่ และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายกับห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พิพิธภัณฑ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

8.4 ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และนิเทศ กำกับติดตาม ประเมิน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

9. การนิเทศการศึกษา บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

9.1 สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศ ภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล การนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนและตัวครูเอง

9.2 จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งถึงและต่อเนื่อง เป็นระบบและกระบวนการ

9.3 จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

10. การแนะแนว บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

10.1 กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบ สำคัญโดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

10.2 จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษาให้ชัดเจน

10.3 สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียน

10.4 ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยา และการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน

10.5 คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสม
ทำหน้าที่ครู แนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะอนุกรรมการแนะแนว

10.6 ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนว
และดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

10.7 ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครอง
และชุมชน

10.8 ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กร
ภาครัฐและเอกชน บ้าน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว

10.9 เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
และหน้าที่ของสถานศึกษา

11.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ
มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
และชุมชน

11.2 จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหาร
ที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศ
ให้เป็นหมวดหมู่ข้อมูลมีความสมบูรณ์ เรียกใช้งาน สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

11.3 จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ
การศึกษา

11.4 ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา โดยสร้างระบบการทำงานที่
เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วม และวงจรพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง หรือวงจร PDCA

11.5 ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจัง
ต่อเนื่อง ด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

11.6 ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษา

11.7 จัดทำรายงานประจำปี (SAR) เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

11.8 จัดให้มีการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยดำเนินการตาม
กรอบดำเนินงานในการกิจข้อ 1-7 เป็นประจำต่อเนื่องทุกปีและมีการศึกษาวิจัยรูปแบบเทคนิค
วิธีการประกัน คุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง นำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารและการจัดการศึกษา
และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

12.1 จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น

12.2 ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน

12.3 ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ

12.4 พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

13.1 ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากร ภายนอก ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

13.2 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนร่วมกัน

13.3 ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร กับแหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ

13.4 จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรม การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

14.1 ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

14.2 จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา

14.3 ร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ที่ร่วมจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

14.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง สถานศึกษากับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

14.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น

14.6 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

15.1 ศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษา

15.2 จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

15.3 ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุง

15.4 นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ไปสู่การปฏิบัติ

15.5 ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ งานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา บทบาท และหน้าที่ของสถานศึกษา

16.1 ศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

16.2 จัดทำ จัดหา หนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์
หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

16.3 ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์
หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาบทบาทและหน้าที่ของ
สถานศึกษา

17.1 จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดทำ
และพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

17.2 พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ในเรื่องเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้
และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการ
เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

17.3 พัฒนาและใช้สื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้น
การพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้อรรถประโยชน์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ
เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

17.4 พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา
และชุมชน

17.5 นิเทศติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดทำ
ผลิตใช้และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจงาน
และแนวปฏิบัติงานด้านวิชาการไว้ ดังนี้

1. การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา

ตาราง 1 (ต่อ)

อ้างอิง ขอบข่ายงานวิชาการ	กมล ภูประเสริฐ (2544)	นิพนธ์ กินวงศ์ (2544)	ประชุม ผงผ่าน (2541)	ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์ (2546)	ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547)	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2550)	กาญจน์ เรืองมนตรี และจิรินทร์ นามวรรณ (2557)	ความถี่
4. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	✓		✓			✓	✓	✓	5
5. การวัดผล ประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		7
6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา	✓					✓	✓		3
7. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่ง เรียนรู้						✓	✓		2
8. การนิเทศการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
9. การแนะแนว						✓	✓		2
10. การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายใน และมาตรฐาน การศึกษา						✓	✓		2
11. การส่งเสริมชุมชนให้มีความ เข้มแข็งทางวิชาการ						✓	✓		2
12. การประสานความร่วมมือในการ พัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และ องค์กรอื่น	✓		✓			✓	✓		4
13. การส่งเสริม และสนับสนุนงาน วิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					✓	✓	✓		3

ตาราง 1 (ต่อ)

อ้างอิง	กมล ภูประเสริฐ (2544)	นิพนธ์ กิณวงศ์ (2544)	ประชุม ผงผ่าน (2541)	ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์ (2546)	ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547)	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2550)	กาญจนา เรืองมนตรี และจิรินทร์ นามวรรณ (2557)	คามดี
14. การจัดทำระเบียบและ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน วิชาการของสถานศึกษา	✓					✓	✓		3
15. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา			✓			✓	✓		3
16. การพัฒนา และใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา						✓	✓	✓	3
17. การพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม			✓		✓	✓	✓	✓	5

จากตาราง 1 ผู้วิจัยการได้ศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการจากหน่วยงาน
และนักการศึกษาหลายท่าน โดยสรุปจากตารางการสังเคราะห์ มีขอบข่ายการบริหารงาน
ทั้งหมด 17 ด้าน คือ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอน
4. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
5. การวัดผล ประเมินผล
6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
7. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
8. การนิเทศการศึกษา
9. การแนะแนว

10. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา
11. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
12. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น
13. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน
สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
14. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
15. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
16. การพัฒนา และใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
17. การพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อบ่งชี้การดำเนินงานวิชาการโดยยึดด้านข้อบ่งชี้ที่นักวิชาการ
และนักการศึกษาที่นำมาศึกษากล่าวถึงและให้ความสำคัญมากที่สุด 6 ลำดับแรก รวมถึง
ยึดความเหมาะสมกับสภาพบริบทการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เป็นหลัก และความเหมาะสมในการดำเนินการศึกษาวิจัยในครั้งนี้
โดยนำข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการด้านที่เหลือผู้วิจัยได้นำมาผนวกรวมเข้ากับข้อบ่งชี้งาน
วิชาการที่ได้จากการสังเคราะห์ขึ้น โดยการนำด้านที่มีเนื้อหาข้อบ่งชี้ใกล้เคียงกันมารวมไว้ด้วยกัน
เพื่อให้ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการที่สังเคราะห์ขึ้นมาครอบคลุมข้อบ่งชี้การดำเนินงานวิชาการ
ทั้ง 17 ด้าน ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการรวมด้านข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ

ข้อบ่งชี้การบริหารงาน วิชาการ	ข้อบ่งชี้ด้านที่นำมาผนวกรวม
1. การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	- การวางแผนงานด้านวิชาการ - การแนะแนว
2. การจัดการเรียนการสอน	- การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ - การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา - การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

ตาราง 2 (ต่อ)

ขอบข่ายการบริหารงาน วิชาการ	ขอบข่ายด้านที่นำมาผนวกรวม
3. การนิเทศการศึกษา	- การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษา - การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น
4. การวัดผล ประเมินผล	- การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้	- การพัฒนา และใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา - การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
6. การพัฒนาสื่อ และ นวัตกรรม	- การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

จากตาราง 2 ทำให้ได้ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่มีความเหมาะสมกับสภาพบริบท
การบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การนิเทศการศึกษา
4. การวัดผล ประเมินผล
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดยดำเนินการดังนี้
 - 1.1 จัดให้ มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง
ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น
 - 1.2 จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนากับเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.3 จัดให้มีวิชาต่าง ๆ และครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

1.4 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงขึ้นและลึกซึ้งมากขึ้น สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้ปกครอง พิกัดและการศึกษาทางเลือก

1.5 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก

2. สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4. นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

हररषर नललरषर (2547) การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการปรับปรุงหลักสูตรหรือสร้างหลักสูตรใหม่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการจัดการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

रूरर ूरसर (2546) องค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง เป็นส่วนที่อยู่ภายในและประกอบกันเข้าเป็นหลักสูตร ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตรไปด้วย

रूरषัชดरषर वेहरुर (2550) ได้สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการเรียนการสอนไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะกับผู้เรียนและสถานศึกษา โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร คือ การศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักรรช 2551 การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อจัดทำรายละเอียดต่าง ๆ ตามโครงสร้างหลักสูตรและสาระที่กำหนด เพื่อนำไปใช้ในสถานศึกษาต้องให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคม สอดคล้องสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก มีคณะกรรมการดำเนินงาน และมีกรนลเทศ ดลดतर ประเมลนผลและปรบปรุงหลักสูตรสถานลศกษา

2. ดั้ำนกรจัดกรเรียนการสอน

กระทรวงศกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานลศกษา ดงั้่น

1. จัดทำแผนกรเรียนรู้อุ้กกลุ่มสาระกรเรียนรู้อ

2. จัดการเรียนและการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้
4. จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
5. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนการสอน
6. ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการด้อยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ

ตำริ บุญชู (2546) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนหรือการใช้วิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้

ทิตินา เขมมณี (2548) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง วัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน สารเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอนวิธีการ กระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอนการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ลักษณะของกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพไว้ในมาตรา 24 โดยให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาทักษะที่ต้องฝึก ได้แก่
 - 2.1 กระบวนการคิด
 - 2.2 การจัดการ
 - 2.3 การเผชิญสถานการณ์
 - 2.4 การประยุกต์ความรู้
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่ง

ส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ครูผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน

การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ (ดารี บุญชู, 2546)

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและครู รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาพยายามที่จะใช้กระบวนการ ซึ่งการที่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง มีการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การสร้างเครือข่ายทางวิชาการและวิชาชีพภายใน เขตพื้นที่การศึกษา ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามการดำเนินงานแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างเป็นระบบ มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่สร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียนให้มากที่สุด

3. การนิเทศการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาดังนี้

1. สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน ว่า เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล การนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของ แต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความ เชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง กำกับและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง
2. จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทัวถึงและต่อเนื่องเป็นระบบ และกระบวนการ
3. จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

พนัส หันนาคินทร์ (2542) กล่าวถึงหลักการเหตุผลและความจำเป็นที่องค์การ จะต้องจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานนั้น คือ

1. ประสิทธิภาพขององค์กรย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถในการทำงานของ ผู้ปฏิบัติงาน และประสิทธิภาพในการทำงานก็ขึ้นอยู่กับโอกาสที่เขาจะได้พัฒนาตัวเอง ซึ่งอาจเป็นไปได้ด้วยความสมัครใจหรือองค์การจัดหาโอกาสให้แก่เขาที่จะพัฒนาตนเองตามจุดมุ่งหมาย ขององค์กรนั้น
2. พัฒนาการของคนเป็นกิจกรรมที่จะต้องกระทำตั้งแต่เกิดจนตาย หรือเท่าที่ความสามารถในการรับรู้จะยังมีอยู่ในส่วนขององค์การที่จำเป็นจะต้องสร้างให้เกิด ความพัฒนาที่เขายังปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรนั้น ๆ

3. เป็นหน้าที่และความจำเป็นขององค์กรที่จะต้องพัฒนาบุคลากร เพื่อให้รับกับการเปลี่ยนแปลงในด้านกำลังคนในกรณีที่มีตำแหน่งว่างลงอันเนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น การลาออก การเสียชีวิตตลอดจนการขยายงาน

4. การพัฒนาบุคลากรนั้นถือได้ว่าเป็นการลงทุนรูปแบบหนึ่งที่จะได้ผลทั้งระยะสั้นและระยะยาว นอกจากจะเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานแล้ว ยังมีส่วนช่วยดึงดูดคนที่มีความสามารถที่ได้รับการพัฒนาแล้วให้มีความประสงค์ที่จะอยู่ร่วมทำงานให้แก่องค์กรนั้นมากขึ้น อันจะเป็นการสร้างความเป็นปึกแผ่นแน่นหนาให้แก่องค์กรนั้นอีกด้วย

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดระบบกระบวนการให้ข้อเสนอแนะภายในสถานศึกษา การจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง ต่อเนื่อง เป็นระบบ และกระบวนการจัดการระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การร่วมกันกำหนดนโยบายวางแผนของสถานศึกษา พัฒนาศักยภาพในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี และร่วมกันสะท้อนและแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา

4. การวัดผล ประเมินผล

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

1. กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ
2. การจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัด ประเมินผลของสถานศึกษา
3. วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน
4. จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
5. จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล
6. จัดระบบสารสนเทศ ด้านการวัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน
7. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมิน การเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียน การผ่านช่วงชั้น และจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
8. การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษาทั้งในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนและเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ พร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

ชนาธิป พรกุล (2543) ได้ให้หลักการการประเมินผลการเรียนรู้ว่าเพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ 6 ประการ ได้แก่

1. การประเมินผลต้องการความคิดที่ชัดเจนและมีการสื่อความหมายที่มีประสิทธิภาพ ผู้ที่คิดชัดเจนจะรู้ว่ากำลังประเมินอะไรและสามารถนำผลการประเมินสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ การเสนอผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปตัวเลขเท่านั้น ครูผู้สอนสามารถใช้คำ ภาพประกอบ รูปภาพตัวอย่าง เพื่อแสดงความหมายของผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้
2. การประเมินผลในชั้นเรียนเป็นเรื่องสำคัญ การประเมินระหว่างการสอนทุกวันอย่างต่อเนื่องมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูผู้สอนอาจใช้การประเมินโดยถามคำถามตีความหมายคำตอบสังเกตการปฏิบัติตรวจการบ้านใช้แบบทดสอบสั้น ๆ หรือใช้วิธีอื่น ๆ
3. ผู้เรียนเป็นผู้ใช้ผลของการประเมินครูผู้สอนควรแจ้งมาตรฐานของพฤติกรรมที่มีคุณภาพที่ครูผู้สอนคาดหวังแก่ผู้เรียนตั้งแต่ต้นมีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และแจ้งผลให้ผู้เรียนทราบผู้เรียนจะมีแรงจูงใจใช้ความพยายามเพื่อความสำเร็จ
4. สิ่งที่จะประเมินต้องชัดเจนต้องระบุได้ว่าต้องการประเมินอะไร ความรู้ เนื้อหา วิธีแก้ปัญหา การเล่นเครื่องดนตรี การพูดภาษาต่างประเทศ หรือการเขียนรายงาน และการประเมินเรื่องนั้นมีตัวชี้วัดอะไร
5. การประเมินผลต้องมีคุณภาพสูงคุณภาพซึ่งหมายถึงสิ่งต่อไปนี้
 - 5.1 สิ่งที่จะประเมินชัดเจน
 - 5.2 ผลของการประเมินนำไปใช้ได้ประโยชน์
 - 5.3 วิธีการเหมาะสม
 - 5.4 การเป็นตัวแทนและอ้างอิงได้
 - 5.5 มีความเที่ยงตรงปราศจากอคติและการบิดเบือน
6. การแจ้งผลการประเมินเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและควรทำให้เป็นส่วนตัวสำหรับผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ครูผู้สอนควรให้ความช่วยเหลือ

หรรษา นิลวิเชียร (2547) ได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินผลการศึกษา ได้แก่ การประเมินการปฏิบัติและประเมินตามสภาพจริง เป็นทางเลือกใหม่ของการประเมินผลการเรียนรู้ และเป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ดังนี้

1. การประเมินการปฏิบัติ นำมาใช้เมื่อต้องการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความสามารถที่จะทำงานให้สำเร็จหรือแสดงให้เห็นสิ่งที่ได้เรียนไปแล้ว การปฏิบัติเป็นสิ่งที่ง่ายต่อการสังเกตและการประเมินว่าผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้หรือไม่ เพียงใด สิ่งสำคัญในการประเมินแบบนี้คือ ข้อตกลงด้านระดับมาตรฐานของการปฏิบัติ และการปฏิบัติที่เป็นจริงนั้นจะต้องกระทำในสถานการณ์ที่เป็นจริง ตัวอย่างเช่น ถ้าสอนให้ผู้เรียนร้องเพลงผู้เรียนก็ต้องร้องเพลงให้ฟังในปัจจุบันนี้

การประเมินการปฏิบัติจะถูกนำมารวมกับแนวคิดการประเมินตามสภาพจริง คือ การประเมินตามสภาพจริงผู้เรียนไม่เพียงแต่ต้องแสดงให้เห็นการเรียนรู้เท่านั้น แต่ต้องแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง ดังนั้นความแตกต่างระหว่างคำสองคำนี้อยู่ที่สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้นั้นคือ ถ้าจะปรับปรุงการประเมินการปฏิบัติครูผู้สอนต้องจัดให้ผู้เรียนแสดงความสามารถในการใช้ความรู้ในสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง

2. การประเมินตามสภาพจริง เป็นรูปแบบทางเลือกของการประเมินผลที่กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติ โดยจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับสิ่งที่ครูผู้สอนและผู้เรียนปฏิบัติในห้องเรียน วิธีการประเมิน ได้แก่ การถามคำถามปลายเปิด การจัดนิทรรศการ การสาธิต การปฏิบัติ การทำแฟ้มสะสมงาน ผู้สอนจะต้องประเมินคุณลักษณะที่หลากหลาย นอกเหนือจากการประเมินการจำข้อมูลหรือการประเมินทักษะต่าง ๆ ครูผู้สอนจะต้องสอนแนวคิดมากยิ่งขึ้น เช่น เน้นสาระสำคัญการแก้ปัญหาการวิเคราะห์และทักษะการคิดในระดับสูง

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545) ได้อธิบายถึง การรายงานผลการประเมินผลการเรียนว่าเป็นการแจ้งผลการเรียนรู้และพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริมพัฒนาการเรียนของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลสำหรับออกเอกสารหลักฐานการศึกษา สำหรับการตรวจสอบยืนยันและรับรองผลการเรียนและวุฒิการศึกษาของผู้เรียนตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย ข้อมูลในรายงานการประเมินประกอบด้วยข้อมูลการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน ข้อมูลการประเมินผลระดับสถานศึกษา ข้อมูลผลการประเมินคุณภาพระดับชาติ และข้อมูลพัฒนาการของผู้เรียนด้านอื่น ๆ ลักษณะของข้อมูลในรายงานการประเมินอาจเป็นตัวเลขตัวอักษรค่าหรือข้อความที่เป็นตัวแทนระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่เกิดจากการประเมินผล สรุปตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนการรายงานผลการประเมินผลการเรียนมีเป้าหมายสำคัญ คือ ต้องการให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบผลการเรียนนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการปรับปรุงและพัฒนาบุคคลที่เป็นเป้าหมายการรายงานวัตถุประสงค์ของการใช้และผลการประเมิน

อำภา บุญช่วย (2537) กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหารกับการวัดและประเมินผล คือ การส่งเสริมให้ครูผู้สอนรู้จักหลักการและวิธีการวัดผลและประเมินผล นอกจากนั้นตัวผู้บริหารเองต้องมีความรู้ในเรื่องการวัดผลและประเมินผลด้วย เพราะจะได้เข้าใจและสามารถแนะนำผู้สอนได้ผู้บริหารจะต้องช่วยบริการและอำนวยความสะดวกในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลต่าง ๆ ซึ่งสรุปในส่วนการบริหารจัดการการประเมินผลการศึกษาที่มีความจำเป็น ดังนี้

1. เพื่อทราบผลการเรียนของผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงแก้ไขการเรียนของตนได้ก่อนที่ก้าวไปศึกษาบทเรียนใหม่

2. เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนชั้นเรียนและการจัดแบ่งผู้เรียนตามความสามารถ

3. เพื่อเป็นหลักฐานในการรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ทำให้ผู้ปกครองรู้ความก้าวหน้าของผู้เรียนในปกครองของตน และช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างบ้านกับสถานศึกษา

4. เพื่อประโยชน์ในการให้ประกาศนียบัตร เมื่อจบชั้นการศึกษา และแจ้งผลการเรียนให้สถาบันอื่น เช่น มหาวิทยาลัยที่ผู้เรียนจะไปเรียนต่อขอทราบมาเพื่อสถิติอื่น ๆ ในทางการศึกษา

5. ช่วยให้ฝ่ายแนะแนวทราบข้อมูลของผู้เรียน จะได้ช่วยวิเคราะห์ความเด่น ความด้อยของผู้เรียน เป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคลและเป็นแนวทางในการแนะแนว การเรียนอาชีพให้แก่ผู้เรียน

6. ช่วยให้ฝ่ายบริหารได้ทราบข้อมูล เพื่อปรับปรุงมาตรฐานทางวิชาการของสถานศึกษาซึ่งจะนำไปสู่แนวทางปรับปรุงส่งเสริมสภาพการเรียนการสอนให้แก่ผู้สอนและใช้เป็นข้อมูลในการปฐมนิเทศผู้สอนใหม่

สรุปได้ว่า การวัดผล ประเมินผล เป็นการจัดหาข้อมูลเพื่อค้นหาความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน มีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้ อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นในการวัดผล การประเมินผลผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารควรตระหนัก และรับผิดชอบโดยตรง จึงควรศึกษาถึงหลักการรูปแบบการรายงานการประเมินและกำหนดนโยบาย เพื่อให้การประเมินผลบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ผู้บริหารควรติดตามตรวจสอบ การประเมินผลอย่างจริงจังและสม่ำเสมอเพื่อประโยชน์ ให้ผู้เรียนที่จะได้รับการพัฒนาเต็มตาม ศักยภาพ

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) กำหนดบทบาทของสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้วิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ครูและนักเรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

สุมน อมรวิวัฒน์ (2533) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ คือ สถานการณ์อย่างหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้เกิดขึ้น ได้แก่

1. มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกับสิ่งแวดล้อม
2. ความสัมพันธ์และการมีปฏิสัมพันธ์ก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่
3. ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มี ระบบระเบียบครอบคลุมการดำเนินการตั้งแต่ การวางแผน การจัดการเรียนรู้ จนถึงการประเมินผล ฮู และตันแคน (Hough and Duncan, 1970) อธิบายความหมายของการจัดการ เรียนรู้ ว่า หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิด การเรียนรู้ และมีความสุข ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่าง ๆ 4 ด้าน ดังนี้

1. การจัดการหลักสูตร (Curriculum)
2. การจัดการเรียนการสอน (Instruction)
3. การวัดผล (Measuring)
4. การประเมินผลการเรียนรู้ (Evaluation) หลังการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ขั้นตอนวิธีการที่ ดำเนินการเกี่ยวกับผู้เรียน ได้แก่ การเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียน การสอน และการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และนำความรู้ที่ ได้รับไปใช้

6. การพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม

นักวิชาการได้กล่าวถึงการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม ไว้ดังนี้
ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543) ได้กล่าวถึงการเลือกใช้สื่อการสอนว่า ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การจัดทำสื่อการสอน สามารถจัดทำได้ดังนี้
 - 1.1 ครูจัดทำขึ้นเอง โดยใช้วัสดุท้องถิ่น วัสดุเหลือใช้ วัสดุที่จัดซื้อมาใน ราคาถูก
 - 1.2 ให้นักเรียนจัดทำขึ้น และอยู่ในความแนะนำของครู

1.3 สื่อบางชนิดอาจได้รับการบริจาคจากองค์การหรือมูลนิธิต่าง ๆ

ตลอดจนห้างร้าน

1.4 สื่อการสอนประเภทเครื่องมือและอุปกรณ์ราคาแพง สถานศึกษายังไม่สามารถจัดซื้อได้ ก็ใช้การยืมจากหน่วยงานอื่น

1.5 สื่อการสอนบางประเภทไม่สามารถจะจัดทำขึ้นเองได้ แต่ต้องใช้เป็นประจำควรเตรียมงบประมาณเพื่อนำไปซื้อไว้ใช้ และให้บริการแก่ครู อาจารย์

2. การเลือกใช้สื่อการสอน จะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม โดยคำนึงถึง

2.1 ลักษณะวิชาที่สอนเป็นวิชาทฤษฎีหรือปฏิบัติการใช้สื่อชนิดใด จึงจะทำให้นักเรียน นักศึกษามีความเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น

2.1.1 คุณลักษณะของนักเรียน นักศึกษา ได้แก่ การเลือกใช้ให้เหมาะสมกับอายุ ระดับสติปัญญา ระดับชั้นเรียน จำนวนนักเรียน เวลาที่เรียน ลักษณะของห้องเรียน

2.1.2 การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนในห้องเรียนที่มีนักเรียน นักศึกษามีบทบาทในการเรียนการสอน มีกิจกรรมการเรียนรู้และสามารถรับประสบการณ์ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งครูอาจารย์สามารถจัดในลักษณะของสื่อประสม

จันทรานี สงวนนาม (2545) ได้กล่าวถึงสื่อการเรียนรู้อันว่า ผู้บริหารจะต้องจัดให้สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอน เพราะสื่อเป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูและนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนได้สะดวกยิ่งขึ้น สื่อที่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูผู้สอน เช่น เอกสาร หลักสูตร คู่มือครู บันทึกการสอน นอกจากนี้แหล่งการเรียนรู้ทุกรูปแบบ เครือข่ายการเรียนรู้ที่สามารถให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สื่อการเรียนรู้อันเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ช่วยให้การเรียนการสอนของครูดำเนินไปด้วยดี ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ติดตามกระบวนการต่าง ๆ ที่หลักสูตรต้องการ

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) ได้ระบุถึงแนวทางการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไว้ 2 ประการ คือ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิต พัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการศึกษา

2. จัดทำ จัดทำสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้กับครูและนักเรียนอย่างเพียงพอและหลากหลาย

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้ระบุถึงแนวทางในการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไว้ 5 ประการ คือ

1. ศึกษาวิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ

2. ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน

3. จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ

4. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้กล่าวถึงการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า สถานศึกษาต้องส่งเสริม สนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้ของครู อาจารย์บรรลุผล โดยการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่มีความหลากหลาย เหมาะสม และเพียงพอให้ครู อาจารย์ได้เลือกพัฒนาและใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างได้ผล สื่อและเทคโนโลยีนั้นควรเน้นตั้งแต่การจัดทำจัดหาจากท้องถิ่นไปจนถึงสื่อที่ทันสมัยเป็นสากล การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สื่อเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก เพิ่มพูนทักษะ ประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน กระตุ้นให้เกิดการพัฒนา ศักยภาพทางการคิด ได้แก่ การคิดอย่างไตร่ตรอง การคิดสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตลอดจนสร้างคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมให้แก่ผู้เรียน

สรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม เป็นการศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อนวัตกรรม การส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อนวัตกรรมในการเรียนการสอน จัดหาสื่อและเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ ประสานความร่วมมือในการผลิต การส่งเสริมให้ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ไปใช้ การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

3. หลักการบริหารงานวิชาการ

หลักการบริหารวิชาการเป็นภาระงานหลักในการดำเนินงานทางการศึกษาเพื่อปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยมีผู้ให้หลักการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

พิชัย เสียมจิตต์ (2542) ได้สรุปหลักการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบายจะทำให้งานวิชาการมีระบบ

2. การจัดโครงสร้างบริหารงานวิชาการ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร จะทำให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ

3. การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติจะทำงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. การมีเอกภาพในจุดมุ่งหมายจะทำให้การดำเนินการสอดคล้องสัมพันธ์และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5. การมีวินัยของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการจะสามารถทำงานดำเนินไปด้วยดี

6. บุคลากรทุกคนต้องการขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

7. การประสานงาน ความสามัคคี ความมีมนุษยสัมพันธ์และความร่วมมือ ย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จของหน่วยงาน

8. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการพัฒนางานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับงานวิชาการ

9. การติดตามและประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนางานวิชาการ

10. การบริหารเป็นทั้งศาสตร์ และศิลป์ การบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องใช้ ศาสตร์ศิลป์ ทักษะ และเทคนิคในการบริหาร

จันทรานี สงวนนาม (2545) ให้แนวคิดการบริหารงานวิชาการจะเปลี่ยนแปลงไปตามสาระสำคัญของหลักสูตรและนโยบายการบริหารของหน่วยงานระดับกรม การดำเนินงานกิจกรรมวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ผู้บริหารฝ่ายเดียวไม่สามารถชี้้นำได้ทุกอย่าง จึงจำเป็นที่คณะครู ทีมงาน หรือแม้แต่คณะกรรมการสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมในการบริหาร นับตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติ การติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ทั้งนี้ เพื่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณที่มีต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้แนวคิดเกี่ยวกับงานวิชาการไว้ดังนี้

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยการลงทุน นั่นคือ นักเรียน นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร โดยไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือ นักเรียน นักศึกษามีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถทักษะ คุณภาพและการจัดการได้

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547) ได้กล่าวถึง หลักการบริหารงานวิชาการเป็นแนวคิด เพื่อปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการมีหลักการที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารเพื่อนำไปสู่ ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัดคือผลผลิตและกระบวนการเป็น

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้นโดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหารได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ตลอดเวลา โดยทุกคนในหน่วยงานมีส่วนร่วมเสนอแนะปรับปรุงและพัฒนา หลักการมีส่วนร่วมต้องการให้ทุกคนได้ร่วมกันทำงาน ซึ่งมีลักษณะของงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย อาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งจะมีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3-Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด

3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficacy) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการ มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรในขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Outcome) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้น รวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตามมักใช้สองคำนี้ควบคู่กันคือ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 หลักประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อย การลงทุนน้อย การใช้กำลังหรือแรงงานน้อย โดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหารแต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้นการลงทุนทางวิชาการจึงต้องคำนึงถึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน ผู้บริหารจะใช้กลวิธีอย่างไรในการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพโดยอาศัยความประหยัดบุคลากร งบประมาณ วัสดุ เทคโนโลยี และใช้เวลาอันน้อยอีกด้วย

4. หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หมายถึง การกำกับที่ดี การดูแลอย่างดี ประกอบด้วย 4 ประการ ดังนี้

4.1 เป้าหมายต้องสอดคล้องต่อความต้องการหรือความจำเป็นของสังคม หรือชุมชน (Relevance) สถานศึกษาต้องทำในสิ่งที่สอดคล้องกับประโยชน์ของผู้เรียนประโยชน์ของสังคม ชุมชน

4.2 มีความโปร่งใส (Transparency) กระบวนการบริหารต้องโปร่งใส ตรวจสอบได้อธิบายได้ด้วยเหตุผล และมีความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย

4.3 ทุกขั้นตอนต้องมีผู้รับผิดชอบ (Accountability) มีผู้ยอมรับในผลของการกระทำและพร้อมที่จะแก้ไขปัญหาให้จงได้

4.4 กระบวนการบริหารต้องมีประสิทธิภาพ (Efficiency) และได้ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง มีการวางแผน มีการปฏิบัติตามแผน มีการติดตามและประเมิน และมีการปรับปรุงพัฒนา ผลที่ได้รับคุ้มค่างบการลงทุนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจ

5. หลักความเป็นวิชาการ หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผลประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษา และหลักการวิจัย เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดลักษณะความเป็นวิชาการที่ต้องอาศัยองค์ความรู้เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

จากทฤษฎีเกี่ยวกับหลักการบริหารวิชาการดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการจะต้องมีลักษณะที่ครอบคลุมขอบข่ายงานด้านวิชาการ โดยยึดหลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพด้านวิชาการให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ โดยผู้บริหารเป็นผู้นำในการนำหลักการบริหารงานวิชาการมาใช้ให้เกิดผล

การพัฒนาแนวทาง

1. ความหมายการพัฒนาแนวทาง

ความหมายของแนวทาง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) ได้ให้ความหมายแนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนว

Good (1973) ได้ให้ความหมาย แนวทาง หมายถึง แบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ เป็นตัวอย่างเพื่อการลอกเลียนแบบ เป็นสิ่งที่เป็นตัวแบบของสิ่งหนึ่ง เป็นหลักการหรือแนวคิดหรือเป็นชุดของปัจจัย หรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

Stoner และ Wankel (1986) ได้ให้ความหมายแนวทาง หมายถึง การจำลองความจริงของปรากฏการณ์เพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้ง่ายยิ่งขึ้นเป็นการสร้างมโนทัศน์ (Conceptualization) เกี่ยวกับชุดของปรากฏการณ์และมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้เกิดความชัดเจนของนิยามความสัมพันธ์และประพจน์ที่เกี่ยวข้อง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เพื่อใช้เป็นหลักการแนวคิด ทฤษฎีในการสร้างหรือทำซ้ำ โดยผ่านมโนทัศน์ ในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

ความหมายของการพัฒนา

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2526) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาไว้ว่าการเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง (Directed Change) หรือการเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้แน่นอนล่วงหน้า (Planned Change)

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี (2526) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาไว้ว่าการกระทำให้เกิดขึ้นคือ เปลี่ยนจากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่า

ยนต์ ชุ่มจิต (2541) ได้ให้ความหมายของการพัฒนา หมายถึง การดำเนินงานที่พยายามจะสร้างเสริมให้ครุมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการสอนและการทำงาน ตลอดจนมีเจตคติที่ดีในการทำงาน รวมถึงการมีบุคลิกภาพและคุณธรรมของความเป็นครูที่ดีด้วย

คำหมาน คนไค (2542) ได้ให้ความหมายถึงการพัฒนา หมายถึง การทำให้ครูประจำการมีคุณภาพ และมาตรฐานเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้น ด้วยวิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2542) ได้ให้ความหมายการพัฒนาไว้ 2 ลักษณะ คือ
1) การทำให้ดีขึ้นหรือทำให้สมบูรณ์ขึ้น 2) การทำให้เกิดขึ้น

Good (1973) ได้อธิบายความหมายของคำว่า “การพัฒนา” ทางการศึกษาว่า การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทางด้านความสามารถนั้น ๆ อันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำด้วยตัวเอง หรือผู้อื่นจัดให้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเป็นผลมาจากการทำให้เกิดขึ้น และ/หรือทำสิ่งเดิมที่มีอยู่ให้ดีขึ้น โดยอาศัยกระบวนการ วิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การพัฒนาแนวทาง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเป็นผลมาจากการทำให้เกิดขึ้นหรือทำสิ่งเดิมที่มีอยู่ให้ดีขึ้น โดยอาศัยกระบวนการ วิธีการ และกิจกรรมต่าง ๆ ตามทางปฏิบัติที่วางไว้เพื่อใช้เป็นหลักการ แนวคิด ทฤษฎีในการสร้างหรือทำซ้ำ โดยผ่านนวัตกรรม ในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

2. ลักษณะที่ดีของแนวทาง

คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง ได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้สรุปไว้ว่า
คุณลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทางไว้หลายประการซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนที่มีจุดหมายเพื่อแก้ปัญหา โดยมีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนใช้กลยุทธ์ เพื่อการพัฒนาและการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อใช้ในการเปลี่ยนแปลง

2. การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบกล่าวว่า คือ เป็นแนวคิดที่มองการเปลี่ยนแปลงขององค์กรในลักษณะที่สัมพันธ์และเกี่ยวข้องร่วมกันถึงการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันในลักษณะเกื้อกูลกัน

3. การพัฒนาองค์กรเป็นระบบกระบวนการปฏิสัมพันธ์ที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาและใช้เวลานาน โดยนัยนี้กระบวนการพัฒนาองค์กรจึงเป็นกระบวนการแก้ปัญหาขององค์กรที่ดำเนินงานต่อเนื่องกันไม่ใช่เป็นการแก้ปัญหาเพียงครั้งเดียวแล้วเลิกไป หากต้องดำเนินการปรับปรุงอยู่เรื่อย ๆ

4. การพัฒนาองค์กรต้องการให้ผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง นักปฏิบัติการส่วนใหญ่เน้นความต้องการบุคคลที่สามซึ่งเป็นตัวแทนการเปลี่ยนแปลง

5. การพัฒนาองค์กรมีการมุ่งเน้นเพิ่มสมรรถนะและสุขภาพที่สมบูรณ์ โดยทั่วไปจะต้องมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

ประสิทธิ์ ตงยงศิริ (2544) ได้อธิบายไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง การศึกษาและการจัดทำเอกสารที่ประกอบไปด้วยข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นที่แสดงถึงเหตุผลสนับสนุนความถูกต้อง สมบูรณ์ของโครงการ เพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการที่ดี โดยโครงการที่ดี ได้แก่ โครงการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและเมื่อปฏิบัติแล้วจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน

สุบิน อ้อสุวรรณ (2544) ได้ให้ความเห็นถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง ข้อกำหนดหรือสิ่งที่ระบุไว้นั้นสามารถปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอขวดได้โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

วรนาрі ปทุมมาศ (2546) ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง รายละเอียดของแนวทางที่เหมาะสมและเป็นไปได้ นั้น สอดคล้องตรงกับความต้องการตามบริบทของโรงเรียนที่นำไปปฏิบัติได้จริง

ศักดิ์ผจญ เริงใจ (2547) ได้ให้ความหมายถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง รายละเอียดที่ระบุไว้ในแนวทางนั้นสามารถปฏิบัติได้จริงภายใต้บริบทของโรงเรียน และชุมชน

ปรีชา กองจินดา (2549) ได้ให้ความหมายถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง สิ่งที่ระบุในแนวทางเป็นไปตามหลักวิชาการ มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ภายใต้บริบทของโรงเรียน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง รายละเอียดของแนวทางที่มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ และเป็นไปตามความตรงของโครงสร้างตามหลักวิชาที่มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของลักษณะที่ดีของแนวทาง และการพัฒนาแนวทางมีการยืดหยุ่นหรือพึงพอใจในสิ่งที่สำเร็จ เพื่อการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและนำไปปฏิบัติจริงได้

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตั้งอยู่ เลขที่ 1 หมู่ 20 ถนน สุรินทร์-ปราสาท ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ (32000) e-mail: surinarea1.go.th โทรศัพท์ 044-518883 โทรสาร 044-513246 จัดการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีข้อมูลสารสนเทศดังนี้ (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2562)

1. สถานศึกษาในสังกัด มีจำนวน 292 โรง แบ่งตามขนาด ดังนี้
 - 1.1 ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 120 คนลงมา) 131 โรง
 - 1.2 ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121-500 คน) 151 โรง
 - 1.3 ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 501-2500 คน) 8 โรง
 - 1.4 ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียน 2,501 คนขึ้นไป) 2 โรง
2. สถานศึกษาในสังกัดจำแนกตามระดับการศึกษาที่เปิดสอน
 - 2.1 ระดับชั้นอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 6 มี 216 โรง
 - 2.2 ระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ขยายโอกาส) 75 โรง
 - 2.3 ระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ขยายโอกาส) 1 โรง
3. จำนวนนักเรียนในสังกัด รวมทั้งสิ้น 53,849 คน จำแนกตามระดับ ดังนี้
 - 3.1 ระดับอนุบาล 1-3 มีจำนวน 10,906 คน
 - 3.2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีจำนวน 36,904 คน
 - 3.3 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีจำนวน 5,928 คน
 - 3.4 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีจำนวน 111 คน
4. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด 4,203 คน

การแบ่งส่วนราชการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ. 2560 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2560 การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แบ่งเป็น 9 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มนโยบายและแผน
3. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
4. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
5. กลุ่มบริหารงานบุคคล

6. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
7. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
8. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
9. หน่วยตรวจสอบภายใน

นอกจากนี้ตามระเบียบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ว่าด้วยเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการ พ.ศ. 2550 ประกาศ ณ วันที่ 15 มกราคม 2550 หมวด 2 หน้าที่ของเครือข่าย และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการ ข้อ 11 หน้าที่ของเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการกำหนดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษา โดยใช้เครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเป็นฐานเพื่อสร้างวัฒนธรรมด้านการบริหารการศึกษา ด้านคุณภาพและการกำกับดูแลอย่างทั่วถึง รวมทั้งเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณวัสดุ สื่อการศึกษา เสนอแนะการพัฒนาช่วยเหลือสนับสนุนสถานศึกษาทั้งในและนอกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เพื่อให้สถานศึกษาในแต่ละเครือข่ายได้ร่วมกันรับผิดชอบในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนานักเรียน พัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนางานวิชาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนากระบวนการ เทคนิคและวิธีการจัดประสบการณ์ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
4. ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการประสานงานการใช้ทรัพยากร บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเครือข่าย
6. ส่งเสริม สนับสนุน การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม การมีคุณธรรม นวัตกรรม ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดความคุ้มค่า

เครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการแบ่งเป็น 16 เครือข่าย ดังนี้

1. เมืองสุรินทร์ 1 ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด อำเภอเมืองสุรินทร์ จำนวน 18 โรงเรียน มีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 44

จากการศึกษาบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 1 สามารถสรุปได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัย จนถึงจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2562 มีจำนวนสถานศึกษา 292 แห่ง จำนวนนักเรียน 53,849 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา 4,203 คน มีเขตบริการ 6 อำเภอ มีการกระจายอำนาจ การบริหารจัดการเป็นศูนย์เครือข่าย จำนวน 16 ศูนย์ มีสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 131 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 45 ของสถานศึกษาทั้งหมดในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สายทอง พรหมมา (2554) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนในพื้นที่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนในพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน 9 คน ครูผู้สอน 98 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 58 ข้อ แบบสอบถามปลายเปิดและแบบสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และโดยการสังเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ตามขอบข่ายงานวิชาการ 7 งานภาพรวมของการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนในงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนในงานการเรียนการสอน ภาพรวมของการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนในงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนในงานวัดผลและประเมินผลการเรียน ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับสภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนในงานนิเทศภายใน ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

พิพัฒน์ ภูภักดิ์ (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และได้จัดทำกลยุทธ์โดยใช้เทคนิค

SWOT Analysis ประกอบการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์และตรวจสอบกลยุทธ์ โดยการจัดสนทนา : กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดดประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก 8 กลยุทธ์รอง และ 41 วิธีการดำเนินงานโดยมีรายละเอียดกลยุทธ์ดังนี้ กลยุทธ์หลักที่ 1 พัฒนาการคิดและตัดสินใจของบุคลากรกลยุทธ์รอง 1.1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมคิดวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาเข้าถึงและเห็นคุณค่าของข้อมูลข่าวสารที่แท้จริง 1.2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน กลยุทธ์หลักที่ 2 เสริมสร้างการบริหารการเปลี่ยนแปลงสู่ความยั่งยืนกลยุทธ์ของ 2.1) พัฒนานอค์ความรู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงสู่ความเข้มแข็ง 2.2) กระตุ้นการรวมพลังเพื่อการเปลี่ยนแปลงและมั่นคง กลยุทธ์หลักที่ 3 เสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรกลยุทธ์รอง 3.1) พัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3.2) เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร กลยุทธ์หลักที่ 4 เสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานเชิงรุก กลยุทธ์รอง 4.1) ส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานแบบมีส่วนร่วม 4.2) เร่งพัฒนาโรงเรียนแบบก้าวกระโดด

พนัส ดั่งเอก และคณะ (2555) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูวิชาการใน 3 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูวิชาการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นรายข้อด้านการเรียนการสอนเรื่องการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย อยู่ในระดับปานกลาง 2) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการตาม ความคิดเห็นของครูวิชาการที่มีเพศต่างกันโดยรวม รายด้านและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันยกเว้นรายข้อในเรื่อง การจัดทำแผนการนิเทศการใช้หลักสูตรการส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายการส่งเสริมให้มีการวัดประเมินผลตามสภาพจริงแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการส่งเสริมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นระยะแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูวิชาการที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยรวมรายด้านและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันยกเว้นรายข้อในเรื่องการประสานส่งเสริมสนับสนุนการใช้และการบริหารหลักสูตรการให้ครูวิเคราะห์เนื้อหาสาระหลักสูตรก่อนจัดการเรียนการสอนและการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการวิเคราะห์ ความต้องการความสนใจของผู้เรียน ชุมชนและผู้ปกครองแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการ

บริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูวิชาการที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน โดยรวมรายด้านและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นรายข้อในเรื่องการมีคำสั่งแต่งตั้งคณะดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตร การวิเคราะห์ความต้องการความสนใจของผู้เรียนชุมชนและผู้ปกครอง การเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการเทียบโอนผลการเรียนแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธีรภานนท์ ง่อนโรสง (2556) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน และเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาด้านการบริหารวิชาการมากที่สุด รองลงมา คือ ปัญหาด้านการประเมินผลการจัดงานวิชาการและด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และงานทะเบียนนักเรียน ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและขนาดโรงเรียน จำแนกตามเพศ พบว่า ความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงาน วิชาการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 พบว่า ด้านการวางแผนงานวิชาการควรที่จะกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบการทำงานที่ชัดเจน ด้านการบริหารงานวิชาการควรมีระบบการควบคุมการทำงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบ เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสายงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ ด้านการจัดการเรียนการสอนควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมด้าน วิชาการ ควรจัดให้บุคลากรได้รับการอบรมเกี่ยวกับวิจัย ด้านการวัดผลควรมีการจัดตั้งหน่วยงานกลาง เพื่อทำหน้าที่เก็บรวบรวมระเบียบเกี่ยวกับการวัดผล

เมตตา ภัทรภรณ์ไพบุลย์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาการเรียนรู้อ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการวางแผนด้านวิชาการ ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์สอน และขนาดโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นิรัชกร ทองน้อย (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา มีความมุ่งหมายเพื่อ พัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 105 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ก่อนการพัฒนาระบบ โดยภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

2. ระบบการบริหารงานวิชาการที่ ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 19 องค์ประกอบ ใน 4 ด้าน ดังนี้ ด้านปัจจัยนำเข้ามี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สมรรถนะของครู ลักษณะของนักเรียน การจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ และการได้รับทรัพยากร ด้านกระบวนการมี 8 องค์ประกอบ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาและการจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา และการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านผลผลิตมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ความเข้าใจในหลักสูตรความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการสอน และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครู และความพึงพอใจของครูและผู้บริหาร และด้านข้อมูลป้อนกลับมี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ การรายงานผลและข้อเสนอแนะ และการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3. การนำระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลไปใช้ ในโรงเรียนประถมศึกษาผลปรากฏว่า 3.1) นักเรียนมี ผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) สูงขึ้นโดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงขึ้นใน 7 รายวิชา และมีค่าเฉลี่ยของคะแนน 8 กลุ่มสาระสูงกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสูงกว่าระดับประเทศ และนักเรียนร้อยละ 100 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 3.2) ครูมีความเข้าใจในหลักสูตรแกนกลางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความสามารถในการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการสอน และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น 3.3) ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการใช้ ระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยชี้ว่า ระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลที่ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นระบบที่มีความ

เหมาะสมมีประสิทธิภาพ สมควรนำไปใช้ เพื่อยกระดับคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาให้สูงขึ้น และยังช่วยให้ครุมีความรู้ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสมมากขึ้น

จันทร์จิรา จุมพลกล้า และคณะ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องกรณีศึกษา : รูปแบบความสำเร็จการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีผลการวิจัยดังนี้

1) แนวคิดการปฏิรูปยกระดับโรงเรียนขนาดเล็กด้วยการยุบหรือควบรวมโรงเรียนตามนโยบายที่รัฐกำหนดเรื่องความคุ้มค่าทางการศึกษาไม่ใช่แนวทางการแก้ปัญหาที่จะประสบความสำเร็จทุกกรณี ดังนั้นสิ่งที่รัฐควรพิจารณาในเรื่องการยุบหรือควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กของรัฐควรให้ความสำคัญกับความเห็นของผู้ปกครอง ชุมชน แต่ถ้าโรงเรียนขนาดเล็กที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษาแล้วคุณภาพของนักเรียนได้ดีเท่าที่ควร (ดี เก่ง มี ความสุข) ชุมชนก็พร้อมที่จะยุบหรือควบรวม เพื่อให้เกิดคุณภาพในการจัดการศึกษาต่อไป

2) การขับเคลื่อนของผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนในรูปแบบของการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบจะทำให้โรงเรียนขนาดเล็กประสบผลสำเร็จในการจัดการศึกษาผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและสามารถเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นและประกอบอาชีพได้เป็นระยะ

วัชรินทร์ ปะنامهเก (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความมุ่งหมายเพื่อ

1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งสิ้น 288 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมี 2 ชนิด ได้แก่

1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2) แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของสภาพการบริหารงานวิชาการตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.81 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของปัญหาการบริหารงานวิชาการตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.87 ความเชื่อมั่นทั้งฉบับของสภาพการบริหารงานวิชาการ เท่ากับ 0.95 ความเชื่อมั่นทั้งฉบับของปัญหาการบริหารงานวิชาการเท่ากับ 0.90 ผลการวิจัย พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาได้ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

1) วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการ

- 2) กำหนดจุดมุ่งหมาย คัดเลือกสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) มีการนิเทศการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง 2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 1) จัดหาและมีการใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย 2) จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน 3) พัฒนาครูและผู้เรียนเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) มีการนิเทศการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 3. ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 1) ศึกษา กำหนดกฎระเบียบการวัดและประเมินผล 2) จัดทำแผนการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานสาระการเรียนรู้ 3) วัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง 4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 1) วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี 2) ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน 3) มีการใช้สื่อที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน 5. ด้านการนิเทศการศึกษา 1) จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในอย่างสม่ำเสมอ 2) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การนิเทศภายในร่วมกับสถานศึกษาอื่น 3) ประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะ ๆ 6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 1) สร้างเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของ สพฐ. และ สมศ. 2) วางแผนการพัฒนาคุณภาพและประเมินคุณภาพเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 3) ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุง

กลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ และ 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครู ในกลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 138 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน โดยเปิดตารางเครชีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) และเมื่อนำมาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.69$) รองลงมาคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.47$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.44$) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.35$) ด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.18$) และด้านการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 3.16$) ตามลำดับ 2) แนวทางการบริหารวิชาการ ประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหา

การบริหารงานวิชาการสูงสุด 3 ด้าน ตามลำดับ ได้แก่ (1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ต้นสังกัดควรจัดอบรมหลักสูตรที่มีแนวทางและการเข้าใจร่วมกันสอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ต้นสังกัดควรมีการอบรมครูในการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ วางแผนแก้ไขปัญหาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ผู้สอนสามารถทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรม การศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพการเรียนรู้ (3) การจัดการเรียนการสอน ต้นสังกัดควรจัดการอบรมและ พัฒนาการผลิตสื่อการเรียนการสอนสำหรับครู มีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการ ในการจัดทำสื่อการสอนสำหรับครูและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

อัครพร อูระงาม (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และ 3) พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักเขตพื้นที่ศึกษาการศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวน 105 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.26-0.74 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.81 แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักเขตพื้นที่ศึกษาการศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีองค์ประกอบจำนวน 7 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรศึกษา จำนวน 4 ตัวชี้วัด 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำนวน 4 ตัวชี้วัด 3) ด้านการวัดผลและประเมินผลจำนวน 2 ตัวชี้วัด 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำนวน 3 ตัวชี้วัด 5) ด้านการนิเทศการศึกษา จำนวน 3 ตัวชี้วัด 6) ด้านการแนะแนวการศึกษาจำนวน 3 ตัวชี้วัด และ 7) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำนวน 3 ตัวชี้วัด

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ มีสภาพปัจจุบันโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษา

การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ ซึ่งมีแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ดังนี้ ควรนำผลการนิเทศไปใช้วางแผนการทำงาน หรือแก้ไขปัญหาย่างจริงจัง สถานศึกษาควรมีการจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ ด้วยการประชุมแลกเปลี่ยนเสนอแนะสร้างปฏิทินการทำงาน ควรจัดระบบโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ศึกษาหลักสูตรแกนกลางให้ชัดเจน ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและนำไปใช้กับนักเรียนการพัฒนาแบบครูพี่เลี้ยงเพื่อให้ความช่วยเหลือในด้านการทำวิจัยสำหรับครูผู้สอน โดยการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เรื่องการทำวิจัย ผู้บริหารควรกำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาการติดตามงานครูควรพัฒนาตนเองในด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการอบรมสัมมนา พัฒนาโดยใช้สื่อ เอกสารวีดิทัศน์ เป็นต้น

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ สามารถสรุปได้ว่า ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในประเด็นของขอบข่ายงานวิชาการ นอกจากนี้ยังแบ่งประเภทของการบริหารออกตามบริบทหรือปัญหาที่ผู้วิจัยสนใจ เช่น โรงเรียนขยายโอกาส โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนมัธยม โรงเรียนประถมศึกษา เป็นต้น ซึ่งจุดมุ่งหมายงานวิจัยโดยรวมคือการพัฒนาแนวทางการบริหารเพราะเป็นหัวใจหลักของการจัดการศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำ

งานวิจัยต่างประเทศ

Jonathan (2010) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมทางวิชาการ และสภาพบรรยากาศในแต่ละองค์กรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นสภาพแวดล้อมทางวิชาการที่ประกอบด้วยสามมิติ โดยเน้นการศึกษาประสิทธิภาพโดยรวมและความไว้วางใจของคณะดัชนีสภาพบรรยากาศขององค์กร (OCI) เป็นตัวชี้วัดสภาพบรรยากาศขององค์กรสร้างขึ้นจากสี่ด้าน คือ ความเป็นผู้นำ ความเป็นมืออาชีพครู กฎความสำเร็จสำหรับนักเรียนที่จะดำเนินการในด้านวิชาการและความเสี่ยงในชุมชน การทดสอบและการวิเคราะห์จะทำนายประสิทธิภาพโดยรวมและประสิทธิภาพการทำงานของนักเรียนโดยตั้งสมมติฐานว่าด้านวิชาการและบรรยากาศองค์กรมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกการทดสอบของครูในโรงเรียนประถมศึกษาทางตอนเหนือของอลาบามา ตอบสนองต่อการสำรวจที่วัดในแง่ดี การศึกษาสภาพบรรยากาศขององค์กร (OCI) และความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยวัดประสิทธิผลจากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยStanford และประสิทธิภาพโดยรวม ดัชนีประสิทธิผลของ

องค์การการรับรู้ (IPOE) ด้านวิชาการและบรรยากาศขององค์กร พบว่าด้านวิชาการมีความสำคัญ ส่งผลต่อผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

Angela (2011) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง วิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำทางวิชาการ การเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตเมืองเวอร์จิเนีย วัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้ เพื่อการตรวจสอบทางวิชาการ วิสัยทัศน์ โครงสร้าง ประสิทธิภาพโดยรวมและความไว้วางใจของผู้ปกครองนักเรียน พฤติกรรม ความเป็นผู้นำการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือครูสอนเต็มเวลาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตเมืองเวอร์จิเนีย จำนวน 35 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า มุมมองในแง่ดีของครูคือ การสร้างเอกภาพ เน้นประสิทธิภาพโดยรวมและความไว้วางใจ ของผู้ปกครองนักเรียน สร้างความเป็นผู้นำของการเรียนการสอน และแสดงถึงสัมพันธ์เชิงบวกระหว่าง นักวิชาการและความสำเร็จของนักเรียน สำหรับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างความเป็นผู้นำการเรียนการสอน และนักเรียน

Aydin (2011) ได้ศึกษาประสิทธิผลการศึกษาของโรงเรียน แรงบันดาลใจ : กรณีของไนจีเรียเป็นการตรวจสอบคุณภาพการรับรู้ของประสิทธิภาพของการริเริ่มของการศึกษา และการวิเคราะห์ของการศึกษา แรงบันดาลใจในโรงเรียน ประเทศไนจีเรียโดยใช้การสัมภาษณ์ของสมาชิกในกลุ่มของผู้มีส่วนได้เสียในไนจีเรีย วิทยาลัยนานาชาติตุรกี (NTIC) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพการสัมภาษณ์การสังเกตห้องเรียน การบันทึกข้อมูลและเอกสาร ผลการศึกษาสรุปได้ว่า โรงเรียน NTICจะประสบความสำเร็จในการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการยอมรับหลักสูตรโรงเรียน องค์กรและคุณภาพของคนทำงานในโรงเรียนของคนที่ยั่งยืน และทุ่มเทให้กับการพัฒนาการศึกษาและคุณภาพชีวิต

Hayward (2011) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสังคมอารมณ์และความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 นักเรียนในโปรแกรมเร่งรัดและโปรแกรมเติม ผลการวิจัยพบว่าสังคมอารมณ์และความสำเร็จทางวิชาการระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรการศึกษาเร่งด่วนและแบบดั้งเดิมเป็นการวัดโดยระบบการประเมินพฤติกรรมของเด็กด้วยตนเองรายงานจากฟอร์มบุคลิกภาพ (BASC-SRP) และการทดสอบแคริฟอร์เนียมาตรฐานและรายงานการสอบ (STAR) ผลการประเมินพบว่าโปรแกรมเร่งรัดเหมาะสมสำหรับส่งเสริมความสำเร็จในการสอบของนักเรียนในระดับมหาวิทยาลัย และนักเรียนในโปรแกรมแบบดั้งเดิมพบว่า จะส่งเสริมในเชิงบวกโดยการให้ครูผู้บริหารการศึกษาและโรงเรียนที่มีความรู้ในการพัฒนาวิธีการสอนที่ดีและมีประสิทธิภาพและการปรับปรุงหลักสูตรจะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในทางการเรียน

Macdurham (2011) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่เจ็ดและแปด ของนักเรียนจาก Montessori ที่เป็นผู้นำการศึกษาและโรงเรียนอื่นไม่ใช่โรงเรียน Montessori เพื่อที่จะตรวจสอบว่ามีความแตกต่างระหว่างความก้าวหน้าทางวิชาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่เจ็ดและแปดที่เข้าร่วมกับโรงเรียน Montessori และความก้าวหน้าทางวิชาการของนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนอื่นโดยกำหนดว่านักเรียนลงทะเบียนเรียนในโปรแกรมแบบ Montessori มีเปอร์เซ็นต์สูงขึ้น จากอัตราการทดสอบของรัฐ ในเรื่องของการอ่านวิชาคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ และการศึกษาทางสังคม ในชั้นประถมศึกษาปีที่แปดในทั้งหมด และจากการวิเคราะห์พบว่า การเรียนโดยใช้โปรแกรมความก้าวหน้าทางวิชาการของนักเรียนในโรงเรียน Montessori มีร้อยละที่ผ่านเกณฑ์สูงกว่านักเรียนโรงเรียนอื่นที่ไม่ใช่โปรแกรมความก้าวหน้าทางวิชาการของโรงเรียน Montessori

Ray (2011) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการวางแผนความสำเร็จของนักเรียนแต่ละบุคคล กับความสำเร็จทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการวางแผนความสำเร็จของ แต่ละบุคคลในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่สี่ และนักเรียนประถมศึกษาปีที่หก ในการอ่านวิชาคณิตศาสตร์ทั้งนักเรียนที่อยู่ในเขตการศึกษาขนาดกลางในเขตเมืองในรัฐเทนเนสซี และนักเรียนที่มาจากด้านล่างเฉลี่ยและกลุ่มการเรียนรู้ในระดับสูงมีการศึกษาเพื่อตรวจสอบว่า นักเรียนที่มีการวางแผนความสำเร็จจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้วางแผน นักวิจัยที่ทำงานร่วมกับผู้บริหารและครูจากโรงเรียนประถมศึกษาที่สามารถระบุความต้องการเรียนรู้ ของนักเรียน กำหนดการเรียนการสอนและการประเมินผล ผลของการดำเนินการตามแผน ความสำเร็จของนักเรียนแต่ละคนที่ประสบความสำเร็จมากขึ้นเมื่อการเรียนการสอนที่ถูกกำหนด เป้าหมายที่ความต้องการส่วนบุคคลและครูที่เก่งและมีความสามารถทำให้นักเรียนบรรลุเป้าหมาย การเรียนเป็นรายบุคคล

Scott (2011) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับประสิทธิผล ของโรงเรียนในรัฐ หลุยเซียนากลาง และประสิทธิภาพของโรงเรียนเพื่อการตรวจสอบการรับรู้ของ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนมัธยมในรัฐหลุยเซียนาเกี่ยวกับวัฒนธรรม สภาพบรรยากาศ ความเป็นผู้นำหลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผล ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองที่พัฒนาสำหรับ หลุยเซียนา การวิเคราะห์ความต้องการ โดยกระทรวงศึกษาธิการ (LDE) เพื่อช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียน ในการประเมินประสิทธิภาพของโรงเรียนและการวางแผนสำหรับการปรับปรุง จากการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมของโรงเรียนหลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน สภาพบรรยากาศของ โรงเรียนและความเป็นผู้นำพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมาก การรับรู้ของผู้ปกครองแสดงให้เห็นถึง

ผลของการสื่อสารและความร่วมมือระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง การเชิญผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมจากบุคลากรของโรงเรียนจะเป็นกุญแจสำคัญในการสื่อสารระหว่างกับโรงเรียนและเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

Joseph (2012) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศอังกฤษ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอน จำนวน 200 คน ปี ค.ศ. 2012 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ คือ ด้านของความโปร่งใสของผู้บริหารที่ไม่สามารถตรวจสอบได้จากภายนอก และความขัดแย้งของบุคลากรในโรงเรียนที่ไม่มีความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลทำให้เกิดปัญหาในการบริหารงานวิชาการ

จะเห็นได้ว่า ทุกประเทศนั้นล้วนเล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการเป็นที่ตั้ง ผู้วิจัยล้วนศึกษาเหตุปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จทางวิชาการเพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน นอกเหนือสิ่งอื่นใด คือผู้บริหารที่จะต้องแสดงบทบาทในฐานะที่เป็นผู้นำจะต้องนำทางวิชาการให้แก่ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนระหว่างความเชื่อมั่นของผู้บริหารสนับสนุนครูในการนิเทศการสอนและทัศนคติของครูที่มีต่อการนิเทศสนับสนุนการสอน ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้เป็นคู่มือสำหรับการศึกษาศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูล อ้างอิงสำหรับครูเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการสอนและการนิเทศการศึกษาในชั้นเรียน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สามารถสรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด หรือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาผู้วิจัยจะต้องศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพปัญหา และบริบทจากหลากหลายกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ประสบความสำเร็จ โดยผู้ที่เป็นผู้นำที่จะบังคับทิศทางดำเนินการดำเนินงานคือผู้บริหารสถานศึกษา

บทที่ 3

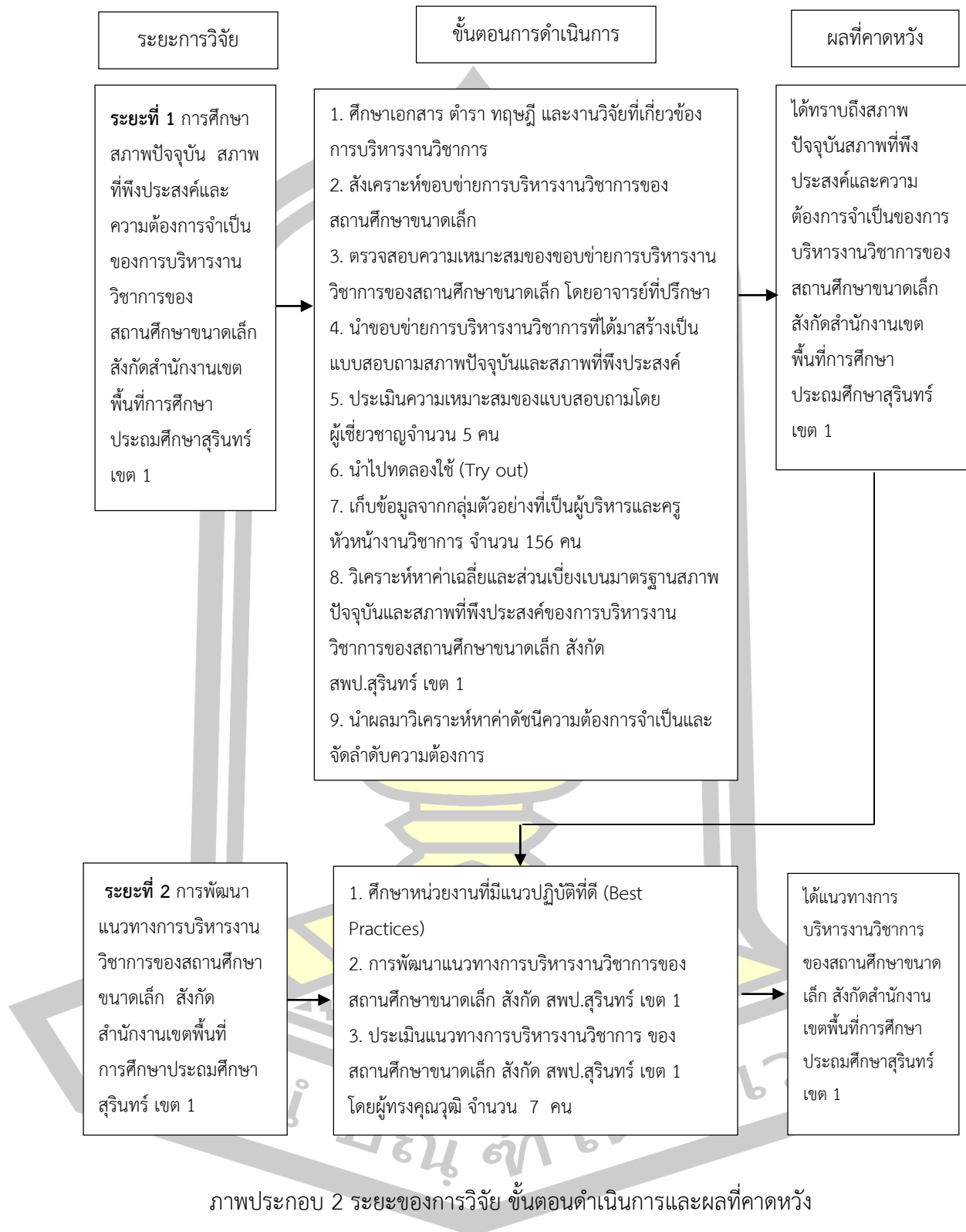
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีความมุ่งหมายเพื่อการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 และเพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยผู้วิจัยได้ กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ภาพประกอบ 2 ระยะของการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการและผลที่คาดหวัง

**ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการ
บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุรินทร์ เขต 1**

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการบริหารงานวิชาการ
 2. สังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
 3. ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ขนาดเล็ก โดยอาจารย์ที่ปรึกษา
 4. นำข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและ
สภาพที่พึงประสงค์
 5. ประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน
 6. นำไปทดลองใช้ (Try out)
 7. เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูหัวหน้างานวิชาการ
จำนวน 156 คน
 8. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่
พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
 9. นำผลมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความต้องการ
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ประกอบไปด้วย

ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	131 คน
ครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา	จำนวน	131 คน
รวมทั้งหมด	จำนวน	262 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ประกอบไปด้วย

ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	78 คน
ครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา	จำนวน	78 คน
รวมทั้งหมด	จำนวน	156 คน

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan และใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2561) โดยดำเนินการตามขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้ศูนย์เครือข่ายบริหารสถานศึกษาเป็นตัวแบ่งชั้นในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุมทุกอำเภอ

ขั้นตอนที่ 2 คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็ก เป็นสัดส่วนกับจำนวนประชากรของผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็ก

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มรายชื่อสถานศึกษาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากตามจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อได้รายชื่อสถานศึกษาในกลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการตามรายชื่อสถานศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจนครบตามจำนวน ดังรายละเอียดตามตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์เครือข่ายบริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 1	จำนวนประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
1. เมืองสุรินทร์ 1 จำนวน 8 แห่ง	8	8	16	4	4	8
2. เมืองสุรินทร์ 2 จำนวน 6 แห่ง	6	6	12	4	4	8
3. เมืองสุรินทร์ 3 จำนวน 11 แห่ง	11	11	22	7	7	14
4. เมืองสุรินทร์ 4 จำนวน 9 แห่ง	9	9	18	5	5	10
5. เมืองสุรินทร์ 5 จำนวน 8 แห่ง	8	8	16	4	4	8
6. เมืองสุรินทร์ 6 จำนวน 6 แห่ง	6	6	12	4	4	14
7. จอมพระ 1 จำนวน 8 แห่ง	8	8	16	4	4	8
8. จอมพระ 2 จำนวน 11 แห่ง	11	11	22	7	7	14
9. ศีขรภูมิ 1 จำนวน 9 แห่ง	9	9	18	5	5	10
10. ศีขรภูมิ 2 จำนวน 6 แห่ง	6	6	12	4	4	8

ตาราง 3 (ต่อ)

ศูนย์เครือข่ายบริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 1		จำนวนประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
11. ศีขรภูมิ 3	จำนวน 6 แห่ง	6	6	12	4	4	8
12. ศีขรภูมิ 4	จำนวน 11 แห่ง	11	11	22	7	7	14
13. สำโรงทาบ 1	จำนวน 8 แห่ง	8	8	16	4	4	8
14. สำโรงทาบ 2	จำนวน 6 แห่ง	6	6	12	4	4	8
15. ลำดวน	จำนวน 6 แห่ง	6	6	12	4	4	8
16. เขวาสินรินทร์	จำนวน 12 แห่ง	12	12	24	7	7	14
รวม		131	131	262	78	78	156

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 (2562)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผู้วิจัยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ศูนย์เครือข่ายบริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 25452) โดยใช้ค่าความคิดเห็นดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการ
ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการ
น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการ
น้อยที่สุด

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำเสนอกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนภาษาและความครอบคลุมเนื้อหาตามนิยามศัพท์
และปรับแก้ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

2.2.2 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการพิจารณาจากกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
แล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยใช้เทคนิค IOC
(Index of Item-Objective Congruence) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง
ระหว่าง 0.60–1.00 จากการบันทึกลงคะแนนความถูกต้องของเนื้อหาภาษาจากผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเฉพาะดังต่อไปนี้

1) เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษามาแล้ว
ไม่ต่ำกว่า 10 ปี

2) เป็นผู้มีคุณวุฒิทางการบริหารการศึกษาหรือการวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ในระดับปริญญาโทขึ้นไป

3) มีตำแหน่งทางวิชาการในหน่วยงานทางการศึกษาตั้งแต่ระดับชำนาญการ
พิเศษขึ้นไป ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

3.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน วุฒิการศึกษา (กศ.ด.) สาขาวิจัย
และประเมินผลการศึกษา ตำแหน่ง อาจารย์ เชี่ยวชาญด้าน วิจัย วัดผลและประเมินผลการศึกษา

3.2 นางสาวหยาด จันทร์คูเมือง วุฒิการศึกษา (ค.ม.) สาขาวิชาการวิจัยและ
ประเมินผลการศึกษา ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษา

3.3 นายเทพฤทธิ์ เทพวิริยะพงศ์ วุฒิการศึกษา (กศ.ม.) สาขาวิชาการวัดผล
และประเมินผลการศึกษา ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญด้านการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา

3.4 นางสาวภัทริยา ทองงาม วุฒิการศึกษา (กศ.ม.) สาขาวิชาการวัดผล
การศึกษา ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา

3.5 นายสัมพันธ์ ภูหินกอง วุฒิการศึกษา (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก

1) เมื่อผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงและผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นำไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูวิชาการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน โดยดูจากค่าความสัมพันธ์จากคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) และเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันตั้งแต่ 0.37-0.71 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ตั้งแต่ 0.21-0.75

2) ผู้วิจัยนำข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค โดยใช้เกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันเท่ากับ 0.94 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 0.92

3) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 ผู้วิจัยดำเนินการทำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เพื่อขออนุญาต และอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

2.3.2 ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

2.3.3 นำแบบสอบถามในรูปแบบที่อยู่เว็บไซต์ <https://forms.gle/yrhaAW9PV3eQSL5n7> และคิวอาร์โค้ด พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจัดส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผ่านตู้รับ-ส่งหนังสือราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 และระบบรับส่งหนังสือราชการอิเล็กทรอนิกส์

ภาพประกอบ 3 คิวอาร์โค้ดแบบสอบถาม

2.4 การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

2.4.1 การจัดทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
- 2) จัดเรียงแบบสอบถามโดยการกำหนดรหัส สำหรับนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทาง

สถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเทียบตามเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติในปัจจุบัน/ที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในปัจจุบัน/ที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในปัจจุบัน/ที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในปัจจุบัน/ที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในปัจจุบัน/ที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) วิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น โดยนำค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน
และสภาพที่พึงประสงค์มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญ
ความต้องการจำเป็น (PNI modified)

2.5 สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

2.5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1) การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของแบบสอบถามกับจุดมุ่งหมาย
การวิจัยการหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item–Objective Congruence : IOC)
มีสูตรคำนวณ ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมาย

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2) สถิติที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมรายข้อกับคะแนนรวม
รายด้าน (Item total Correlation) โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (r_{xy}) ดังนี้
(ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2561)

$$\text{สูตร } r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบสอบถามรายด้าน

$\sum Y$ แทน คะแนนรวมของแบบสอบถามรายข้อ

$\sum X^2$ แทน คะแนนรวมของแบบสอบถามรายด้านแต่ละตัว
ยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ แทน คะแนนรวมของแบบสอบถามรายข้อยกกำลังสอง

$\frac{\sum XY}{N}$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างรายด้านกับรายข้อ
 N แทน จำนวนทั้งหมด

3) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) มีสูตรดังนี้ (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2561)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือ

$\sum S_i^2$ แทน คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

2.5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1) ร้อยละ (Percentage) จากสูตรต่อไปนี้ (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2561)

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จากสูตรต่อไปนี้ (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2561)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) คำนวณจากสูตร
 (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2561)

$$\text{สูตร S.D.} = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.5.3 ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) เป็นวิธีการที่เรียงลำดับความสำคัญ
 ของความต้องการจำเป็น โดยการถ่วงน้ำหนักของผลต่าง (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

$$\text{สูตร } PNI_{\text{modified}} = \frac{(I-D)}{D}$$

เมื่อ I หมายถึง ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
 D หมายถึง ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ
จำเป็นมาสรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์ และศึกษาแนวทางจากสถานศึกษาที่หรือหน่วยงานที่มี
แนวปฏิบัติที่ดี โดยมีการดำเนินการดังนี้

1. สถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ไว้ดังนี้

1.1 ผ่านการประเมินรอบสามจาก สมศ. ในระดับดีมาก

1.2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงลำดับที่ 1-5 ของสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 (คะแนน NT หรือ O-NET)

1.3 มีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน

ผู้ให้ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษาขนาดเล็กที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices) จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนบ้านร้านหญ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ร้อยเอ็ด เขต 2

2. โรงเรียนบ้านจ๊กจูก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สุรินทร์ เขต 1

3. โรงเรียนบ้านกันตรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สุรินทร์ เขต 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
มีส่วนประกอบ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตำแหน่งทางการบริหาร ตำแหน่งทาง
วิชาการคุณวุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแนวทางการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษา

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบสัมภาษณ์

และศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

2. กำหนดประเด็นสำคัญที่จะประเมินจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษา
นำมาเขียนข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นทุกประเด็น

3. สร้างข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์

4. นำร่างแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ตรวจสอบ ความถูกต้องและปรับปรุงตามคำแนะนำ

5. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ
เครื่องมือวิจัย พิจารณาความสอดคล้องระหว่างประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ เนื้อหา นิยามศัพท์
เฉพาะความถูกต้องสำนวนภาษา ความเหมาะสม และความชัดเจนของข้อคำถาม โดยใช้เทคนิคหาค่า
ดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Congruence) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้อง
มากกว่า 0.50 ขึ้นไป (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561) และใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกัน
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกัน
- 1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกัน

ซึ่งหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ตั้งแต่ 0.60–1.00

6. ปรับปรุงความถูกต้องสำนวนภาษา ความเหมาะสม
และความชัดเจนของข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำไปจัดพิมพ์
ฉบับสมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

3.2 ส่งหนังสือขอความร่วมมือ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

3.3 ประสานกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์เพื่อขอนัดหมายวันและเวลาสัมภาษณ์

3.4 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันและเวลาที่นัดหมาย โดยขออนุญาตบันทึกเสียง
ขณะสัมภาษณ์ทุกครั้ง

4. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการนำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึก
การสัมภาษณ์มาเรียบเรียง จัดระเบียบข้อมูล

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ผู้วิจัยได้แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

ผลสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลจากระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน
สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นและการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ของผู้บริหารและครู
วิชาการจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) และเอกสารตารางงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

ผลสรุปการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาที่ได้จากการศึกษา
สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice)

2.2 การสร้างและการหาคคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการ
บริหารงานวิชาการ

2.2.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

2.2.3 สรุปแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice)
โดยวิเคราะห์เนื้อหา

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษา
สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) มาสรุปหลอมรวมตามประเด็นขององค์ประกอบทั้ง
6 ด้าน ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 7 คน
ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. จบการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา
2. เป็นอาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
3. มีตำแหน่งวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป
4. เป็นผู้บริหารและมีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารอย่างน้อย 10 ปี

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยกานต์ เรืองสุวรรณ วุฒิการศึกษา (ปร.ด.)

สาขาวิชาการจัดการศึกษา อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. นายอาวุธ ทองบุ วุฒิการศึกษา (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

3. ดร.จรัส สอนกล้า วุฒิการศึกษา (กศ.ด.) สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

4. นายชำนาญ ใจเพียร วุฒิการศึกษา (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านรัตนะ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

5. นายหลักเขต มุ่งสันติ วุฒิการศึกษา (กศ.ม.) สาขาวิชาเทคโนโลยี
การศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลศีขรภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

6. นายสมชาติ ขอร่ม วุฒิการศึกษา (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตร
และการสอน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแกใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

7. นางสาวกัลยา สุวรรณศรี วุฒิการศึกษา (ศษ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านผำโนนสว่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ โดยการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการประเมินแนวทาง

2.2.2 กำหนดประเด็นสำคัญที่จะประเมินจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษานำมาเขียนคำถามให้ครอบคลุมประเด็นทุกประเด็น

2.2.3 นำร่างแบบประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2.4 นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จุดมุ่งหมาย นิยามศัพท์เฉพาะความถูกต้องของสำนวนภาษา ความเหมาะสม และความชัดเจนของข้อคำถาม ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยวิธีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิคดัชนีความสอดคล้อง IOC โดยผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องมากกว่า 0.50 ขึ้นไป (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561) และใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกัน

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกัน

-1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกัน

ซึ่งหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ตั้งแต่ 0.60–1.00

2.2.5 จัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์ เสนอผู้ทรงวุฒิเพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขออนุญาตราชการขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2 ดำเนินการติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมินแนวทาง

3.3 จัดส่งเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์

4. การจัดการกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดการกระทำข้อมูล

4.1.1 ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบประเมินที่ได้รับคืน

4.1.2 บันทึกข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
PNI	แทน	ความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปและได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
 ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของ
 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 สุรินทร์ เขต 1

1. ผลข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดของ
 สถานศึกษา ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	สถานศึกษา		ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ศูนย์เครือข่ายบริหารสถานศึกษา				
1.1. เมืองสุรินทร์ 1	4	100	8	100
1.2. เมืองสุรินทร์ 2	4	100	8	100
1.3. เมืองสุรินทร์ 3	6	85.71	12	85.71
1.4. เมืองสุรินทร์ 4	5	100	9	90
1.5. เมืองสุรินทร์ 5	4	100	8	100
1.6. เมืองสุรินทร์ 6	4	100	8	100
1.7. จอมพระ 1	4	100	8	100
1.8. จอมพระ 2	6	85.71	12	85.71
1.9. ศีขรภูมิ 1	4	80	7	70
1.10. ศีขรภูมิ 2	4	100	8	100
1.11. ศีขรภูมิ 3	4	100	8	100
1.12. ศีขรภูมิ 4	7	100	11	78.57

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	สถานศึกษา		ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.13. สำโรงทาบ 1	4	100	8	100
1.14. สำโรงทาบ 2	4	100	8	100
1.15. ลำควน	4	100	8	100
1.16. เขวาสินรินทร์	7	100	13	92.86
รวม	75	96.15	144	92.31
2. ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน		ร้อยละ	
2.1 ครูหัวหน้างานวิชาการ	71		91.03	
2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา	73		93.59	
รวม	144		92.31	

จากตาราง 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสถานศึกษาจำนวน 78 แห่ง แบ่งเป็น 16 ศูนย์เครือข่ายบริหารสถานศึกษา มีสถานศึกษาที่เข้าทำแบบสอบถามจำนวน 75 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 96.15 และจากกลุ่มตัวอย่าง 156 คน ตอบแบบสอบถาม 144 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 โดยจำแนกเป็น ครูหัวหน้าวิชาการ 71 คน คิดเป็นร้อยละ 91.03 และผู้บริหารสถานศึกษา 73 คน คิดเป็นร้อยละ 93.59

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปรากฏดังตาราง 5 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมและเป็นรายด้าน

ตาราง 5 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมและเป็นรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.14	0.55	มาก	4.34	0.59	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.00	0.83	มาก	4.35	0.58	มาก
3. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.18	0.63	มาก	4.44	0.53	มาก
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล	4.27	0.49	มาก	4.45	0.50	มาก
5. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.25	0.56	มาก	4.45	0.52	มาก
6. ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม	4.09	0.58	มาก	4.35	0.58	มาก
รวม	4.16	0.62	มาก	4.40	0.55	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวัดผล ประเมินผล ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.49) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.56) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.63) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.55) ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.58) และด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.83)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.52) ด้านการวัดผล ประเมินผล ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.50) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.53) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.58) และด้านการพัฒนาสื่อและนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.58) ซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดในแต่ละด้านได้ดังต่อไปนี้

ตาราง 6 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษาเป็นรายชื่อ

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร หลักสูตรแกนกลาง	4.15	0.54	มาก	4.31	0.68	มาก
2. ผู้บริหารมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรจาก สภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น	4.08	0.48	มาก	4.31	0.62	มาก
3. สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตร สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ และสังคม	4.15	0.61	มาก	4.38	0.57	มาก
4. สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตร สอดคล้องกับสภาพ ปัญหา ความต้องการของ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน	4.15	0.46	มาก	4.38	0.50	มาก
5. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา	4.15	0.67	มาก	4.31	0.62	มาก
โดยรวม	4.14	0.55	มาก	4.34	0.59	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพปัจจุบัน
การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.55)
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.67)
สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม
($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.61) สถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง ($\bar{X} = 4.15$,

S.D. = 0.54) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรจากสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.48)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.59) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.57) สถานศึกษามีโครงสร้าง

และสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพ ปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.50) สถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.68) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดสองอันดับที่เท่ากันคือ ผู้บริหารมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรจากสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น และผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.62)

ตาราง 7 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ

ด้านการจัดการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูมีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน	3.27	1.28	ปานกลาง	4.35	0.56	มาก
2. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงมีการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.15	0.46	มาก	4.35	0.56	มาก
3. ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	4.23	0.59	มาก	4.35	0.63	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
4. ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายทางวิชาการและวิชาชีพภายในเขตพื้นที่การศึกษา	4.04	0.60	มาก	4.31	0.62	มาก
5. สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้	4.31	0.47	มาก	4.42	0.58	มาก
โดยรวม	4.00	0.83	มาก	4.35	0.58	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพปัจจุบัน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.83) เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.47) ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.59) ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากประสบการณ์จริงมีการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.46) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูมีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 1.28)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพที่พึงประสงค์การบริหาร งานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.58) เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 4 ลำดับแรกดังนี้ สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ที่ได้กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.58) ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.63) และที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน สองอันดับคือ ครูมีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของ ผู้เรียน และผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงมีการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.56) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บริหารมี การสร้างเครือข่ายทางวิชาการและวิชาชีพภายในเขตพื้นที่การศึกษา ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.62)

ตาราง 8 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษาเป็น
รายชื่อ

ด้านการนิเทศการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารมีการจัดระบบกระบวนการให้ ข้อเสนอแนะภายในสถานศึกษา	4.23	0.59	มาก	4.46	0.51	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการนิเทศ ภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง ต่อเนื่อง และเป็นระบบ	4.00	0.69	มาก	4.46	0.51	มาก
3. ผู้บริหารกำหนดให้การจัดระบบนิเทศ ภายในสถานศึกษาเชื่อมโยงกับระบบนิเทศ การศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.04	0.66	มาก	4.35	0.63	มาก
4. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรใน สถานศึกษามีส่วนร่วมในวางแผน และกำหนด นโยบายของสถานศึกษา	4.35	0.56	มาก	4.46	0.51	มาก
5. บุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกันสะท้อน และแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของ บุคลากรในสถานศึกษา	4.31	0.62	มาก	4.46	0.51	มาก
โดยรวม	4.18	0.63	มาก	4.44	0.53	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพปัจจุบัน
การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุรินทร์ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.63) เรียงลำดับค่าเฉลี่ย
จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมใน
วางแผน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.56) บุคลากรในสถานศึกษาได้
ร่วมกันสะท้อนและแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.31$,
S.D. = 0.62) ผู้บริหารมีการจัดระบบกระบวนการให้ข้อเสนอแนะภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.23$,

S.D. = 0.59) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงต่อเนื่องและเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.69)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.53) ดังนั้น ผู้บริหารมีการจัดระบบกระบวนการให้ข้อเสนอแนะภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงต่อเนื่องและเป็นระบบ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในวางแผน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกันสะท้อนและแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.51) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารกำหนดให้การจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.63)

ตาราง 9 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล เป็นรายชื่อ

ด้านการวัดผล ประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้ อย่างเต็มศักยภาพ	4.27	0.57	มาก	4.46	0.51	มาก
2. สถานศึกษามีการกำหนดหลักการและรูปแบบ การรายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน	4.35	0.51	มาก	4.42	0.50	มาก
3. ผู้บริหารมีความตระหนัก และให้ความสำคัญ ต่อกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียน	4.27	0.56	มาก	4.46	0.51	มาก
4. ผู้บริหารกำหนดนโยบาย เพื่อให้การ ประเมินผลบรรลุตามเป้าหมายของการจัด การศึกษาอย่างชัดเจน	4.27	0.49	มาก	4.46	0.51	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านการวัดผล ประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5. ผู้บริหารมีการติดตามตรวจสอบการประเมินผลอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ	4.19	0.63	มาก	4.46	0.51	มาก
โดยรวม	4.27	0.49	มาก	4.45	0.50	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพปัจจุบัน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.49) เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ สถานศึกษามีการกำหนดหลักการ และรูปแบบการ รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.51) ผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.57) ผู้บริหารมีความตระหนัก และให้ความสำคัญต่อกระบวนการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.56) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารมีการติดตาม ตรวจสอบการประเมินผลอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.63)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.50) ดังนี้ ผู้บริหาร มีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ผู้บริหารมีความตระหนัก และให้ความสำคัญต่อกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารกำหนดนโยบาย เพื่อให้การประเมินผลบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน ผู้บริหารมีการติดตามตรวจสอบการประเมินผลอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.51) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือสถานศึกษามีการกำหนดหลักการ และรูปแบบการรายงานผลการประเมิน คุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.50)

ตาราง 10 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการ
เรียนรู้เป็นรายข้อ

ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษากำหนดขั้นตอนวิธีการที่ ดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของ ผู้เรียน	4.23	0.51	มาก	4.46	0.51	มาก
2. ครูมีการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมในกระบวนการ เรียนรู้ของผู้เรียนอย่างจริงจัง	4.35	0.56	มาก	4.46	0.51	มาก
3. ผู้บริหารให้ความสำคัญและอำนวยความสะดวก ต่อการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมต่อครู	4.35	0.49	มาก	4.46	0.51	มาก
4. ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจาก กระบวนการเรียนรู้ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้	4.19	0.63	มาก	4.46	0.51	มาก
5. ครูผู้สอนพัฒนาเนื้อหา กิจกรรมฝึกทักษะ และสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ	4.15	0.61	มาก	4.42	0.58	มาก
โดยรวม	4.25	0.56	มาก	4.45	0.52	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพปัจจุบัน
การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.56)
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ครูมีการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ
การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมในกระบวนการเรียนรู้ของ
ผู้เรียนอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.56) ผู้บริหารให้ความสำคัญและอำนวยความสะดวกต่อการ
เตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมต่อ

ครู ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.49) และสถานศึกษากำหนดขั้นตอนวิธีการที่ดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.51) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูผู้สอนพัฒนาเนื้อหา กิจกรรมฝึกทักษะ และสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.61)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.52) ดังนี้ สถานศึกษา กำหนดขั้นตอนวิธีการที่ดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูมีการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างจริงจัง ผู้บริหารให้ความสำคัญและอำนวยความสะดวกต่อการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมต่อครู และผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากกระบวนการเรียนรู้ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.51) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือครูผู้สอนพัฒนาเนื้อหา กิจกรรมฝึกทักษะ และสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.58)

ตาราง 11 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมเป็นรายชื่อ

ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีการศึกษา และวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและนวัตกรรม	4.04	0.53	มาก	4.35	0.56	มาก
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม แล้วนำไปใช้ในการเรียนการสอน	4.19	0.49	มาก	4.35	0.56	มาก
3. ผู้บริหารจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ	4.15	0.54	มาก	4.38	0.57	มาก
4. ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อ และนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	4.00	0.63	มาก	4.35	0.56	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5. ผู้บริหารมีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	4.08	0.69	มาก	4.31	0.68	มาก
โดยรวม	4.09	0.58	มาก	4.35	0.58	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพปัจจุบัน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.58) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม แล้วนำไปใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.49) ผู้บริหารจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.54) และผู้บริหารมีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.69) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อ และนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.63)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ เห็นว่าสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.58) ดังนี้ ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อ และนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษามีการศึกษาและวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและนวัตกรรม ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม แล้วนำไปใช้ในการเรียนการสอน และผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อ และนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.56) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารมีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.68)

3. ผลการจัดลำดับความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการ
สถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ตาราง 12 ความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่พึง ประสงค์	PNI	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.14	4.34	0.048	4
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.00	4.35	0.088	1
3. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.18	4.44	0.062	3
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล	4.27	4.45	0.042	6
5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.25	4.45	0.047	5
6. ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม	4.09	4.35	0.064	2

จากตาราง 12 พบว่า ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน
วิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อ
และนวัตกรรม ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล โดยสามารถแจกแจงรายละเอียดได้ตามตาราง 13-18
ดังนี้

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 13 ความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาด เล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่พึง ประสงค์	PNI	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ครูมีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้ สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของ ผู้เรียน	3.27	4.35	0.330	1
2. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงมี การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและ แก้ปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล	4.15	4.35	0.048	3
3. ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกการปฏิบัติให้ ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	4.23	4.35	0.028	4
4. ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายทางวิชาการ และวิชาชีพภายในเขตพื้นที่การศึกษา	4.04	4.31	0.067	2
5. สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้	4.31	4.42	0.026	5

จากตาราง 13 พบว่า ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กลงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ครูมีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้ สอดคล้อง กับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน (PNI = 0.330) ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายทางวิชาการและ วิชาชีพภายในเขตพื้นที่การศึกษา (PNI = 0.067) ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงมีการประยุกต์ ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (PNI = 0.048) ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ (PNI = 0.026)

ตาราง 14 ความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาด เล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม

ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่พึง ประสงค์	PNI	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. สถานศึกษามีการศึกษา และวิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและนวัตกรรม	4.04	4.35	0.077	2
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม แล้วนำไปใช้ในการเรียนการสอน	4.19	4.35	0.038	5
3. ผู้บริหารจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการ จัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้าน วิชาการ	4.15	4.38	0.055	4
4. ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือในการ ผลิตสื่อ และนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	4.00	4.35	0.088	1
5. ผู้บริหารมีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและการนำผลการประเมินไปใช้ในการ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	4.08	4.31	0.056	3

จากตาราง 14 พบว่า ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาขนาด เล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อ และนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ (PNI = 0.088) สถานศึกษามีการศึกษา และวิเคราะห์ความจำเป็น ในการใช้สื่อและนวัตกรรม (PNI = 0.077) และผู้บริหารมีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ (PNI = 0.056) ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม แล้วนำไปใช้ในการเรียนการสอน (PNI = 0.038)

ตาราง 15 ความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	PNI	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ผู้บริหารมีการจัดระบบกระบวนการให้ข้อเสนอแนะภายในสถานศึกษา	4.23	4.46	0.054	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง ต่อเนื่อง และเป็นระบบ	4.00	4.46	0.115	1
3. ผู้บริหารกำหนดให้การจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.04	4.35	0.077	2
4. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในวางแผน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา	4.35	4.46	0.025	5
5. บุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกันสะท้อนและแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา	4.31	4.46	0.035	4

จากตาราง 15 พบว่า ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง ต่อเนื่อง และเป็นระบบ (PNI = 0.115) ผู้บริหารกำหนดให้การจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (PNI = 0.077) ผู้บริหารมีการจัดระบบกระบวนการให้ข้อเสนอแนะภายในสถานศึกษา (PNI = 0.054) ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในวางแผน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา (PNI = 0.025)

ตาราง 16 ความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	PNI	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. สถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง	4.15	4.31	0.039	3
2. ผู้บริหารมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรจากสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น	4.08	4.31	0.056	1
3. สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม	4.15	4.38	0.055	2
4. สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพ ปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน	4.15	4.38	0.055	2
5. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา	4.15	4.31	0.039	3

จากตาราง 16 พบว่า ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ผู้บริหารมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรจากสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น (PNI = 0.056) สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม และสถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพ ปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน (PNI = 0.055) ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง และผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา (PNI = 0.039)

ตาราง 17 ความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาด
เล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่พึง ประสงค์	PNI	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. สถานศึกษากำหนดขั้นตอนวิธีการที่ดำเนินการ เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.23	4.46	0.054	3
2. ครูมีการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมในกระบวนการเรียนรู้ ของผู้เรียนอย่างจริงจัง	4.35	4.46	0.025	4
3. ผู้บริหารให้ความสำคัญและอำนวยความสะดวก ต่อการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมต่อครู	4.35	4.46	0.025	4
4. ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจาก กระบวนการเรียนรู้ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้	4.19	4.46	0.064	2
5. ครูผู้สอนพัฒนาเนื้อหา กิจกรรมฝึกทักษะ และสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ	4.15	4.42	0.065	1

จากตาราง 17 พบว่า ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน
วิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ครูผู้สอนพัฒนาเนื้อหา กิจกรรมฝึกทักษะ
และสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ (PNI = 0.065) ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากกระบวนการ
การเรียนรู้ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ (PNI = 0.064) และสถานศึกษากำหนดขั้นตอนวิธีการที่
ดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน (PNI = 0.054) ความสำคัญจำเป็นและ
ความต้องการพัฒนาแนวทางน้อยที่สุดคือ ครูมีการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม
การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างจริงจัง

และผู้บริหารให้ความสำคัญและอำนวยความสะดวกต่อการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมต่อครู (PNI = 0.025)

ตาราง 18 ความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาด เล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล

ด้านการวัดผล ประเมินผล	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่พึง ประสงค์	PNI	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้ อย่างเต็มศักยภาพ	4.27	4.46	0.045	2
2. สถานศึกษามีการกำหนดหลักการ และ รูปแบบการรายงานผลการประเมินคุณภาพ ผู้เรียน	4.35	4.42	0.016	3
3. ผู้บริหารมีความตระหนัก และให้ความสำคัญ ต่อกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียน	4.27	4.46	0.045	2
4. ผู้บริหารกำหนดนโยบาย เพื่อให้การ ประเมินผลบรรลุตามเป้าหมายของการจัด การศึกษาอย่างชัดเจน	4.27	4.46	0.045	2
5. ผู้บริหารมีการติดตามตรวจสอบการ ประเมินผลอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ	4.19	4.46	0.064	1

จากตาราง 18 พบว่า ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กลงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารมีการติดตามตรวจสอบการประเมินผลอย่างจริงจัง และสม่ำเสมอ (PNI = 0.064) ผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการ พัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ผู้บริหารมีความตระหนัก และให้ความสำคัญต่อกระบวนการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และผู้บริหารกำหนดนโยบาย เพื่อให้การประเมินผลบรรลุตาม

เป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน (PNI = 0.045) ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการกำหนดหลักการ และรูปแบบการรายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (PNI = 0.016)

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

1.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 3 แห่ง โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผล ประเมินผล

1.1.1 โรงเรียนบ้านร้านหญ้า ตำบลทุ่งหลวง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปัจจุบันได้เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียน 62 คน ดังนี้

1.1.1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...สถานศึกษากำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นความแตกต่างรายบุคคลและเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณธรรมจริยธรรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่นห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา นักเรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาวิชาผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น อนุรักษ์ความเป็นไทย...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...งานวิชาการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ บูรณาการการแนะแนวเข้าไปในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาและช่วยเหลือส่งเสริมนักเรียน โดยนโยบายต้องสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมอบหมายโดยคำนึงถึงความถนัดและความสามารถของบุคคลโดยถือว่าการงานด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีการประเมินติดตามผลการดำเนินงานในแต่ละมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง...”

1.1.1.2 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทุกคนต้องใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในการจัดการเรียนการสอน จัดสร้างห้องสมุดเพื่อชีวิตมีสื่อที่ทันสมัย มีแหล่งสืบค้นข้อมูลสำหรับครูและนักเรียน ครูทุกคนต้องสามารถใช้คอมพิวเตอร์และสืบค้นข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ศึกษา สํารวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดหา การเลือก การใช้และประเมินผลสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อใช้จัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับเด็กปกติและเด็กพิการ เรียนร่วม...”

1.1.1.3 ด้านการนิเทศการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...สถานศึกษามีแนวทางการนิเทศการศึกษาโดยเน้นการนิเทศแบบมีส่วนร่วม แบบเพื่อนช่วยเพื่อน จัดทำโครงการนิเทศการศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบ คณะกรรมการการนิเทศ ปฏิทินการนิเทศ รูปแบบการประเมินผลการนิเทศ การสรุปและวิเคราะห์ผลการนิเทศโดยการแลกเปลี่ยนร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ส่งเสริมให้ครูสามารถใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน สนับสนุนให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ครูสอนผู้สอนไม่ถนัด ใช้การนิเทศการศึกษาเป็นเครื่องมือแก้ปัญหาการทำงานของครูเพื่อส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนอย่างมีศักยภาพโดยตรงและมีประสิทธิผล...”

1.1.1.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...สถานศึกษาได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ด้วยการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ ความเหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับท้องถิ่น มีการปรับเปลี่ยนจากหลักสูตรแกนกลางโดยคำนึงถึงบริบทของท้องถิ่นรอบ ๆ สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้านที่ควรแก่การส่งเสริมอนุรักษ์...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ความสำคัญของท้องถิ่นตนเองที่ น่าสนใจ น่าศึกษา จัดทำเป็นทะเบียนไว้ เมื่อสิ้นปี การศึกษา ฝ่ายวิชาการจะมีการประเมินผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรว่าควรมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ทุกปี...”

1.1.1.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...สถานศึกษามีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการสำรวจ จัดทำทะเบียน เพื่อความสะดวกในการใช้ประโยชน์ โดยการแยกประเภท พัฒนาและส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยครู นักเรียน ผู้ปกครองร่วมกัน...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...วางแผนการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาโดยยึดมาตรฐาน การดำเนินการตามตัวบ่งชี้ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้จากเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนและใช้ทรัพยากรในการจัดการศึกษาและพัฒนากิจ การศึกษาร่วมกัน...”

1.1.1.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...สถานศึกษามีการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนของ นักเรียนโดยเน้นการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามความสามารถ ของผู้เรียน...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ครูให้ภาระงานตามศักยภาพของนักเรียนและความรู้พื้นฐานที่ แตกต่างกัน การให้อัตราส่วนของคะแนนเป็นด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณธรรม จริยธรรม ทุกฝ่ายจัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาแล้วนำไปสู่การปฏิบัติ ต่อไปตลอดจนการตรวจสอบและประเมินผลการใช้แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น...”

1.1.2. โรงเรียนบ้านจังกะจุก ตำบลแกใหญ่ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปัจจุบันได้เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้น อนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียน 103 คน ดังนี้

1.1.2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การทำกิจกรรม การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาการเรียนรู้อาจประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง โดยการศึกษาผู้เรียนเป็น รายบุคคล มีบันทึกความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นระยะ 1 สัปดาห์ และ 1 เดือน...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง...”

1.1.2.2 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาครูเพื่อผลิตพัฒนาสื่อ นวัตกรรม การเรียน การสอน รวมทั้งประเมินคุณภาพสื่อ เพื่อเลือกใช้ประกอบการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม จัดให้มีศูนย์สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...จัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลายเพื่อใช้ในการ เรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการ เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทาง วิชาการจากคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือกระทรวงศึกษาธิการ แล้ว โดยดำเนินการคัดเลือกในรูปของคณะกรรมการและประเมินการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ...”

1.1.2.3 ด้านการนิเทศการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...สถานศึกษาได้จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียน การสอนภายในสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบ หลากหลายและเหมาะสม ประเมินผลการจัดระบบ สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้ เข้าใจกระบวนการนิเทศ ภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนา ปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ฝ่ายวิชาการร่วมกับคณะครูกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมการนิเทศ เช่นการสังเกตการสอน การศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศด้านต่าง ๆ เป็นต้น ให้ครูผู้นิเทศ แต่ละคนจัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศการสอนตลอดภาคเรียน ...”

1.1.2.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอความเห็นชอบใช้หลักสูตรสถานศึกษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเมินผลการใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และกรอบสาระการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา วิเคราะห์ สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพสถานศึกษา เพื่อร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา...”

1.1.2.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นตลอดเวลา ทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับ บิดา มารดาและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...จัดกิจกรรมการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ ปहु่กฝงคุณธรรม ค่านิยมที่ติงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา...”

1.1.2.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...สถานศึกษาเน้นการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตาม สภาพจริง พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีคุณภาพ พัฒนานักเรียนให้สำเร็จการศึกษาให้เป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการของโรงเรียน พัฒนานักเรียนให้สามารถเข้าศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้นและ มีการประเมินยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดในการดำเนินงานวิชาการที่จะช่วยพัฒนา ให้บรรลุตามอุดมการณ์และเป้าหมายของสถานศึกษา ให้สามารถพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน และต่อยอดการศึกษาในระดับสูงยิ่งขึ้น...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา องค์กรอื่น ในกลุ่มโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง โดยพัฒนานักเรียนให้เป็นตามข้อตกลงของสถานศึกษา มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในปีต่อ ๆ ไปอย่างต่อเนื่อง...”

1.1.3 โรงเรียนบ้านกันตรง ตำบลบึง อำเภอสวนรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปัจจุบันได้เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้น
อนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียน 73 คน ดังนี้

1.1.3.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...โรงเรียนเน้นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
กำหนดให้ครูทุกคน จัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอนส่งผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง เน้นการจัดการ
เรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเขียนได้ คิดเลขคล่อง สร้างเสริมบรรยากาศและ
สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการอ่านนักเรียนผ่าน
กิจกรรมอ่านหนังสือให้ครูฟัง...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...การพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล มีการสอนซ่อมเสริมสำหรับเด็กอ่อน
และต่อยอดสำหรับเด็กที่มีสติปัญญาเลิศ เน้นการอ่านออก เขียนได้ 100 % โดยวิธีการสะกดคำด้วย
การแจกรูป นักเรียนโรงเรียนบ้านกันตรง ทุกคนต้องอ่านออกเขียนได้ 100 % การใช้เทคโนโลยี
สมัยใหม่เข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนทุกคนต้องได้สัมผัสกับเทคโนโลยี
สมัยใหม่ทุกคน...”

1.1.3.2 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...สถานศึกษาจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีการศึกษา
ทั้งคอมพิวเตอร์สื่อมัลติมีเดีย สื่อ CAI ที่หลากหลายและทันสมัย จัดให้มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต
ความเร็วสูงเพื่อใช้ในการสืบค้น ศึกษาหาความรู้ โดยใช้วิธีการจัดหางบประมาณจากการระดม
ทรัพยากรร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ศิษย์เก่า ด้วยวิธีการจัดทำผ้าป่าเพื่อการศึกษา...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...สถานศึกษาเน้นการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา
เพื่อความสะดวกในการใช้ เช่น การจัดสร้างห้องสมุดมีชีวิต ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องคอมพิวเตอร์
มีการประชุมปรึกษากับชุมชนในการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา เชิญวิทยากร ภูมิปัญญา
ท้องถิ่นมาให้ความรู้ต่าง ๆ...”

1.1.3.3 ด้านการนิเทศการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิด
ความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง จัดการนิเทศ

ภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ควรมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ สถานศึกษามีการติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียน การสอนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับ สถานศึกษาอื่น...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...ฝ่ายวิชาการจัดให้มีครูพี่เลี้ยงที่เชี่ยวชาญด้านการสอนเป็นที่ปรึกษา ให้กับครูที่ด้อยประสบการณ์ด้านการสอน จัดทำเครื่องมือนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนและนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขสถานศึกษา ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น...”

1.1.3.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...จัดกิจกรรมให้ครูวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน การจัดทำมีการใช้สื่อที่ทันสมัย มีการวัดประเมินผล กิจกรรมซ่อมเสริมนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ เน้นให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...จัดการอบรมปฏิบัติการให้ได้แนวทางการจัดทำหลักสูตรที่ชัดเจน จนครูสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบท และความต้องการของท้องถิ่น ได้เลย...”

1.1.3.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นหลักการพัฒนา คุณภาพทุกๆ ด้าน กำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ ส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนา ตนเองอย่างเต็มศักยภาพ...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...การจัดทำบทเรียนสำเร็จรูปให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง E-Book และอินเทอร์เน็ต มีการจัดทำข้อสอบเรียนแบบ NT, O-Net และ PISA จัดทำเป็นคู่มือกัน เพื่อให้เด็กได้ฝึกทำแบบฝึกทำข้อสอบก่อนสัมผัสข้อสอบจริง...”

1.1.3.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้...”

ครูหัวหน้าวิชาการสถานศึกษา

“...รับผิดชอบรายงานการปฏิบัติในการวัดและประเมินผลด้วยการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ และพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐานด้วยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ...”

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้วิจัยได้แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1 จากผลสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลจากระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นและการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ของผู้บริหารและครูวิชาการจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) และเอกสารตารางงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1.1 สถานศึกษากำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นความแตกต่างรายบุคคล

2.1.2 ครูออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์แบบบูรณาการกับกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน

2.1.3 ครูมีบันทึกความก้าวหน้าของนักเรียนรายบุคคลเป็นระยะ 1 สัปดาห์ และ 1 เดือน รายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.4 ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงจากการฝึกปฏิบัติ

2.1.5 ผู้บริหารสร้างเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน

2.2 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม

2.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูทุกคนต้องผลิต และใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.2.2 ผู้บริหาร และครูศึกษา สํารวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดการ การเลือก การใช้และประเมินผลสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.2.3 ผู้บริหารจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้มีความสะดวกและ พร้อมใช้

2.2.4 การระดมทรัพยากรกับชุมชนในการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้นอก สถานศึกษา เชิญวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้

2.3 ด้านการนิเทศการศึกษา

2.3.1 สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ มีการติดตามเพื่อพัฒนาระบบ และกระบวนการนิเทศงานวิชาการ

2.3.2 ผู้บริหารจัดให้มีครูพี่เลี้ยงที่เชี่ยวชาญด้านการสอนเป็นที่ปรึกษาให้กับ ครูที่ด้อยประสิทธิภาพด้านการสอน

2.3.3 ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจ กระบวนการนิเทศภายใน

2.3.4 สถานศึกษาจัดการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศด้านต่าง ๆ

2.3.5 สถานศึกษาจัดทำโครงการนิเทศศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบ คณะกรรมการการนิเทศ ปฏิทินการนิเทศ รูปแบบการประเมินผลการนิเทศ

2.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.4.1 สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเกิดจากการมีส่วนร่วมของ ทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน

2.4.2 สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนจากหลักสูตรแกนกลางโดยคำนึงถึงบริบท ของท้องถิ่นรอบ ๆ สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรแก่การส่งเสริมอนุรักษ์

2.4.3 ผู้บริหารมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร และการนำหลักสูตร ไปใช้

2.4.4 ผู้บริหารกำหนดให้ครูวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน การจัดทำสื่อที่ใช้สื่อที่ทันสมัย และมีการวัดประเมินผล

2.4.5 สถานศึกษาจัดการอบรมปฏิบัติการให้ได้แนวทางการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษา

2.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.5.1 ผู้บริหารกำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ

2.5.2 ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนทุกฝ่าย
เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

2.5.3 ผู้บริหารวางแผนการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนากระบวนการเรียนรู้
จากเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา

2.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล

2.6.1 สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของ
สถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน

2.6.2 ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับ
มาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.6.3 สถานศึกษานำการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง

2.6.4 ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ
สถานศึกษาอื่น ในกลุ่มโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.6.5 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา
เพื่อใช้เป็นแนวทางในปีต่อ ๆ ไปอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้
ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวม และรายด้าน

	ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.69	0.43	มากที่สุด
2	ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม	4.74	0.44	มากที่สุด
3	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.74	0.44	มากที่สุด
4	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.86	0.18	มากที่สุด
5	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.21	0.65	มาก
6	ด้านการวัดผล ประเมินผล	4.77	0.47	มากที่สุด
	รวม	4.67	0.43	มากที่สุด

จากตาราง 19 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมความเหมาะสม และความเป็นไปได้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.43) เรียงลำดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ จากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.18) ด้านการวัดผล ประเมินผล ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.47) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.44) ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.44) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.43) และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.65) โดยสามารถแจกแจงรายด้านปรากฏดังตาราง 20–25 ดังนี้

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา			
1 สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
2 สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนจากหลักสูตรแกนกลางโดยคำนึงถึงบริบทของท้องถิ่นรอบ ๆ สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรแก่การส่งเสริมอนุรักษ์	4.86	0.38	มากที่สุด
3 ผู้บริหารมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้	4.57	0.79	มากที่สุด
4 ผู้บริหารกำหนดให้ครูวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน การจัดทำสื่อที่ใช้สื่อที่ทันสมัย และมีการวัดประเมินผล	4.86	0.38	มากที่สุด
5 สถานศึกษาจัดการอบรมปฏิบัติการให้ได้แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษา	4.57	0.79	มากที่สุด
รวม	4.77	0.47	มากที่สุด

จากตาราง 20 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.47) เรียงลำดับ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้จากมากไปน้อยดังนี้ สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดย เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนจากหลักสูตรแกนกลางโดยคำนึงถึงบริบทของ ท้องถิ่นรอบ ๆ สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรแก่การส่งเสริมอนุรักษ์ และผู้บริหารกำหนดให้ครู วิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน การจัดให้มีการใช้สื่อที่ทันสมัย และมีการวัดประเมินผล ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.38) สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนจากหลักสูตรแกนกลางโดยคำนึงถึงบริบทของ ท้องถิ่นรอบ ๆ สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรแก่การส่งเสริมอนุรักษ์ และสถานศึกษาจัดการ อบรมปฏิบัติการให้ได้แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.79)

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการวัดผล ประเมินผล			
1 สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของ สถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
2 ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.86	0.38	มากที่สุด
3 สถานศึกษาเน้นการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง	5.00	0.00	มากที่สุด
4 ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาอื่น ในกลุ่มโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง	4.57	0.79	มากที่สุด
5 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็น แนวทางในปีต่อ ๆ ไปอย่างต่อเนื่อง	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.89	0.23	มากที่สุด

จากตาราง 21 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.23) เรียงลำดับ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้จากมากไปน้อย ซึ่งมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3 ข้อ ดังนี้ สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน สถานศึกษานำการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง และสถานศึกษามีการนำผล การประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในปีต่อ ๆ ไปอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาสาระการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.38) และผู้บริหาร มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ในกลุ่มโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.79)

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการนิเทศการศึกษา			
1 สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ มีการติดตามเพื่อพัฒนา ระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ	4.86	0.38	มากที่สุด
2 ผู้บริหารจัดให้มีครูที่เลี้ยงที่เชี่ยวชาญด้านการสอนเป็นที่ปรึกษา ให้กับครูที่ด้อยประสบการณ์ด้านการสอน	4.57	0.53	มากที่สุด
3 ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจ กระบวนการนิเทศภายใน	4.57	0.53	มากที่สุด
4 สถานศึกษาจัดการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศด้านต่างๆ	4.86	0.38	มากที่สุด
5 สถานศึกษาจัดทำโครงการนิเทศศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบ คณะกรรมการการนิเทศ ปฏิทินการนิเทศ รูปแบบการประเมินผล การนิเทศ	4.86	0.38	มากที่สุด
รวม	4.74	0.44	มากที่สุด

จากตาราง 22 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.44) โดยมีค่าเฉลี่ยของ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางเท่ากัน 3 ข้อ คือ สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้ ความรู้ มีการติดตามเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ สถานศึกษาจัดการศึกษาดู งานโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศด้านต่าง ๆ และสถานศึกษาจัดทำโครงการนิเทศศึกษากำหนด ผู้รับผิดชอบ คณะกรรมการการนิเทศ ปฏิทินการนิเทศ รูปแบบการประเมินผลการนิเทศ ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.38) นอกจากนี้ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ข้อ คือ ผู้บริหารจัดให้มีครูที่เลี้ยงที่เชี่ยวชาญด้าน การสอนเป็นที่ปรึกษาให้กับครูที่ด้อยประสิทธิภาพด้านการสอน และผู้บริหารสร้างความตระหนัก ให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.76)

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม			
1 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูทุกคนต้องผลิต และใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.57	0.53	มากที่สุด
2 ผู้บริหาร และครูศึกษา สํารวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดการ การเลือก การใช้และประเมินผลสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	4.00	1.00	มาก
3 ผู้บริหารจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้มีความสะดวก และพร้อมใช้	4.14	0.69	มาก
4 การระดมทรัพยากรกับชุมชนในการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ นอกสถานศึกษา เชิญวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้	4.14	0.38	มาก
รวม	4.21	0.65	มาก

จากตาราง 23 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม

มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.65) เรียงลำดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้จากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูทุกคนต้องผลิตและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.53) การระดมทรัพยากรกับชุมชนในการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา เขียววิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.38) ผู้บริหารจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้มีความสะดวกและพร้อมใช้ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.69) และผู้บริหาร และครูศึกษา สำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดหา การเลือก การใช้และประเมินผลสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 1.00)

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการจัดการเรียนการสอน			
1 สถานศึกษากำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นความแตกต่างรายบุคคล	4.71	0.49	มากที่สุด
2 ครูออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์แบบบูรณาการกับกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน	4.57	0.53	มากที่สุด
3 ครูมีบันทึกความก้าวหน้าของนักเรียนรายบุคคลเป็นระยะ 1 สัปดาห์ และ 1 เดือน รายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา	4.29	0.76	มาก
4 ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงจากการฝึกปฏิบัติ	4.86	0.38	มากที่สุด
5 ผู้บริหารสร้างเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.69	0.43	มากที่สุด

จากตาราง 24 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

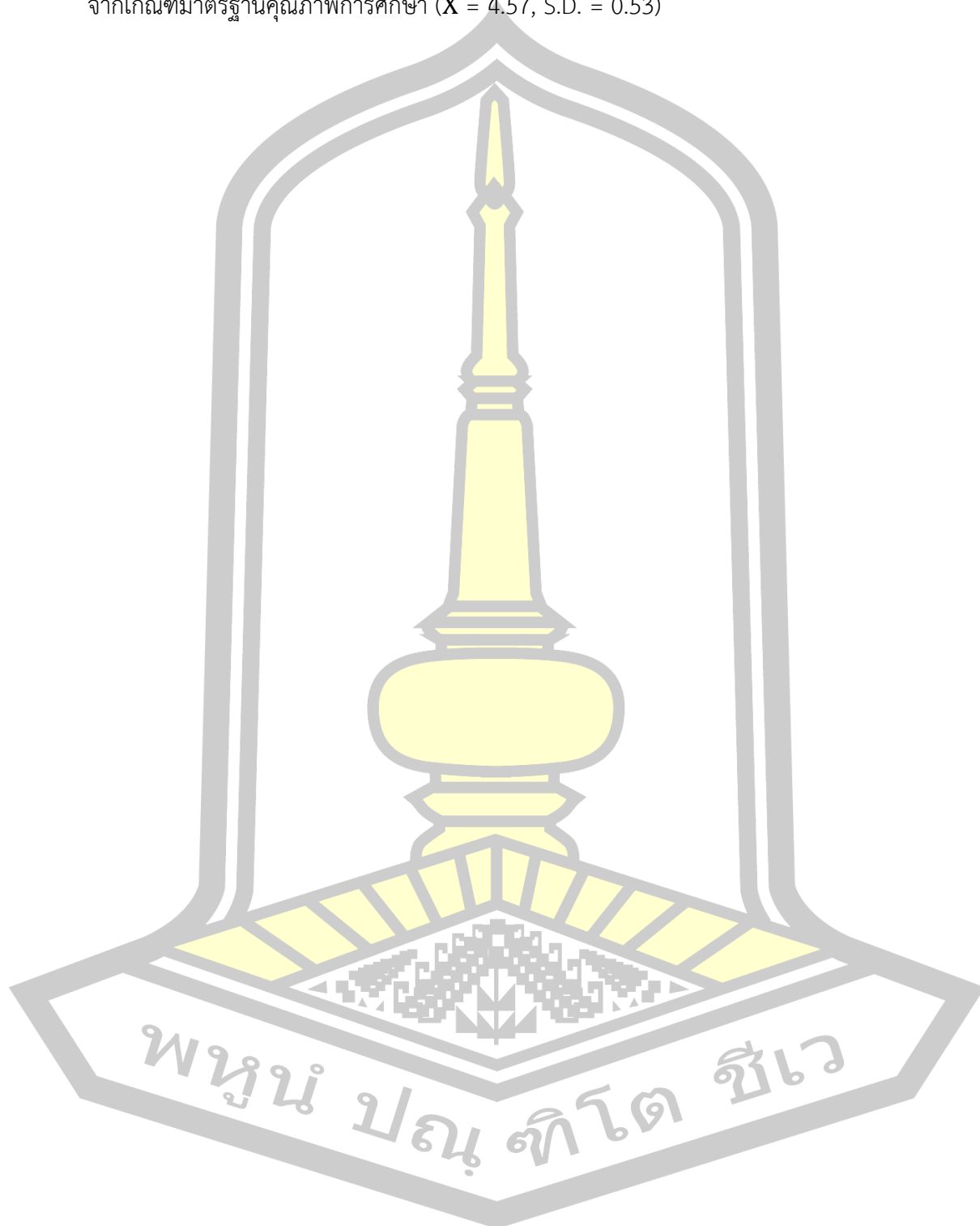
มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.43) เรียงลำดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้จากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารสร้างเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงจากการฝึกปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.38) สถานศึกษากำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นความแตกต่างรายบุคคล ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.49) ครูออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์แบบบูรณาการกับกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.53) และครูมีบันทึกความก้าวหน้าของนักเรียนรายบุคคลเป็นระยะ 1 สัปดาห์ และ 1 เดือน รายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.76)

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง		\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ				
1	ผู้บริหารกำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
2	ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
3	ผู้บริหารวางแผนการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบการเรียนรู้อจากเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา	4.57	0.53	มากที่สุด
รวม		4.86	0.18	มากที่สุด

จากตาราง 25 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.18) เรียงลำดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้จากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารกำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) และผู้บริหารวางแผนการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนากระบวนการเรียนรู้
จากเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.53)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ขอสรุปผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อพัฒนาแนวทางและประเมินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

สรุปผล

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยใช้แบบสอบถาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า

สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวัดผล ประเมินผล ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.49) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.56) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.63) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.55) ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.58) และด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.83) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.52) ด้านการวัดผล ประเมินผล ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.50) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.53) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.58) และด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.58)

ความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ค่า PNI_{modified} มีค่าเท่ากับ 0.06 เรียงลำดับผลต่างจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามความจำเป็นและความต้องการพัฒนา

2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

แนวทางการพัฒนา คือ 1. สถานศึกษากำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอน โดยครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นความแตกต่างรายบุคคล 2. ครูออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์แบบบูรณาการกับกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน 3. ครูมีบันทึกความก้าวหน้าของนักเรียนรายบุคคลเป็นระยะ 1 สัปดาห์ และ 1 เดือน รายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา 4. ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงจากการฝึกปฏิบัติ และ 5. ผู้บริหารสร้างเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน

2.2 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม

แนวทางการพัฒนา คือ 1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูทุกคนต้องผลิตและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2. ผู้บริหาร และครูศึกษา สำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดหา การเลือก การใช้และประเมินผลสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 3. ผู้บริหารจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้มีความสะดวกและพร้อมใช้ 4. การระดมทรัพยากรกับชุมชนในการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา เชิญวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้

2.3 ด้านการนิเทศการศึกษา

แนวทางการพัฒนา คือ 1. สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ มีการติดตามเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ 2. ผู้บริหารจัดให้มีครูพี่เลี้ยงที่เชี่ยวชาญด้านการสอนเป็นที่ปรึกษาให้กับครูที่ด้อยประสิทธิภาพด้านการสอน 3. ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน 4. สถานศึกษาจัดการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศด้านต่าง ๆ 5. สถานศึกษาจัดทำโครงการนิเทศศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบ คณะกรรมการการนิเทศ ปฏิทินการนิเทศ รูปแบบการประเมินผลการนิเทศ

2.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนา คือ 1. สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน 2. สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนจากหลักสูตรแกนกลางโดยคำนึงถึงบริบทของท้องถิ่นรอบ ๆ สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรส่งเสริมอนุรักษ์ 3. ผู้บริหารมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ 4. ผู้บริหารกำหนดให้ครูวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน การจัดให้มีการใช้สื่อที่ทันสมัย และมีการวัดประเมินผล 5. สถานศึกษาจัดการอบรมปฏิบัติการให้ได้แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษา

2.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนา คือ 1. ผู้บริหารกำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ 2. ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ 3. ผู้บริหารวางแผนการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนากระบวนการเรียนรู้จากเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา

2.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล

แนวทางการพัฒนา คือ 1. สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน 2. ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3. สถานศึกษาเน้น

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง 4. ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ในกลุ่มโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง 5. สถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในปีต่อ ๆ ไปอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

1.1 ผลการศึกษาพบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการมีการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยสถานศึกษาผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมีการนิเทศติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม และสถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง ด้านการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากสถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงมีการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านการนิเทศการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในวางแผน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกันสะท้อนและแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารมีการจัดระบบกระบวนการให้ข้อเสนอแนะภายในสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล เนื่องจากสถานศึกษามีการกำหนดหลักการ และรูปแบบการรายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ผู้บริหารมีความตระหนัก และให้ความสำคัญต่อกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เนื่องจากครูมีการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างจริงจัง ผู้บริหารให้ความสำคัญและอำนวยความสะดวกต่อการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัด

สภาพแวดล้อมต่อครู และสถานศึกษากำหนดขั้นตอนวิธีการที่ดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม เนื่องจากผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม แล้วนำไปใช้ในการเรียนการสอน ผู้บริหารจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ และผู้บริหารมีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมตตา ภัทรภรณ์ไพบูลย์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการศึกษา พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้งานวิจัยของ นิรัชกร ทองน้อย (2556) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา แล้วพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาก่อนการพัฒนาระบบโดยภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และนอกจากนี้งานวิจัยของ อัดพร อูระงาม (2560) ยังได้ศึกษา การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ มีสภาพปัจจุบัน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

1.2 ผลการศึกษาพบว่า สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยสถานศึกษามี โครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม สถานศึกษามี โครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพ ปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง ด้านการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากสถานศึกษาประสงค์ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ให้ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่าง ต่อเนื่อง ให้ครูมีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน และผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงมีการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านการนิเทศการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารมีความประสงค์ ให้มีการจัดระบบกระบวนการให้ข้อเสนอแนะภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการ นิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง ต่อเนื่อง และเป็นระบบ ผู้บริหารต้องการให้มีการเปิด โอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในวางแผน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา และให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกันสะท้อนและแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรใน สถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล เนื่องจากผู้บริหารประสงค์ให้มีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ผู้บริหารควรมี

ความตระหนัก และให้ความสำคัญต่อกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารต้องการการกำหนดนโยบาย เพื่อให้การประเมินผลบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา อย่างชัดเจน และผู้บริหารต้องการติดตามตรวจสอบการประเมินผลอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาต้องการกำหนดขั้นตอนวิธีการที่ดำเนินการ เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ครูมีการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างจริงจัง ผู้บริหารให้ความสำคัญและอำนวยความสะดวกต่อการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมต่อครู และผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมจากกระบวนการเรียนรู้ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ และด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม เนื่องจากผู้บริหารต้องการประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อ และนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษามีความประสงค์ที่จะศึกษา และวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและนวัตกรรม ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อนวัตกรรม แล้วนำไปใช้ในการเรียนการสอน และผู้บริหาร ต้องการการประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อ และนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ขนิษฐา ชนะศรี (2559) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ซึ่งพบว่า สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อยู่ในระดับมาก อีกทั้ง อัตพร อูระงาม (2560) ซึ่งได้ศึกษา การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 แล้วพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการทั้งโดยรวม และรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

1.3 ผลการศึกษาพบว่าความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางการบริหารงาน วิชาการขอสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยเรียงลำดับตามความสำคัญจำเป็นและความต้องการแนวทางพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน เนื่องจาก ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายทางวิชาการและวิชาชีพภายในเขตพื้นที่การศึกษา ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้ อย่างต่อเนื่อง และผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงมีการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและ แก้ปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม เนื่องจาก ผู้บริหารต้องมีการประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อ และนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษามีการศึกษา และวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและนวัตกรรม และให้ผู้บริหารมีการ ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ด้วย ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เนื่องจาก ครูผู้สอนต้องพัฒนา

เนื้อหา กิจกรรมฝึกทักษะ และสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ ผู้เรียนต้องได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม จากกระบวนการเรียนรู้ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ และสถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดขั้นตอนวิธีการ ที่ดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านการนิเทศการศึกษา เนื่องจาก ผู้บริหาร สถานศึกษาต้องมีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง ต่อเนื่อง และเป็นระบบ ผู้บริหารต้องกำหนดให้การจักระบบนิเทศภายในสถานศึกษาเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษาต้องได้ร่วมกันสะท้อนและแก้ไขปัญหาใน การจัดการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหาร ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษา ให้สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของ เศรษฐกิจและสังคม และผู้บริหารมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรจากสภาพปัญหาและความต้องการ ของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น และด้านการวัดผล ประเมินผล เนื่องจากผู้บริหารต้องมีการกำหนด ระเบียบ แนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ผู้บริหารต้องมึ ความตระหนัก และให้ความสำคัญต่อกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และผู้บริหารมีการติดตามตรวจสอบการประเมินผลอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ขนิษฐา ชนะศรี (2559) จากการศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการสำหรับ โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยพบว่า ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษามีความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนามากที่สุด รองลงมาคือด้านการพัฒนาและ ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อีกทั้งงานวิจัยของ อัทพร อูระงาม (2560) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 แล้วพบว่า ความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว และด้านการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

2. จากผลการวิจัยพบว่าแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 คือ 1. ด้านการจัดการเรียนการสอน โดย 1) สถานศึกษากำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นความแตกต่างรายบุคคล 2) ครูออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนกล้า แสดงออกในเชิงสร้างสรรค์แบบบูรณาการกับกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน 3) ครูมีบันทึก ความก้าวหน้าของนักเรียนรายบุคคลเป็นระยะ 1 สัปดาห์ และ 1 เดือน รายงานต่อผู้บริหาร สถานศึกษา 4) ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงจากการฝึกปฏิบัติ

และ 5) ผู้บริหารสร้างเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียน การสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทาง การบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งพบว่า แนวทางการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนต้น สังกัดควรจัดการอบรม และพัฒนาการผลิตสื่อการเรียนการสอนสำหรับครู มีการจัดสรรงบประมาณ ให้เพียงพอกับความต้องการในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนสำหรับครูและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียน การสอนเพื่อให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ 2. ด้านการนิเทศการศึกษา แนวทาง คือ 1) สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้ ความรู้ มีการติดตามเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ 2) ผู้บริหารจัดให้มีครูพี่เลี้ยง ที่เชี่ยวชาญด้านการสอนเป็นที่ปรึกษาให้กับครูที่ด้อยประสิทธิภาพด้านการสอน 3) ผู้บริหารสร้าง ความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน 4) สถานศึกษาจัดการศึกษา ศึกษานโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศด้านต่าง ๆ 5) สถานศึกษาจัดทำโครงการนิเทศศึกษากำหนด ผู้รับผิดชอบ คณะกรรมการการนิเทศ ปฏิทินการนิเทศ รูปแบบการประเมินผลการนิเทศ สอดคล้อง กับงานวิจัยของ วัชรินทร์ ปะนามะเก (2558) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ซึ่งพบว่า ด้านการนิเทศศึกษามีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในอย่าง สม่าเสมอ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การนิเทศภายในร่วมกับสถานศึกษาอื่น 3. ด้านการ พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมแนวทางการพัฒนา คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูทุกคนต้องผลิต และใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) ผู้บริหาร และครูศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ สภาพปัญหา การจัดหา การเลือก การใช้และประเมินผลสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 3) ผู้บริหารจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้มีความสะดวกและพร้อมใช้ 4) การระดม ทรัพยากรกับชุมชนในการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา เชิญวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ ความรู้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้กล่าวถึงการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า สถานศึกษาต้องส่งเสริม สนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้ของ ครูบรรลุผล โดยการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่มีความหลากหลาย เหมาะสม และเพียงพอให้ครูได้ เลือกลงพัฒนาและใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างได้ผล สื่อและเทคโนโลยีนั้นควรเน้นตั้งแต่ การจัดทำ จัดหาจากท้องถิ่นไปจนถึงสื่อที่ทันสมัยเป็นสากล 4. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 1) ผู้บริหารกำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่าง เต็มศักยภาพ 2) ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนา ผู้เรียนตามศักยภาพ 3) ผู้บริหารวางแผนการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนากระบวนการเรียนรู้จาก เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรินทร์ ปะนามะเก (2558)

ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ซึ่งพบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 1) จัดหาและมีการใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย 2) จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน 3) พัฒนาครูและผู้เรียนเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) มีการนิเทศการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 5. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางปฏิบัติคือ 1) สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน 2) สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนจากหลักสูตรแกนกลางโดยคำนึงถึงบริบทของท้องถิ่นรอบ ๆ สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรแก่การส่งเสริมอนุรักษ์ 3) ผู้บริหารมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ 4) ผู้บริหารกำหนดให้ครูวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน การจัดทำสื่อที่ทันสมัย และมีการวัดประเมินผล 5) สถานศึกษาจัดการอบรมปฏิบัติการให้ได้แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษา ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนให้เหมาะสมเพื่อการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงทางการเรียนการสอนไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อให้เหมาะกับนักเรียนและสถานศึกษาโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม 6. ด้านการวัดผล ประเมินผล แนวทางคือ 1) สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน 2) ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) สถานศึกษาเน้นการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง 4) ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นในกลุ่มโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และ 5) สถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในปีต่อ ๆ ไปอย่างต่อเนื่อง ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ทรรษา นิลวิเชียร (2557) ได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินผลการศึกษา ได้แก่ การประเมินการปฏิบัติและประเมินตามสภาพจริงเป็นทางเลือกใหม่ของการประเมินผลการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

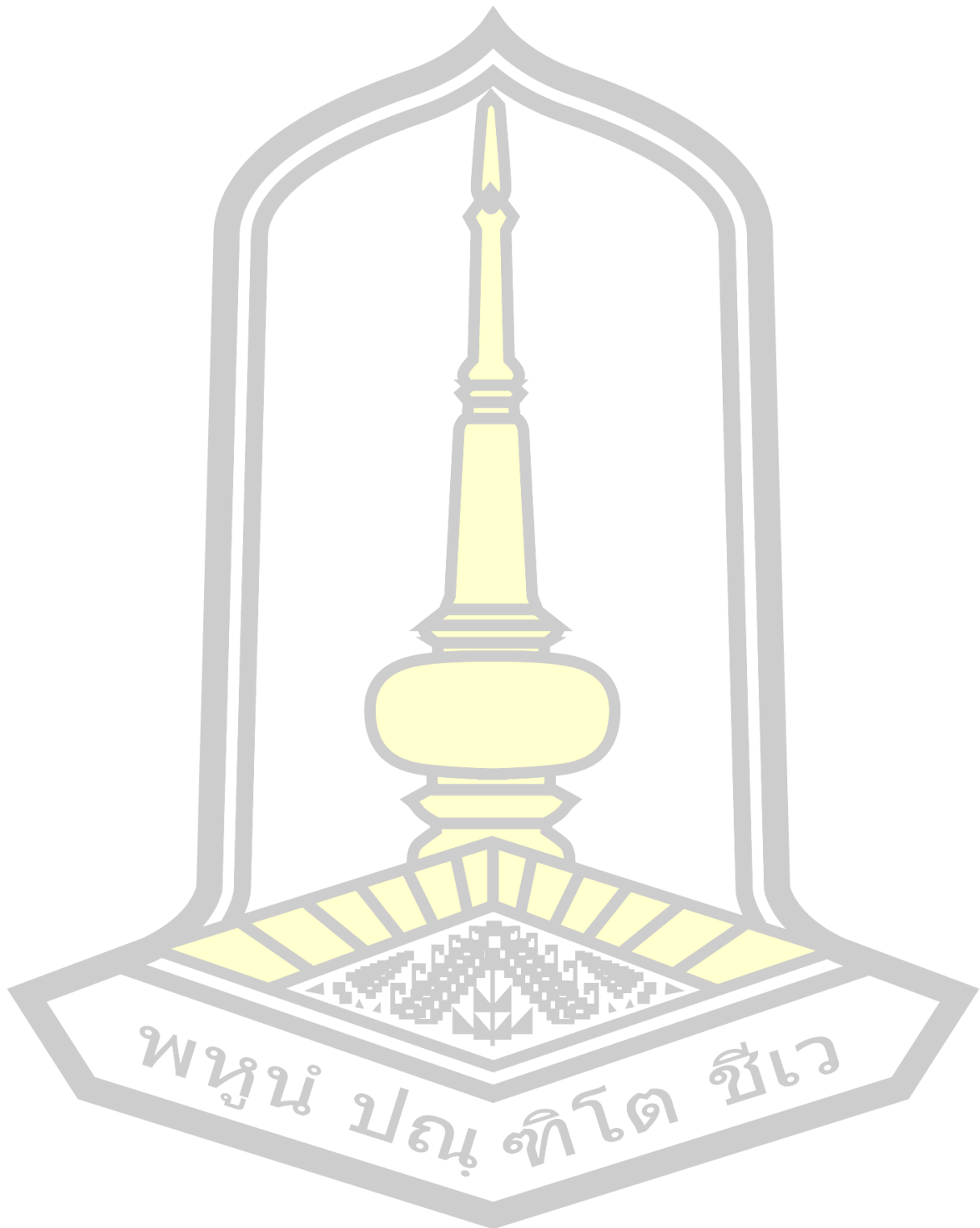
การวิจัยครั้งนี้พบว่า การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เป็นการพัฒนาแนวทางที่เน้นการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน เป็นกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษาสุรินทร์ เขต 1 รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ควรได้นำไปเป็นแนวทางในการช่วยพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษาของตนเอง อันจะช่วยให้เป็นการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนได้อย่างเต็มที่และเป็นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นด้วย ซึ่งสามารถจำแนกแนวทางในการพัฒนางานวิชาการออกเป็นรายด้านดังต่อไปนี้

- 1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรสร้างเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอน
 - 1.2 ด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ มีการติดตามเพื่อพัฒนาระบบ และกระบวนการการนิเทศงานวิชาการ
 - 1.3 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูทุกคนต้องผลิต ใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - 1.4 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารกำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ
 - 1.5 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน
 - 1.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
- 2.1 ควรศึกษาแนวทางการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนสำหรับครูผู้สอน
 - 2.2 ควรศึกษาการแนวทางการพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง ต่อเนื่อง และเป็นระบบ
 - 2.3 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการให้ผู้บริหาร และครูศึกษา สสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดหา การเลือก การใช้และประเมินผลสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

พูน ปรณ พิโต ชีเว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภู่อประเสริฐ. (2544). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : ทิปส์ พับบลิคเคชั่น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545)*. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการบริหารการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- กลุ่มโรงเรียนวัลชลสินธุ์. (2559). *แนวทางการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนวัลชลสินธุ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วารสารลirinธรปริทรรศน์*, 19(1), 67-81.
- กลุ่มสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://data.bopp-obec.info/emis/school.php?Area>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 26 เมษายน 2563].
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2557). *การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรมจัดการการเรียนรู้*. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- กิติมา ปรีดีติลล. (2532). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- ชนิษฐา ชนะศรี. (2559). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- คำหามาน คนโค. (2542). *ทางก้าวหน้าของครูมืออาชีพ : การพัฒนาวิชาชีพครูตามแนวทางของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- จตุรงค์ ณะสีลังกูร. (2558). *การบริหารจัดการทางการศึกษา*. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา.
- จรัส อติวิทยากรณ์. (2554). *หลักการ และทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา : เหมการพิมพ์.
- จันทร์จิรา จูมพลกล้า และคณะ. (2557). *กรณีศึกษา : รูปแบบความสำเร็จการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- ชนาธิป พรกุล. (2543). *แคล์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2547). *การบริหารงานวิชาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ดารี บุญชู. (2546). การจัดการเรียนรู้. *วารสารวิชาการ*, 6(9), 16-23.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2561). *เอกสารคำสอน รายวิชา 0504402 การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทัสนี วงศ์เย็น. (2555). *การบริหารงานวิชาการ*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิตนา แคมมณี. (2548). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรารานนท์ ง่อนไธสง. (2556). *ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 7*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิพนธ์ กินาวงศ์. (2544). *หลักการบริหารการศึกษา*. พิษณุโลก : ภาควิชาการบริหารการศึกษา และพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิรัชกร ทองน้อย. (2566). *การพัฒนากระบวนการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประชุม ผงผ่าน. (2541). *เอกสารประกอบคำสอนผู้นำทางวิชาการและการพัฒนาหลักสูตร*.
อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ประสิทธิ์ ตงยิ่งศิริ. (2544). *การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ปรีชา กองจินดา. (2549). *แนวทางการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารงานวิชาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

- พนัส ด้วงเอก และคณะ. (2555). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พนัส หันนาคิน. (2542). *ประสบการณ์ในการบริหารบุคลากร*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ ชยรัตน์. (2558). การบริหารการศึกษา (Education Administration). *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 4(2), 321-322.
- พิชัย เสงี่ยมจิตต์. (2542). *ขอบข่ายงานวิชาการ : เอกสารการสอนการบริหารงานวิชาการ*.
อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2545). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ : ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พิพัฒน์ ภูภิโย. (2555). *กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2561). *พื้นฐานการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 8. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และวิบูล โตวณะบุตร. (2542). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา Principles and Theory of Educational Administration*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เมตตา ภัทรภรณ์ไพบูลย์. (2556). *การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2541). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2526). *หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ : ไทยอนุเคราะห์ไทย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- รุ่ง แก้วแดง. (2528). *เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาหน่วยที่ 1-4*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). *การบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา : ภาควิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- รุจิร ภูสาระ. (2545). *การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บั๊ก
- รุจิร ภูสาระ. (2546). *การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บั๊กพอยท์.

เลิศดาว กลิ่นศรีสุข. (2555). ความหมายของการบริหารการศึกษา (Education Administration).

[ออนไลน์]. ได้จาก : <https://www.gotoknow.org/posts/403387>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 28 เมษายน 2563].

วรรณารี ปทุมมาศ. (2546). การนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

วัชรินทร์ ปะนามะเก. (2558). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). การพัฒนาหลักสูตรสถานต่อที่ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : เซ็นเตอร์ดีส คัฟเวอร์.

ศักดิ์ผจญ เริงใจ. (2547). การศึกษาแนวทางการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา.

สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2553). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2526). การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : บั๊กพอยท์.

สัมมา ธรนิธย์. (2556). หลัก ทฤษฎีและการปฏิบัติ การบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.

สายทอง พรหมมา. (2554). สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในพื้นที่ พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4. (2559). แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาด เล็ก ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2564. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. (2562). รายงานผลการดำเนินงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปี 2561. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา*.

กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2550). *ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2541). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานโครงการรับความช่วยเหลือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สุเทพ ชิตยวงษ์. (2562). *สรุปนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://moe360.blog/2019/>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 29 เมษายน 2563].

สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2554). *หลักการ ทฤษฎี และนวัตกรรมการบริหารการศึกษา*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุบิน อ้อสุวรรณ. (2544). *คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง*. พระนครศรีอยุธยา : โรงเรียนลาดชะโดสามัคคี.

สุนน อมรวิวัฒน์. (2533). *การสอนโดยสร้างศรัทธาและ โยนิโสมนสิการ*. กรุงเทพฯ : ตริธรรสาร.

สุวิทย์ ยอดสละ. (2554). *การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กแนวใหม่ : ทางรอดหรือทางเลือก*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://yordblogger.blogspot.com/2011/04/blog-post.html>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 29 เมษายน 2563].

สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หรรษา นิลวิเชียร. (2547). *การพัฒนาหลักสูตรโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน : หลักการและแนวปฏิบัติ*.

สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

หวน พิณรุฬห์. (2545). *การบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนส

หวน พิณรุฬห์. (2549). *การบริหารการศึกษา : นักบริหารมืออาชีพ*. นนทบุรี : พิณรุฬห์การพิมพ์.

อมรชัย ตันติเวช. (2536). *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย หน่วยงาน 1-4*.

นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อัคร อูระงาม. (2560). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

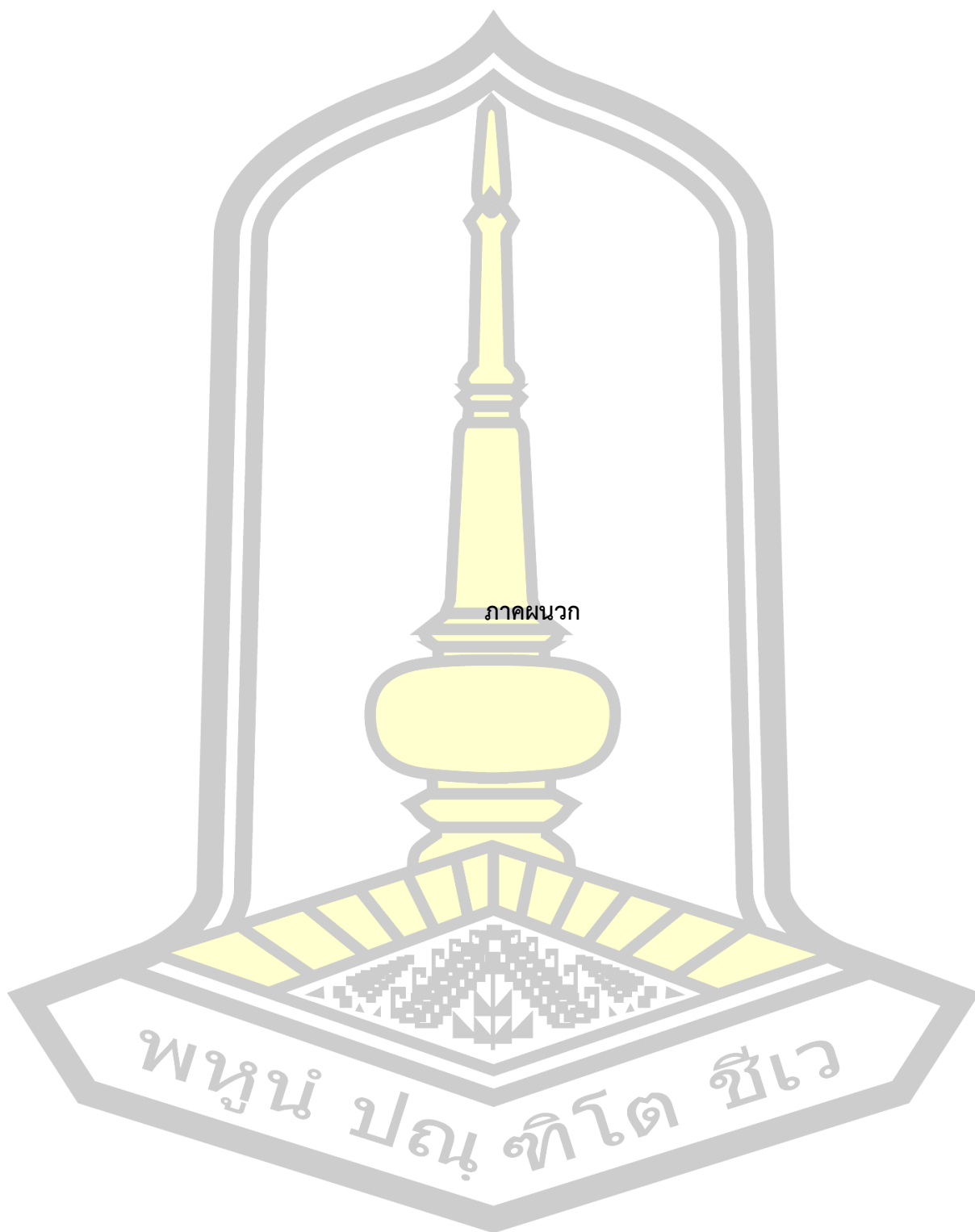
- อำภา บุญช่วย. (2537). *การบริหารวิชาการในโรงเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ. เอส. พรินติ้งเฮาส์.
- อุทุมพร จามรมาน และคณะ. (2553). *การควบคุมการวัดประเมินและการจัดการความรู้ชุดเครื่องมือการเรียนรู้ด้วยตนเอง*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Angela, M.A. (2011). *Academic Optimism and Instructional Leadership in Urban Elementary School*. Ed.D. Thesis, The College of Williamand Mary.
- Aydin, H. (2011). *The Educational Effectiveness of Gulen-inspired School, The Case of Nigeria*. Ph.D. Thesis, University of Nevada.
- Daud, Y. (2018). Teaching and Learning Supervision, Teachers' Attitude towards Classroom Supervision and Students' Participation. *International Journal of Instruction*, 11(4), 513–526.
- George, I.N. (2017). Effective Classroom Management and Student s' Academic Performance in Secondary Schools in Uyo Local Government Area of Akwa Ibom State. *Research in Pedagogy*, 7(1), 43–56.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- Hayward, C. (2011). *College Of Social And Behavioral Sciences. Chief Academic Office David Clinefelter*. Ph.D. Thesis, America : Walden University.
- Hough, J.B. and Duncan, J.K. (1970). *Teaching: Description and Analysis*. Reading, Mass : Addison-Wesley.
- Jonathan, B.R. (2010). *Academic Optimism And Organizational Climate : An Elementary School Effectiveness Test Of Two Measures*. Ed.D. Thesis, Alabama : University of Alabama.
- Joseph, K. (2020). Academic Optimism and Community Engagement in USA Schools. *Journal of Educational Management*, 26(5), 77-78.
- Macdurham, R.A. (2011). *Comparison Of Academic Achievement for Seventh and Eighth Grade Students From Montessori and Non- Montessori School Programs*. Ed.D. Thesis, Tarleton State University.
- Ray, J.K. (2011). *A Study of The Effectiveness Of An Individual Achievement Planon Student Academic Success*. Ph.D. Thesis, University of San Diego.

Scott, D.A. (2015). *The Relationship Between Louisiana Middle School Parent Perceptions Of School Effectiveness And School Performance Scores.*

Ed.D. Thesis, College of Education Louisiana Tech University.

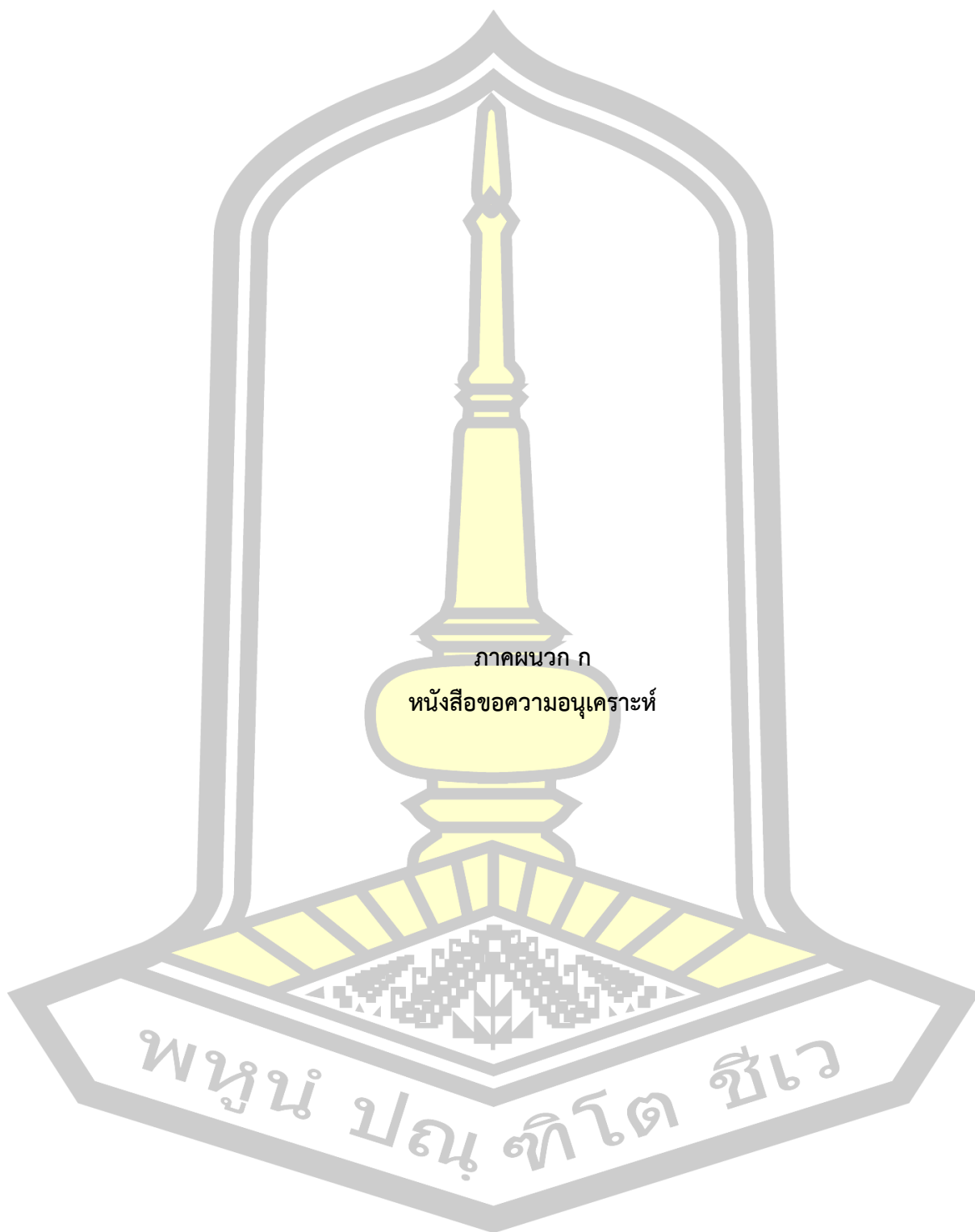
Stoner, A.F. and Wankel, C. (1986). *Management.* 3rd ed. New Delhi : Prentice-Hill.

ภาคผนวก

พูนํ ปณํ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

ที่ อว 0605.5(2)/ว268

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

28 มกราคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยากานต์ เรืองสุวรรณ

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0973433731

ที่ อว 0605.5(2)/ว268

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

28 มกราคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร. จำรัส สอนกล้า

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0973433731

ที่ อว 0605.5(2)/ว268

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

28 มกราคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายหลักเขต มุ่งสันติ

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0973433731

ที่ อว 0605.5(2)/ว268

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

28 มกราคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายสมชาติ ขอร่ม

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0973433731

ที่ อว 0605.5(2)/ว268

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

28 มกราคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายชำนาญ ใจเพียร

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0973433731

ที่ อว 0605.5(2)/ว268

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

28 มกราคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายอาวุธ ทองบุ

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0973433731

ที่ อว 0605.5(2)/ว268

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

28 มกราคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวกัลยา สุวรรณศรี

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0973433731

ที่ อว 0605.5(2)/ว2647

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

31 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายสัมพันธ์ ภูหินกอง

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิตินจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0973433731

ที่ อว 0605.5(2)/ว2647

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

31 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายเทพฤทธิ์ เทพวิริยะพงศ์

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนา แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0973433731

ที่ อว 0605.5(2)/ว2647

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

31 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางสาวภัทริยา ทองงาม

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนา แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0973433731

ที่ อว 0605.5(2)/ว2647

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

31 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางสาวหยาด จันทร์คูเมือง

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนา แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0973433731

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216
ที่ อว 0605.5(2)/ว2647 วันที่ 31 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ อว 0605.5(2)/ว2809

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

21 กันยายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0973433731

ที่ อว 0605.5(2)/ว2810

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

21 กันยายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0973433731

2 11/9/53

ที่ อว 0605.5(2)/ว2809

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

21 กันยายน 2563

ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๓

งบฯ งบฯ B-Filing

วันที่ 24 ก.ย. 2563

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุมัติครุภัณฑ์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

รศ.ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ
ขอแสดงความนับถือ
รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0973433731

- ทภม
- อภก
30 ก.ย. 63

(นายวันชัย คำพวงค์)
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑
ปฏิบัติราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
 เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา หรือ รักษาการผู้บริหารสถานศึกษา
2. ครูหัวหน้างานวิชาการของสถานศึกษา

ขอความอนุเคราะห์ตอบคำถามทุกตอนและทุกประเด็นให้สมบูรณ์ คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 และจะไม่ส่งผลกระทบต่อท่านให้เกิดความเสียหายแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง
 นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 โทรศัพท์ 097-343-3731

รายชื่อสถานศึกษาที่ทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

ที่	โรงเรียน	อำเภอ
1	บ้านโคกกรวด	เขวาสินรินทร์
2	บ้านสามโค	เขวาสินรินทร์
3	บ้านตลาดตาโหมก	เขวาสินรินทร์
4	บ้านบู่ไธ	จอมพระ
5	บ้านวารไพศร์	จอมพระ
6	บ้านบุแกรง-ตะเคียน(ปานอุทิศวิทยา)	จอมพระ
7	บ้านเวียง	จอมพระ
8	บ้านหนองเหล็กราษฎร์วิทยา	จอมพระ
9	บ้านลุมพุก(จันทร์ศึกษา)	เมืองสุรินทร์
10	บ้านเขวา(เทพอนุสรณ์)	เมืองสุรินทร์
11	บ้านกาเกาะ	เมืองสุรินทร์
12	รัฐวิทย์วิทยา	เมืองสุรินทร์
13	บ้านโคกปราสาท	เมืองสุรินทร์
14	บ้านคู(ราษฎร์สามัคคี)	เมืองสุรินทร์
15	บ้านนาสม(วิไลราษฎร์ศึกษา)	เมืองสุรินทร์
16	บ้านอาโพน(สหมิตรสงเคราะห์)	เมืองสุรินทร์
17	บ้านกาเกาะ(แหลมราษฎร์นุเคราะห์)	เมืองสุรินทร์
18	บ้านตาเมาะ	ลำดวน
19	บ้านโคกเกาะ	ลำดวน
20	บ้านกุดหวาย(สาขาบ้านแก่นเมธิ)	ศีขรภูมิ
21	บ้านโคกลาวหนองเหล็ก	ศีขรภูมิ
22	บ้านอาวุธ	ศีขรภูมิ
23	บ้านกระแสร่วมท่าโคราช	ศีขรภูมิ
24	บ้านสังแกหนองคู	ศีขรภูมิ
25	บ้านทุ่งราม(รามรุ่งอรทัย)	ศีขรภูมิ
26	บ้านหนองขาว(ศรีสุรินทร์บำรุง)	ศีขรภูมิ
27	บ้านสมบูรณ์(ปัญจวิทยา)	ศีขรภูมิ
28	บ้านค้อ	สำโรงทาบ
29	บ้านหมื่นศรีน้อย	สำโรงทาบ
30	บ้านขนวน	สำโรงทาบ

ที่ อว 0605.5(2)/ว3417

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

10 ธันวาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านร้านหญ้า

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0973433731

ที่ อว 0605.5(2)/ว3417

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

10 ธันวาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกันตรง

ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0973433731

ที่ อว 0605.5(2)/ว3417

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

10 ธันวาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านจ๊กจูก

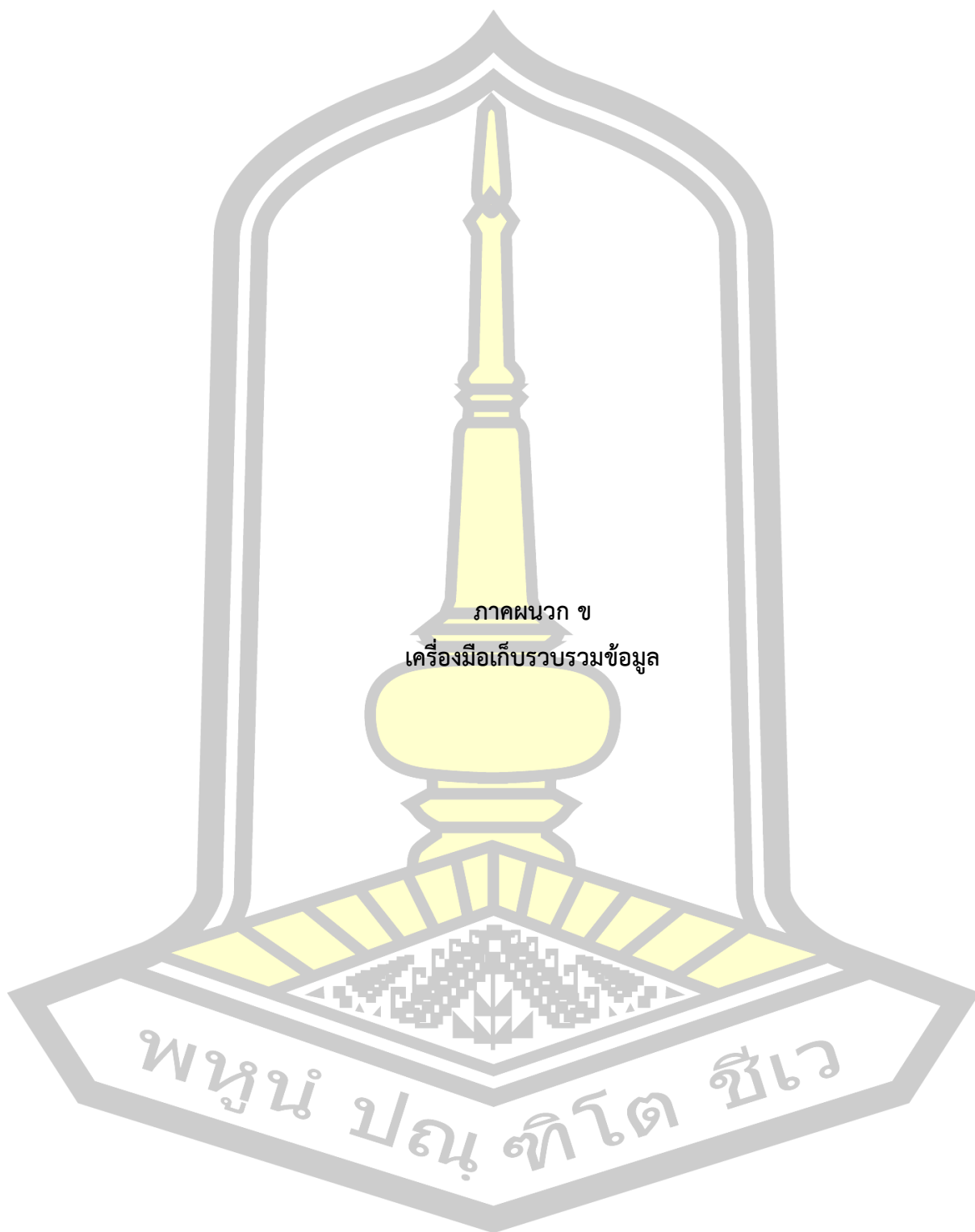
ด้วย นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การ
พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา
การศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้
เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และ
มีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล
สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0973433731

ภาคผนวก ข
เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

พหุบัน ปณฺ ทิโต ชีเว

**แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1**

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1” ผู้วิจัยนางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 และ
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ดังนั้นจุดมุ่งหมายของแบบสอบถามฉบับนี้เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กประกอบไปด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาจำนวน 6 ด้าน มีข้อคำถาม 30 ข้อ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก 5 ระดับดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติและมีสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติและมีสภาพที่พึงประสงค์มาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติและมีสภาพที่พึงประสงค์ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติและมีสภาพที่พึงประสงค์น้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติและมีสภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์ท่านตอบแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด ในการนี้ ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงยิ่ง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

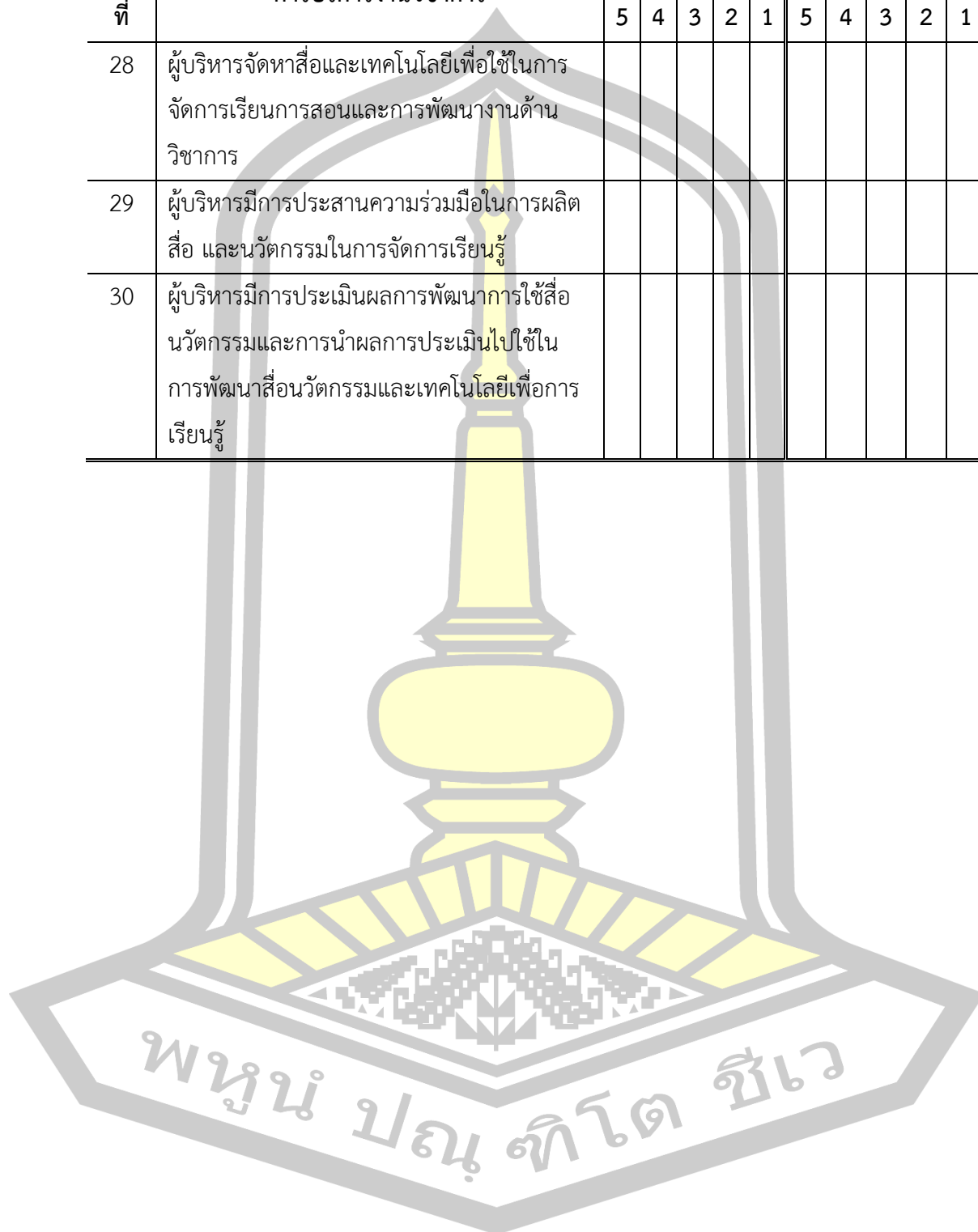
1. ศูนย์เครือข่ายบริหารสถานศึกษา
2. ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้างานวิชาการ

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ข้อ ที่	การบริการงานวิชาการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา											
1	สถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง										
2	ผู้บริหารมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรจากสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น										
3	สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม										
4	สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพ ปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก										
5	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา										
ด้านการจัดการเรียนการสอน											
6	ครูมีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน										
7	ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงมีการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล										
8	ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง										
9	ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายทางวิชาการและวิชาชีพภายในเขตพื้นที่การศึกษา										

ข้อ ที่	การบริการงานวิชาการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์						
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
28	ผู้บริหารจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ												
29	ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อ และนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้												
30	ผู้บริหารมีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้												

แบบสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best practices)

สำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาของท่าน เพื่อนำมาเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล
ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่ให้ข้อมูลแต่อย่างใด โดยหน่วยงานของท่านเป็นสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best practices) จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล

- 1.1 ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
- 1.2 ตำแหน่ง.....สังกัด.....
- 1.3 วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
- 1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน.....
- 1.5 วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์.....สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน

1.1 ท่านมีการวางแผนการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ท่านมีแนวทางในการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมผู้เรียนอย่างไร และมีกระบวนการติดตามประเมินผลอย่างไร

.....

.....

.....

.....

พจนานุกรมศัพท์โต ชีว

2. ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม

2.1 ท่านมีแนวทางในการวางแผนการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และมีวิธีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการนิเทศการศึกษา

3.1 ท่านมีแนวทางการวางแผนการนิเทศการศึกษา ในสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 ท่านมีแนวทางการดำเนินงาน และมีวิธีการประเมินผลการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาอย่างไร

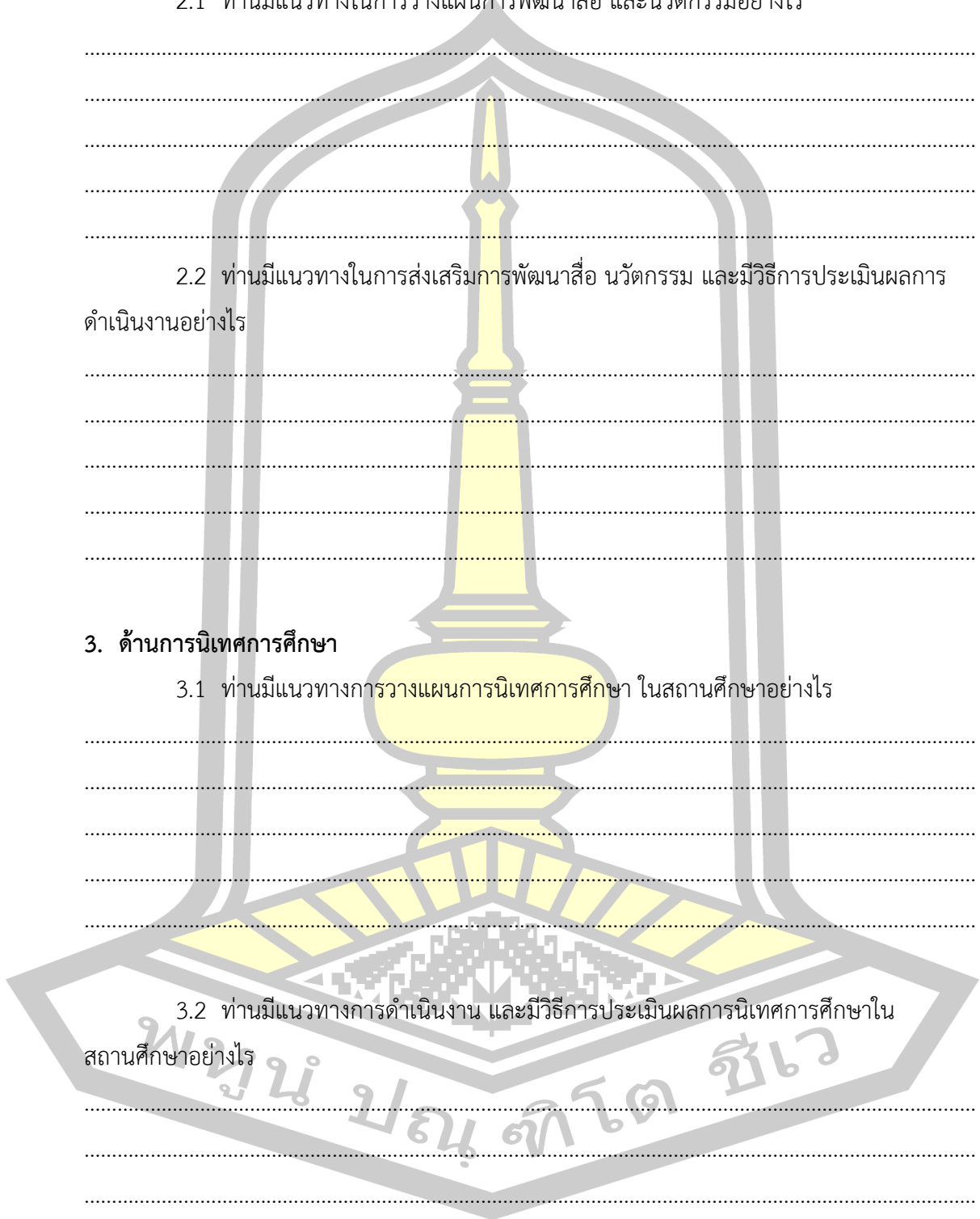
.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

4.1 ท่านมีวิธีการวางแผนในการเตรียมความพร้อมการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร

4.2 ท่านมีแนวทางในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และติดตามประเมินหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร

5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

5.1 ท่านมีแนวทางในการวางแผนการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร

5.2 ท่านมีแนวทางปฏิบัติในการประเมินผลการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร

6. ด้านการวัดผล ประเมินผล

6.1 ท่านมีแนวทางในการวางแผนการวัดผล ประเมินผล การจัดการศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

6.2 ท่านมีแนวทางปฏิบัติในการวัดผล ประเมินผลอย่างไร และนำผลที่ได้มาพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

**แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ประเด็นความเหมาะสมว่ามีความเหมาะสมเพียงใดหลังจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก

2. แบบประเมินนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ-สกุล.....
2. ตำแหน่งปัจจุบัน.....
3. สังกัดหน่วยงาน.....
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด.....สาขา.....
5. ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน.....ปี

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นแต่ละข้อคำถาม โดยข้อความแต่ละช่องมี
ความหมายดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

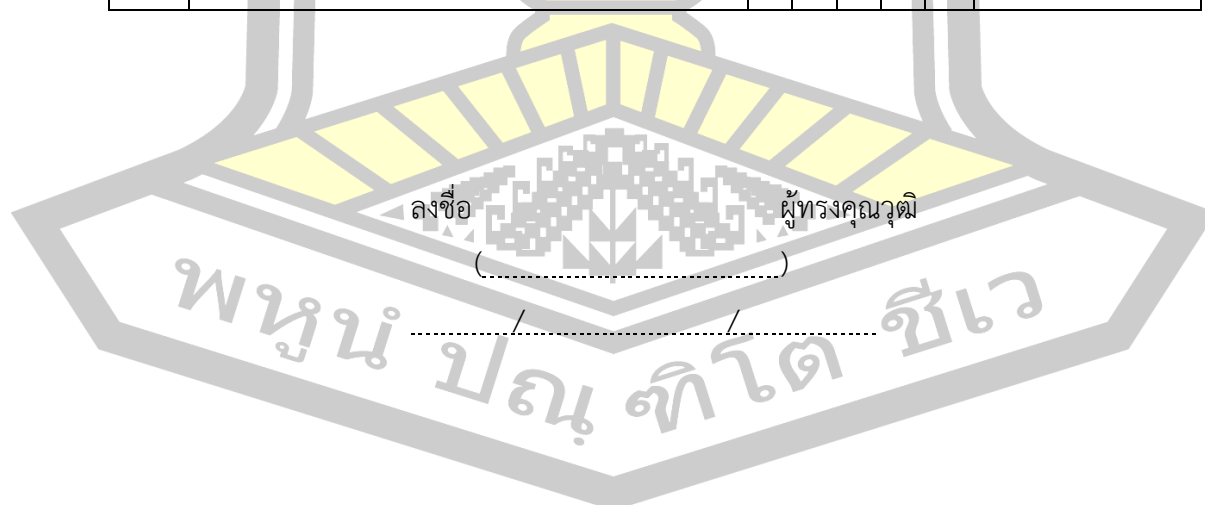
และถ้ามีสิ่งที่ท่านเห็นว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมประการใดกรุณาเขียนข้อมูลลงในสิ่งที่
ควรปรับปรุงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

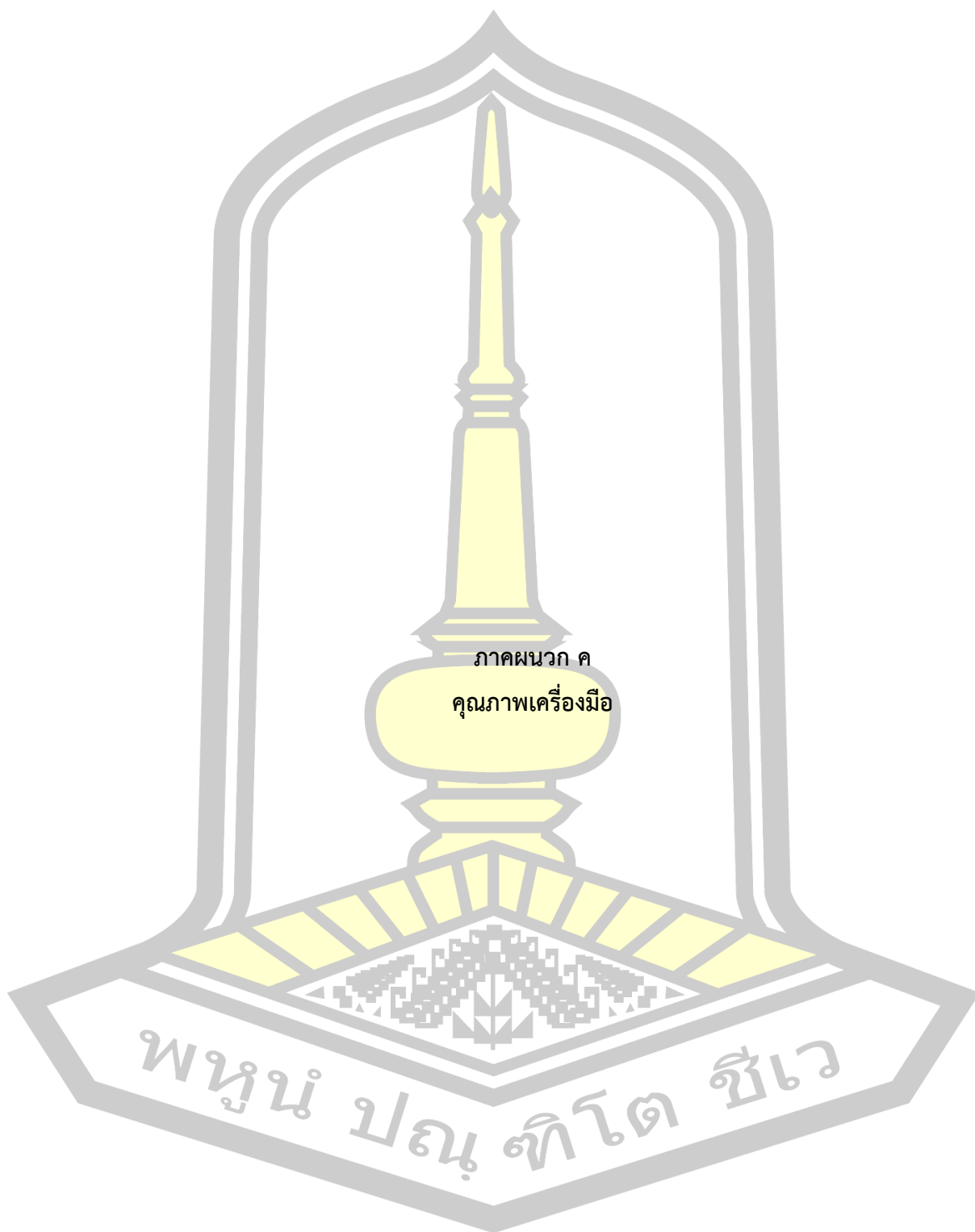
ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น					สิ่งที่ควรปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
ด้านการจัดการเรียนการสอน							
1.	สถานศึกษากำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นความแตกต่างรายบุคคล						
2.	ครูออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์แบบบูรณาการกับกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน						
3.	ครูมีบันทึกความก้าวหน้าของนักเรียนรายบุคคลเป็นระยะ 1 สัปดาห์ และ 1 เดือน รายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา						
4.	ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงจากการฝึกปฏิบัติ						

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น					
		5	4	3	2	1	สิ่งที่ควรปรับปรุง
5.	ผู้บริหารสร้างเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน						
ด้านการนิเทศการศึกษา							
6.	สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ มีการติดตามเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ						
7.	ผู้บริหารจัดให้มีครูพี่เลี้ยงที่เชี่ยวชาญด้านการสอนเป็นที่ปรึกษาให้กับครูที่ด้อยประสิทธิภาพด้านการสอน						
8.	ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน						
9.	สถานศึกษาจัดการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศด้านต่าง ๆ						
10.	สถานศึกษาจัดทำโครงการนิเทศการศึกษา กำหนดผู้รับผิดชอบ คณะกรรมการการนิเทศ ปฏิทินการนิเทศ รูปแบบการประเมินผลการนิเทศ						
ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม							
11.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูทุกคนต้องผลิตและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
12.	ผู้บริหาร และครูศึกษา สํารวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดหา การเลือก การใช้และประเมินผลสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
13.	ผู้บริหารจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ให้มีความสะดวกและพร้อมใช้						

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น					
		5	4	3	2	1	สิ่งที่ควรปรับปรุง
14.	การระดมทรัพยากรกับชุมชนในการจัดสร้าง แหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา เชิญวิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้						
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้							
15.	ผู้บริหารกำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูน ความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเอง อย่างเต็มศักยภาพ						
16.	ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและ ชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตาม ศักยภาพ						
17.	ผู้บริหารวางแผนการประเมินเพื่อปรับปรุง พัฒนากระบวนการเรียนรู้จากเกณฑ์มาตรฐาน คุณภาพการศึกษา						
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา							
18.	สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเกิด จากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน						
19.	สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนจากหลักสูตร แกนกลางโดยคำนึงถึงบริบทของท้องถิ่นรอบ ๆ สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรแก่การ ส่งเสริมอนุรักษ์						
20.	ผู้บริหารมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้						
21.	ผู้บริหารกำหนดให้ครูวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน การจัดให้มีการใช้สื่อที่ ทันสมัย และมีการวัดประเมินผล						

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น					
		5	4	3	2	1	สิ่งที่ควรปรับปรุง
22.	สถานศึกษาจัดการอบรมปฏิบัติการให้ได้แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษา						
ด้านการวัดผล ประเมินผล							
23.	สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน						
24.	ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
25.	สถานศึกษาเน้นการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง						
26.	ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ในกลุ่มโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง						
27.	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในปีต่อ ๆ ไปอย่างต่อเนื่อง						

ภาคผนวก ค
คุณภาพเครื่องมือ

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตาราง 26 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์
ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ข้อที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ΣR	เฉลี่ย IOC	ความ สอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา									
1	สถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรแกนกลาง	-1	1	-1	1	1	1	0.2	ไม่สอดคล้อง
2	ผู้บริหารมีการศึกษาวิเคราะห์ หลักสูตรจากสภาพปัญหาและความ ต้องการของสังคม ชุมชนและ ท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระ ของหลักสูตรสอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและ สังคม	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4	สถานศึกษามีโครงสร้างและสาระ ของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพ ปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงาน และมีกรนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการจัดการเรียนการสอน									
6	ครูมีการจัดเนื้อหาสาระและ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ตาราง 26 (ต่อ)

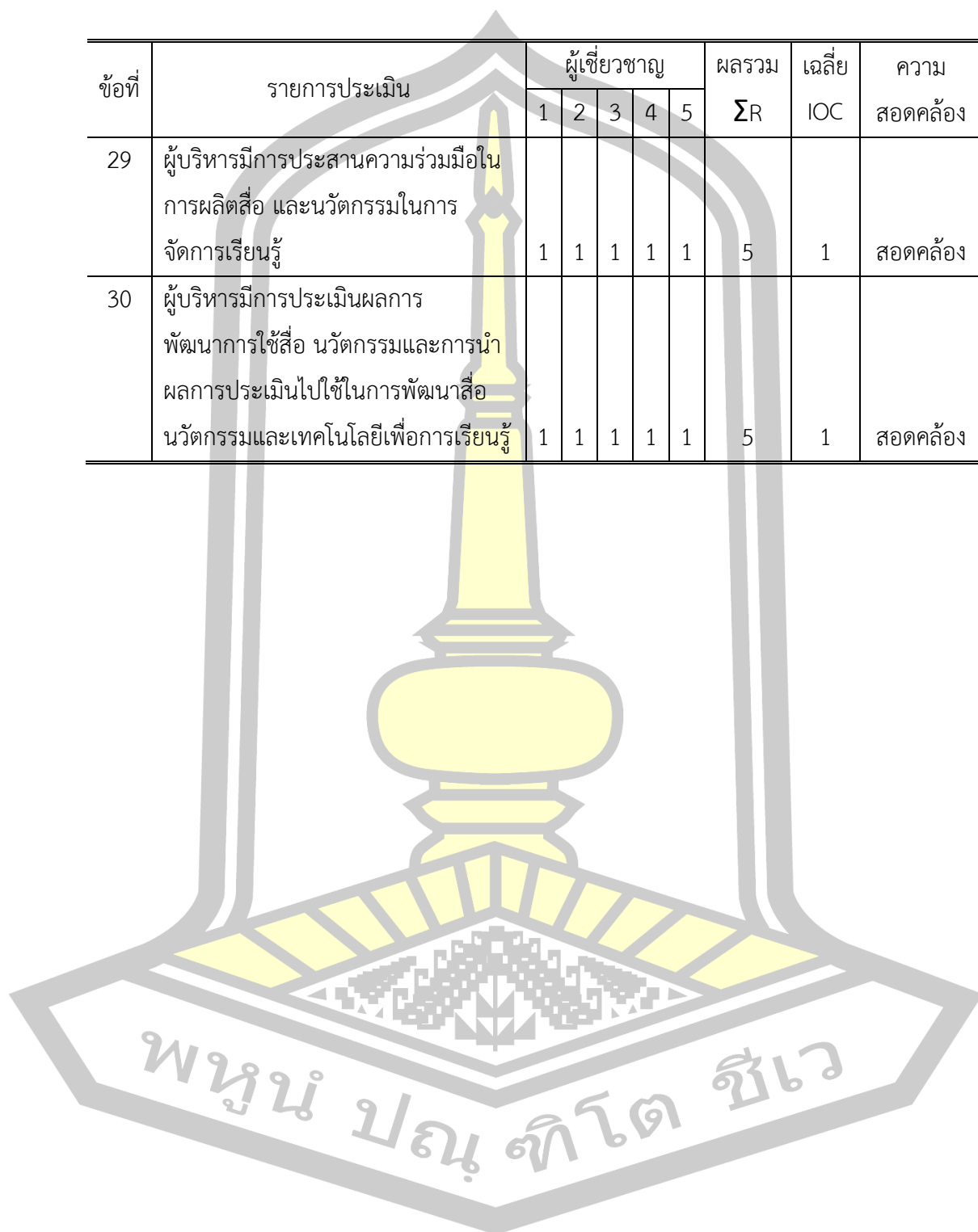
ข้อที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ΣR	เฉลี่ย IOC	ความ สอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
15	บุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกัน สะท้อนและแก้ไขปัญหาในการจัดการ เรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการวัดผล ประเมินผล		1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
16	ผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบ แนว ปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการ พัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
17	สถานศึกษามีการกำหนดหลักการ และ รูปแบบการรายงานผลการประเมิน คุณภาพผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
18	ผู้บริหารมีความตระหนัก และให้ ความสำคัญต่อกระบวนการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
19	ผู้บริหารกำหนดนโยบาย เพื่อให้การ ประเมินผลบรรลุตามเป้าหมายของการ จัดการศึกษาอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
20	ผู้บริหารมีการติดตามตรวจสอบการ ประเมินผลอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้		1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
21	สถานศึกษากำหนดขั้นตอนวิธีการที่ ดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ ของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ΣR	เฉลี่ย IOC	ความ สอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
22	ครูมีการเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการ สอน และการจัดสภาพแวดล้อมใน กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่าง จริงจัง	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
23	ผู้บริหารให้ความสำคัญและอำนวยความสะดวกต่อการเตรียมเนื้อหา การ ฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการ เรียนการสอน และการจัด สภาพแวดล้อมต่อครู	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
24	ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม จากกระบวนการเรียนรู้ และนำความรู้ ที่ได้รับไปใช้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
25	ครูผู้สอนพัฒนาเนื้อหา กิจกรรมฝึก ทักษะ และสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม		1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
26	สถานศึกษามีการศึกษา และวิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและนวัตกรรม	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
27	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม แล้วนำไปใช้ในการเรียนการ สอน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
28	ผู้บริหารจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ ในการจัดการเรียนการสอนและการ พัฒนางานด้านวิชาการ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ΣR	เฉลี่ย IOC	ความ สอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
29	ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อ และนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
30	ผู้บริหารมีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

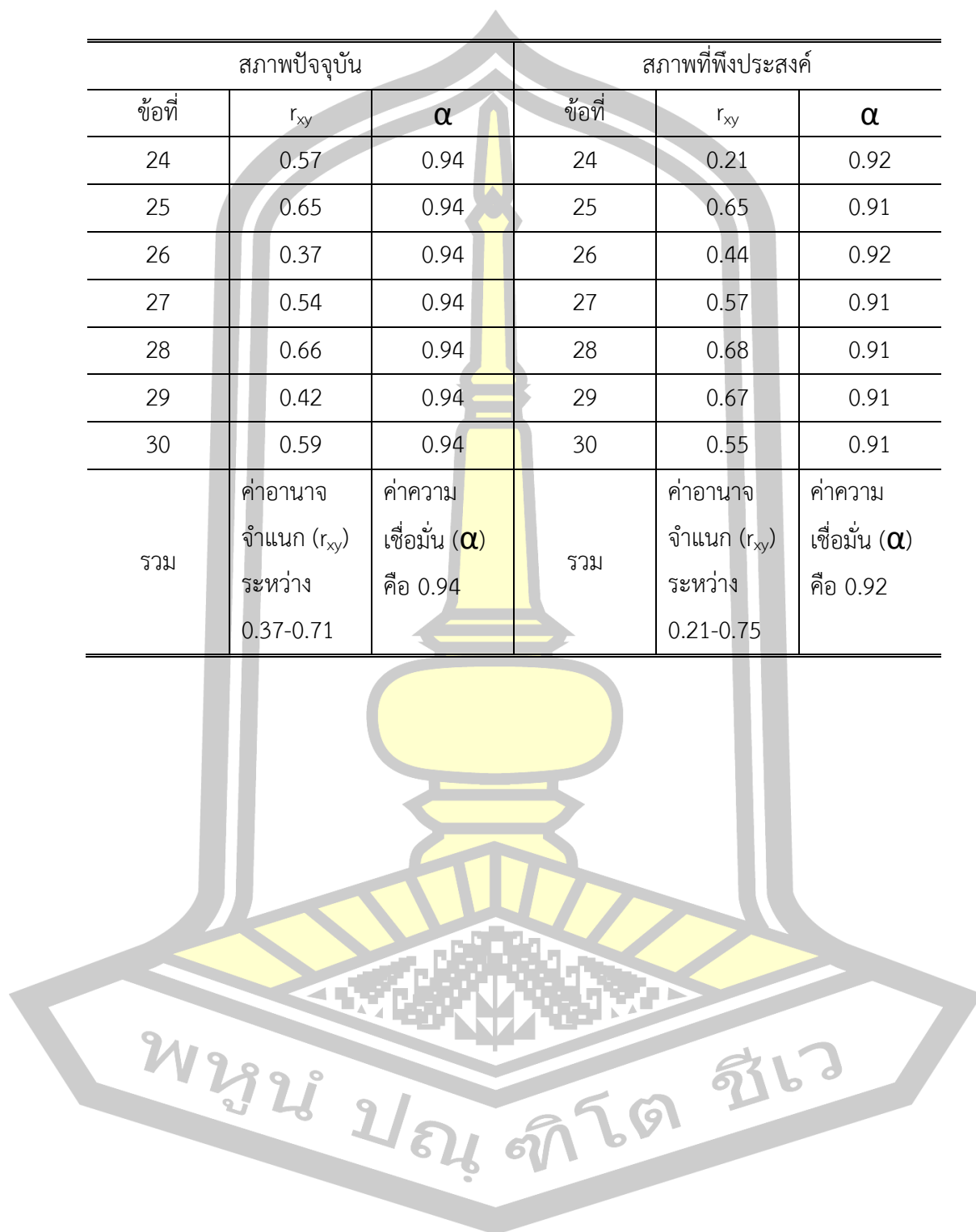

ตาราง 27 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
ข้อที่	r_{xy}	α	ข้อที่	r_{xy}	α
1	0.67	0.94	1	0.60	0.91
2	0.52	0.94	2	0.49	0.92
3	0.57	0.94	3	0.47	0.92
4	0.46	0.94	4	0.52	0.91
5	0.46	0.94	5	0.48	0.92
6	0.65	0.94	6	0.35	0.92
7	0.58	0.94	7	0.43	0.92
8	0.48	0.94	8	0.43	0.92
9	0.63	0.94	9	0.51	0.91
10	0.51	0.94	10	0.75	0.91
11	0.59	0.94	11	0.65	0.91
12	0.53	0.94	12	0.67	0.91
13	0.40	0.94	13	0.54	0.91
14	0.66	0.94	14	0.30	0.92
15	0.68	0.94	15	0.53	0.91
16	0.71	0.94	16	0.47	0.92
17	0.61	0.94	17	0.42	0.92
18	0.40	0.94	18	0.33	0.92
19	0.53	0.94	19	0.22	0.92
20	0.50	0.94	20	0.45	0.92
21	0.67	0.94	21	0.44	0.92
22	0.64	0.94	22	0.53	0.91
23	0.59	0.94	23	0.42	0.92

ตาราง 27 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
ข้อที่	r_{xy}	α	ข้อที่	r_{xy}	α
24	0.57	0.94	24	0.21	0.92
25	0.65	0.94	25	0.65	0.91
26	0.37	0.94	26	0.44	0.92
27	0.54	0.94	27	0.57	0.91
28	0.66	0.94	28	0.68	0.91
29	0.42	0.94	29	0.67	0.91
30	0.59	0.94	30	0.55	0.91
รวม	ค่าอำนาจ จำแนก (r_{xy}) ระหว่าง 0.37-0.71	ค่าความ เชื่อมั่น (α) คือ 0.94	รวม	ค่าอำนาจ จำแนก (r_{xy}) ระหว่าง 0.21-0.75	ค่าความ เชื่อมั่น (α) คือ 0.92

ตาราง 28 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ
 แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม $\sum x$	\bar{x}	แปลผล	
	1	2	3	4	5				
ด้านการจัดการเรียนการสอน									
1	สถานศึกษากำหนดแนวทางการจัดการเรียน การสอนโดยครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นความแตกต่างรายบุคคล	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2	ครูออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่ ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในเชิง สร้างสรรค์แบบบูรณาการกับกิจกรรมการ จัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3	ครูมีบันทึกความก้าวหน้าของนักเรียน รายบุคคลเป็นระยะ 1 สัปดาห์ และ 1 เดือน รายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา	1	0	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
4	ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริงจากการฝึกปฏิบัติ	1	0	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
5	ผู้บริหารสร้างเสริมบรรยากาศและ สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการ จัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านกานิเทศการศึกษา									
6	สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ มีการ ติดตามเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการ นิเทศงานวิชาการ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
7	ผู้บริหารจัดให้มีครูพี่เลี้ยงที่เชี่ยวชาญด้านการ สอนเป็นที่ปรึกษาให้กับครูที่ด้อย ประสบการณ์ด้านการสอน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ตาราง 28 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม $\sum x$	\bar{x}	แปลผล
	1	2	3	4	5			
8 ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้แก่ครูและ ผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศ ภายใน	1	0	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
9 สถานศึกษาจัดการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มี วิธีปฏิบัติเป็นเลิศด้านต่าง ๆ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
10 สถานศึกษาจัดทำโครงการนิเทศการศึกษา กำหนดผู้รับผิดชอบ คณะกรรมการการ นิเทศ ปฏิทินการนิเทศ รูปแบบการ ประเมินผลการนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม								
11 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูทุกคนต้อง ผลิต และใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
12 ผู้บริหาร และครูศึกษา สํารวจ วิเคราะห์ สภาพปัญหา การจัดหา การเลือก การใช้ และประเมินผลสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	1	0	1	0	1	3	0.6	สอดคล้อง
13 ผู้บริหารจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ภายใน สถานศึกษาให้มีความสะดวกและพร้อมใช้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
14 การระดมทรัพยากรกับชุมชนในการจัดสร้าง แหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา เชิญวิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ตาราง 28 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม $\sum x$	\bar{x}	แปลผล
	1	2	3	4	5			
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้								
15	ผู้บริหารกำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ					5	1	สอดคล้อง
16	ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ					5	1	สอดคล้อง
17	ผู้บริหารวางแผนการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนากระบวนการเรียนรู้จากเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา					5	1	สอดคล้อง
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา								
18	สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งครูผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน					5	1	สอดคล้อง
19	สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนจากหลักสูตรแกนกลางโดยคำนึงถึงบริบทของท้องถิ่นรอบๆ สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรแก่การส่งเสริมอนุรักษ์					5	1	สอดคล้อง
20	ผู้บริหารมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้					5	1	สอดคล้อง
21	ผู้บริหารกำหนดให้ครูวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน การจัดทำให้มีการใช้สื่อที่ทันสมัย และมีการวัดประเมินผล					5	1	สอดคล้อง

ตาราง 28 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม $\sum x$	\bar{x}	แปลผล
	1	2	3	4	5			
22	สถานศึกษาจัดการอบรมปฏิบัติการให้ได้ แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่ บุคลากรในสถานศึกษา					5	1	สอดคล้อง
ด้านการวัดผล ประเมินผล								
23	สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการ วัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาไว้ อย่างชัดเจน					5	1	สอดคล้อง
24	ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา สาระการเรียนรู้และการจัด กิจกรรมการเรียนรู้					4	0.8	สอดคล้อง
25	สถานศึกษานำการวัดและประเมินผลการ เรียนการสอนตามสภาพจริง					5	1	สอดคล้อง
26	ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือในการ พัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ในกลุ่ม โรงเรียน อย่างต่อเนื่อง					5	1	สอดคล้อง
27	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินมา ปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในปี ต่อ ๆ ไปอย่างต่อเนื่อง					5	1	สอดคล้อง

พูน ปรน ทิโต ชีเว

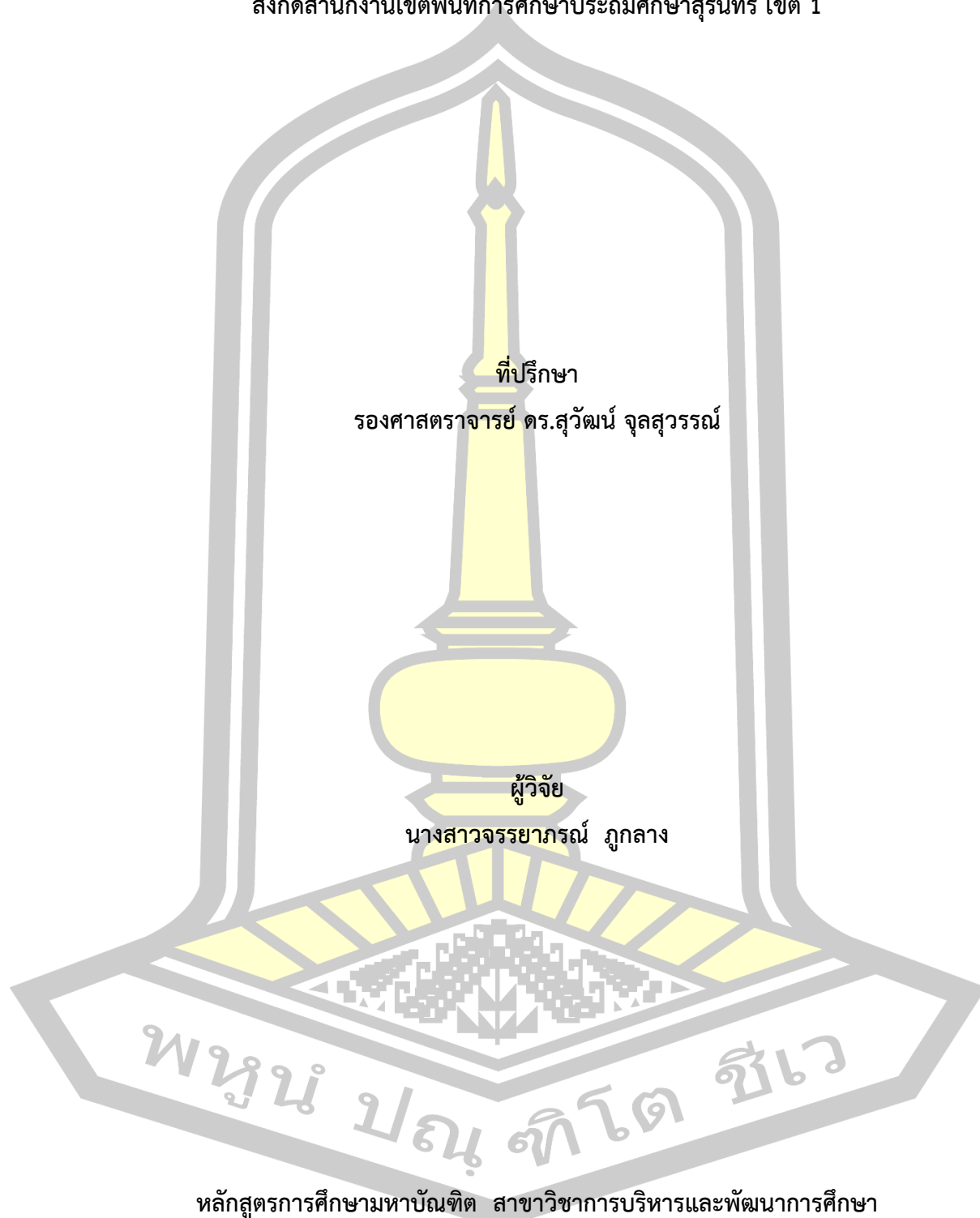

ภาคผนวก ง

คู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

คู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

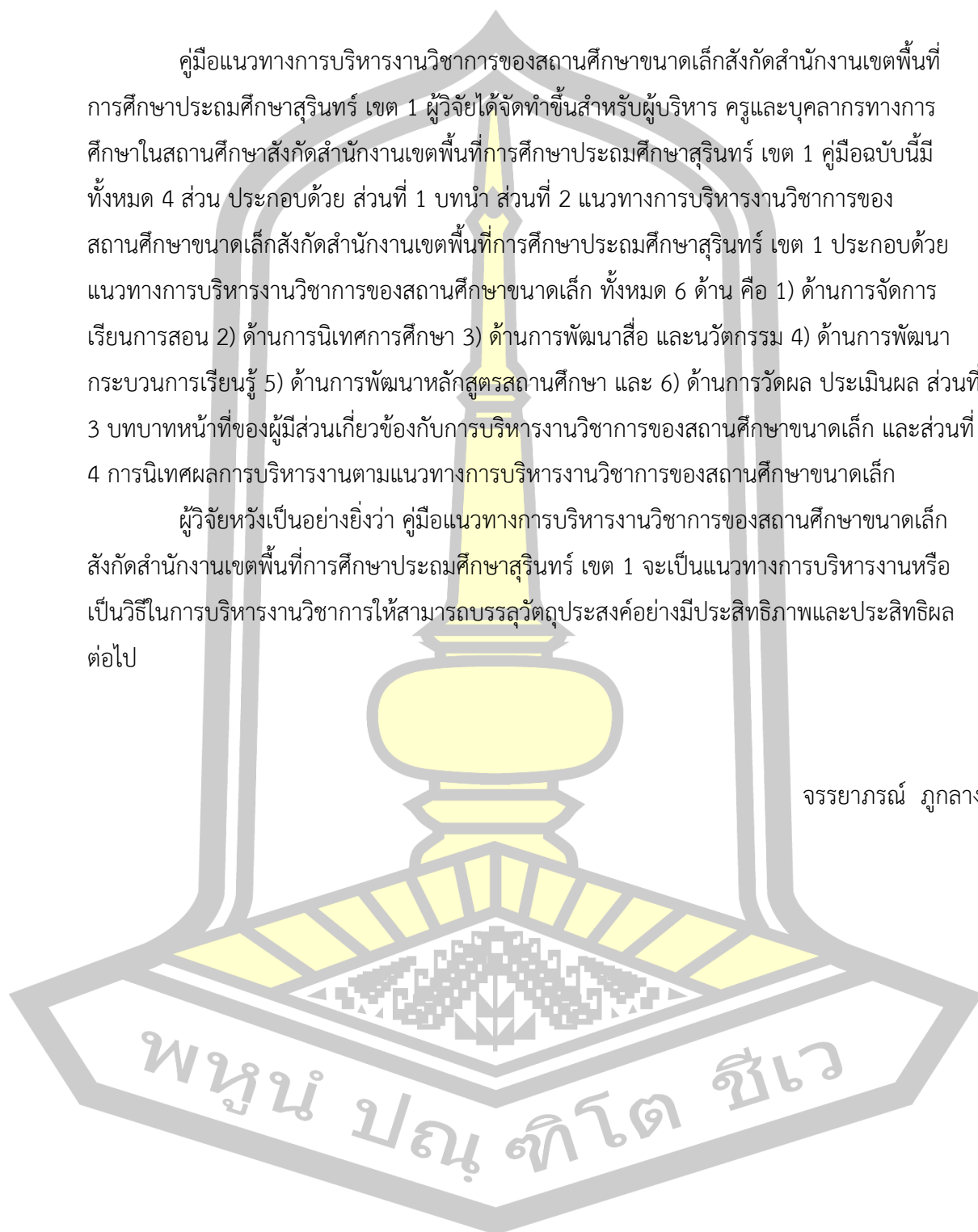
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำนำ

คู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นสำหรับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 คู่มือฉบับนี้มีทั้งหมด 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ประกอบด้วย แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก ทั้งหมด 6 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการนิเทศการศึกษา 3) ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม 4) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ 6) ด้านการวัดผล ประเมินผล ส่วนที่ 3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก และส่วนที่ 4 การนิเทศผลการบริหารงานตามแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จะเป็นแนวทางการบริหารงานหรือเป็นวิธีในการบริหารงานวิชาการให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

จรรยาภรณ์ ภูกลาง

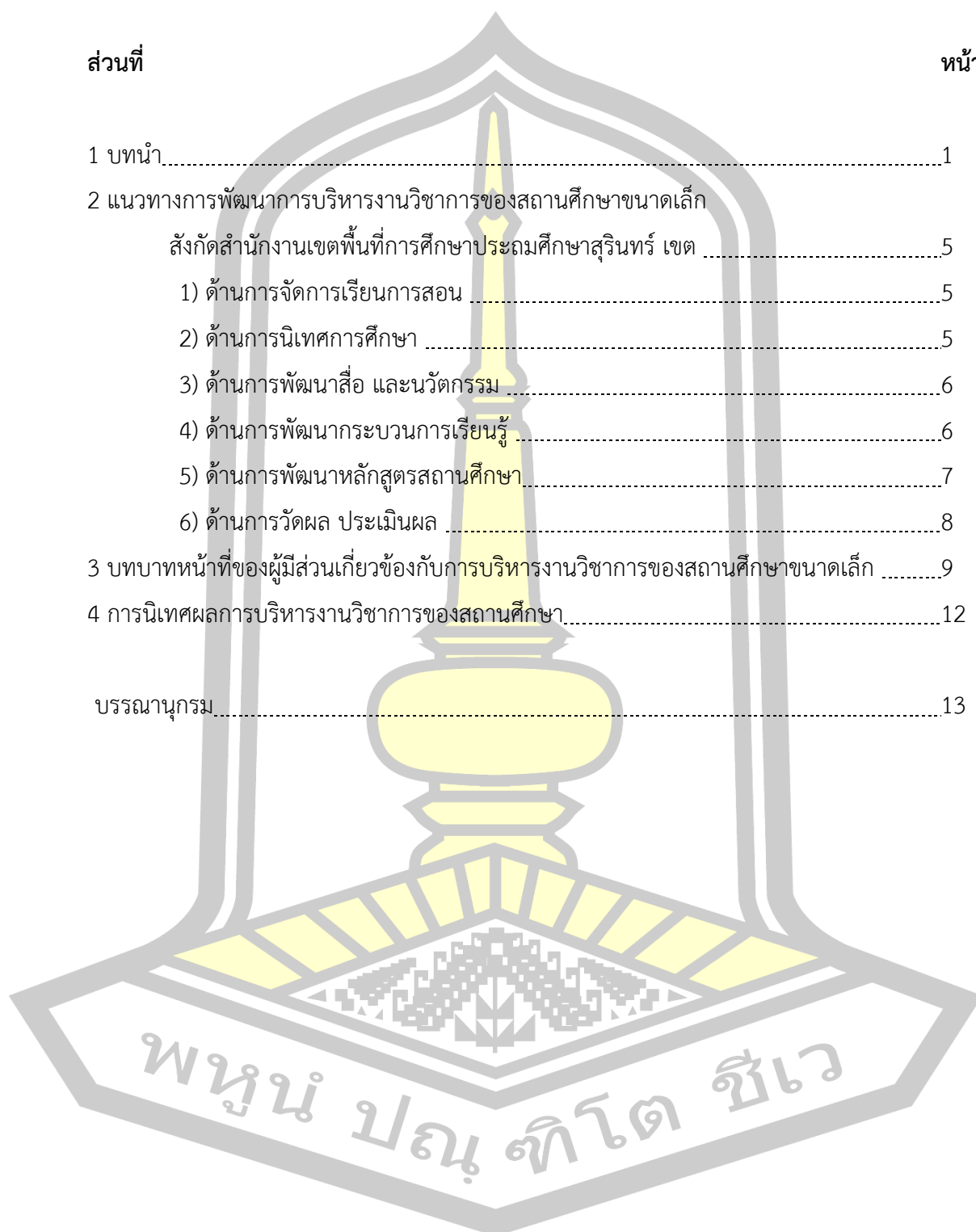
คำชี้แจงการใช้คู่มือ

คู่มือเล่มนี้ จัดทำขึ้นสำหรับให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เพื่อช่วยให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาการบริหารงานวิชาการได้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นสิ่งที่ผู้ใช้คู่มือควรจะได้รับทราบและควรปฏิบัติในการใช้คู่มือฉบับนี้มีดังนี้ 1. คู่มือเล่มนี้ มีทั้งหมด 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ประกอบด้วยแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กทั้งหมด 6 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการนิเทศการศึกษา 3) ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม 4) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ 6) ด้านการวัดผล ประเมินผล ส่วนที่ 3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนที่ 4 การนิเทศผลการดำเนินงาน 2. ในการนำเสนอแนวทางการบริหารหรือวิธีในการบริหารงานวิชาการให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น เป็นการนำเสนอครบทั้ง 6 ด้าน ผู้ใช้คู่มือสามารถนำไปปรับใช้ได้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสถานการณ์และระบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาแต่ละแห่ง 3. การปฏิบัติตามภารกิจตามคู่มือนี้ จะประสบผลสำเร็จได้จะต้องอาศัยหลักการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาทุกฝ่าย

สารบัญ

ส่วนที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต	5
1) ด้านการจัดการเรียนการสอน	5
2) ด้านการนิเทศการศึกษา	5
3) ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม	6
4) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	6
5) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	7
6) ด้านการวัดผล ประเมินผล	8
3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก	9
4 การนิเทศผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา.....	12
บรรณานุกรม.....	13

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาขั้นพื้นฐานจัดเป็นระบบการศึกษาที่มีความสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ ๒๑ เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัตประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตโดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ดังนั้น การศึกษาไทยนอกจากจะต้องตอบโจทย์ประเทศแล้ว ยังต้องตอบโจทย์การศึกษาของโลกด้วย ซึ่งดูได้จากบริบทใหญ่ ได้แก่ สภาพปัญหาและความต้องการ นโยบายของรัฐบาล กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2564 ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 -2574) ก็จะพบว่า มุ่งเน้นไปที่การยกระดับคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และลดความเหลื่อมล้ำอย่างทั่วถึง ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการและรองรับการพัฒนาประเทศ โดยการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการศึกษาของโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. 2560 : 1)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีขอบข่ายกว้างขวาง มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานทุกด้านของสถานศึกษา ทั้งทางตรงและทางอ้อม การทำความเข้าใจเพื่อสร้างจุดมุ่งหมาย

ร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษาจึงเป็นความสำคัญอันดับแรกของการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการต้องตระหนัก

ในความสำคัญและสาระของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยกระบวนการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วยการวางแผนการบริหารงาน การกำหนด ยุทธศาสตร์การนำแผนการบริหารงานวิชาการสู่การปฏิบัติ การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลงาน วิชาการ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความเป็นผู้นำ ทางวิชาการ ในบทบาทการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการบริหารงานวิชาการ และบทบาทการพัฒนาสถานศึกษาด้านวิชาการ การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุก ชนิดในสถานศึกษาโดยเฉพาะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมี ประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน สถานศึกษาคือแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดของการจัด การศึกษา ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน เมื่อจะเปรียบเทียบสถานศึกษาด้านคุณภาพ และมาตรฐาน จำเป็นจะต้องเปรียบเทียบกันในเรื่องของงานวิชาการ (ทสني วงศ์ยืน. 2555 : 1 - 4) ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการจึงให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ทางสังคม จะต้องมีการติดตามกำกับกำกับการดำเนินงานให้เกิดผลตามเป้าหมาย ตลอดจนการนำความรู้ ที่มีอยู่หรือเรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ซึ่งต้องอาศัยความรู้และทักษะการบริหาร จัดการของผู้บริหาร จากการศึกษาการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ ดำเนินการติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ปี 2542 เป็นต้นมา พบปัญหาที่ต้องเร่ง ปรับปรุงแก้ไขหลายประการ ได้แก่ ในด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน/สถานศึกษา พบว่ามี สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ประเมิน สมศ. ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (อุทุมพร จามรมาน และคณะ. 2553 : 13)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ได้ดำเนินงานเพื่อสนองนโยบาย การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2550 โดยได้กำหนดกลยุทธ์สำคัญใน การดำเนินการ คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมี คุณภาพเต็มตามศักยภาพที่เท่าเทียมกัน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การพัฒนาระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นนโยบายสำคัญประเด็นหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน เพื่อเสริมสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ประชากรวัยเรียนให้ ทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งผู้เรียนเป็นผลผลิตจากกระบวนการจัดการศึกษา จะต้องให้ผู้เรียนได้รับ การศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรา 22 ของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทุกฉบับ ได้กำหนดไว้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ

โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ จะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาในระดับสากล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. 2562 : 1) โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนมากและมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี เนื่องจากประชากรวัยเรียนมีจำนวนลดลงและความนิยมของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานไปเรียนในเมืองทำให้การจัดการศึกษาไม่สามารถสะท้อนคุณภาพและประสิทธิภาพได้เพียงพอ เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างไม่คุ้มค่า มีข้อจำกัดด้านการใช้ครูไม่ครบชั้นเรียน และขาดแคลนสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งผลให้คุณภาพทางการศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 292 แห่ง ใน 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสุรินทร์ อำเภอจอมพระ อำเภอศีขรภูมิ อำเภอลำดวน อำเภอสำโรงทาบ และอำเภอเขวาสินรินทร์ แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 131 แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. 2562 : 14) ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการกิจการในการดำเนินงานด้านวิชาการให้สนองนโยบายที่สำคัญ ได้กำหนดกิจกรรมการพัฒนายกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผลผลิตจากกระบวนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงคุณภาพทางวิชาการเป็นสำคัญที่จะต้องเพียงพอและมีคุณภาพ กระบวนการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะให้ความสำคัญโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน ซึ่งพบว่ายังมีปัญหาในหลายด้านที่ส่งผลทำให้คุณภาพของผู้เรียนตกต่ำ ดังนี้ 1) ครูขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา 2) ครูขาดกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ขาดการนิเทศติดตาม ประเมินผลในงานวิชาการที่หลากหลายและต่อเนื่อง 4) ขาดการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. 2562 : 28)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ในด้านสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก และแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ว่าโรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นอย่างไร และมีสภาพการดำเนินงานอย่างไรในสถานศึกษาที่มีผู้บริหาร ครูวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลแก่หน่วยงานต้นสังกัดในการวางแผนหรือเป็นแนวทางสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ดำเนินงานการบริหารงานวิชาการให้ครอบคลุมงานวิชาการทั้ง 17 ด้าน ตามกรอบแนวคิดในการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจะได้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยเป็นแนวทางสำหรับการบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อพัฒนาแนวทางและประเมินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ส่วนที่ 2

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ผู้วิจัยได้แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จากผลสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลจากระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นและการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ของผู้บริหารและครูวิชาการจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) และเอกสารตารางวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน

- 1.1 สถานศึกษากำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นความแตกต่างรายบุคคล
- 1.2 ครูออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์แบบบูรณาการกับกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน
- 1.3 ครูมีบันทึกความก้าวหน้าของนักเรียนรายบุคคลเป็นระยะ 1 สัปดาห์ และ 1 เดือน รายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.4 ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงจากการฝึกปฏิบัติ
- 1.5 ผู้บริหารสร้างเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน

2. ด้านการนิเทศการศึกษา

- 2.1 สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ มีการติดตามเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ
- 2.2 ผู้บริหารจัดให้มีครูพี่เลี้ยงที่เชี่ยวชาญด้านการสอนเป็นที่ปรึกษาให้กับครูที่ด้อยประสบการณ์ด้านการสอน
- 2.3 ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน
- 2.4 สถานศึกษาจัดการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศด้านต่าง ๆ
- 2.5 สถานศึกษาจัดทำโครงการนิเทศศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบ คณะกรรมการการนิเทศ ปฏิทินการนิเทศ รูปแบบการประเมินผลการนิเทศ

3. ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม

- 3.1 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูทุกคนต้องผลิต และใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 3.2 ผู้บริหาร และครูศึกษา สืบวิจัย วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดหา การเลือก การใช้ และประเมินผลสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 3.3 ผู้บริหารจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้มีความสะดวกและพร้อมใช้
- 3.4 การระดมทรัพยากรกับชุมชนในการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา เชิญวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้

4. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

- 4.1 ผู้บริหารกำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ
- 4.2 ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ
- 4.3 ผู้บริหารวางแผนการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนากระบวนการเรียนรู้จากเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา

5. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

- 5.1 สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน
- 5.2 สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนจากหลักสูตรแกนกลางโดยคำนึงถึงบริบทของท้องถิ่นรอบ ๆ สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรแก่การส่งเสริมอนุรักษ์
- 5.3 ผู้บริหารมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้
- 5.4 ผู้บริหารกำหนดให้ครูวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน การจัดทำมีการใช้สื่อที่ทันสมัย และมีการวัดประเมินผล
- 5.5 สถานศึกษาจัดการอบรมปฏิบัติการให้ได้แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษา

6. ด้านการวัดผล ประเมินผล

- 6.1 สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน

6.2 ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

6.3 สถานศึกษาเน้นการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง

6.4 ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ในกลุ่มโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง

6.5 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในปีต่อ ๆ ไปอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 3

บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก

เพื่อให้การใช้คู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาท ดังนี้

1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

1.1.1 กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นความแตกต่างรายบุคคล

1.1.2 สร้างเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน

1.2 ด้านการนิเทศการศึกษา

1.2.1 จัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้ มีการติดตามเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ

1.2.2 จัดให้มีครูพี่เลี้ยงที่เชี่ยวชาญด้านการสอนเป็นที่ปรึกษาให้กับครูที่ด้อยประสิทธิภาพด้านการสอน

1.2.3 สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน

1.2.4 จัดการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศด้านต่าง ๆ

1.2.5 จัดทำโครงการนิเทศศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบ คณะกรรมการนิเทศ ปฏิทินการนิเทศ รูปแบบการประเมินผลการนิเทศ

1.3 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม

1.3.1 กำหนดให้ครูทุกคนต้องผลิต และใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.3.2 สำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดหา การเลือก การใช้และประเมินผลสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.3.3 สร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้มีความสะดวกและพร้อมใช้

1.3.4 ระดมทรัพยากรกับชุมชนในการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา เชิญวิทยากรมีปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้

1.4 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.4.1 กำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ

1.4.2 ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

1.4.3 วางแผนการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนากระบวนการเรียนรู้จากเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา

1.5 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.5.1 สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน

1.5.2 ปรับเปลี่ยนจากหลักสูตรแกนกลางโดยคำนึงถึงบริบทของท้องถิ่นรอบ ๆ สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรแก่การส่งเสริมอนุรักษ์

1.5.3 วิจัยเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้

1.5.4 กำหนดให้ครูวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน การจัดทำมีการใช้สื่อที่ทันสมัย และมีการวัดประเมินผล

1.5.5 จัดการอบรมปฏิบัติการให้ได้แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษา

1.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล

1.6.1 กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาไว้
อย่างชัดเจน

1.6.2 สถานศึกษาเน้นการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง

1.6.3 ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
ในกลุ่มสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.6.4 นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในปีต่อ ๆ ไป
อย่างต่อเนื่อง

2. ครู มีบทบาท ดังนี้

2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1.1 ออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์แบบบูรณาการกับกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน

- 2.1.2 บันทึกความก้าวหน้าของนักเรียนรายบุคคลเป็นระยะ 1 สัปดาห์ และ 1 เดือน รายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.1.4 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงจากการฝึกปฏิบัติ
- 2.2 ด้านการนิเทศการศึกษา
- 2.2.1 รับการฝึกอบรมระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ
- 2.2.3 มีความตระหนักในกระบวนการนิเทศภายใน
- 2.2.4 รับการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศด้านต่าง ๆ
- 2.3 ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม
- สำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดหา การเลือก การใช้และประเมินผลสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 2.4 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- เข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเอง อย่างเต็มศักยภาพ
- 2.5 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.5.1 ร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.5.2 วิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน การจัดทำมีการใช้สื่อที่ทันสมัย และมีการวัดประเมินผล
- 2.5.5 รับการอบรมปฏิบัติการแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล
- จัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา สาระการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

พหุ ประถมศึกษา

ส่วนที่ 4

การนิเทศผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

การนิเทศติดตามและประเมินผล เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนางานซึ่งจะช่วยส่งเสริมสนับสนุนและให้ข้อมูลย้อนกลับที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนางาน การนิเทศติดตามและประเมินผลการบริหารงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ ควรดำเนินการให้เป็นระบบโดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. ขั้นการวางแผน

1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามและประเมินผลในระดับสถานศึกษา และระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ เครื่องมือและวิธีการในการนิเทศติดตามและประเมินผล

1.3 กำหนดแผนงาน/ปฏิทินการปฏิบัติงาน

2. ขั้นการดำเนินงาน

ดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริงของสถานการณ์

3. ขั้นการตรวจสอบ

3.1 ตรวจสอบติดตามการดำเนินงานวิชาการ

3.2 ประเมินผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ผลการตรวจสอบและการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานวิชาการ

4. ขั้นการปรับปรุงและพัฒนางาน

4.1 นำผลการประเมินมาปรับปรุงและดำเนินการตามแผนใหม่อย่างต่อเนื่องการนิเทศติดตามและประเมินผลจะบรรลุเป้าหมายได้ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2. การวางแผนตามระบบมาตรฐาน (PDCA)

2.1 การวางแผน

2.2 การปฏิบัติ

2.3 การตรวจสอบ

2.4 การปรับปรุง

3. การนิเทศติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

4. จัดทำระบบสารสนเทศ

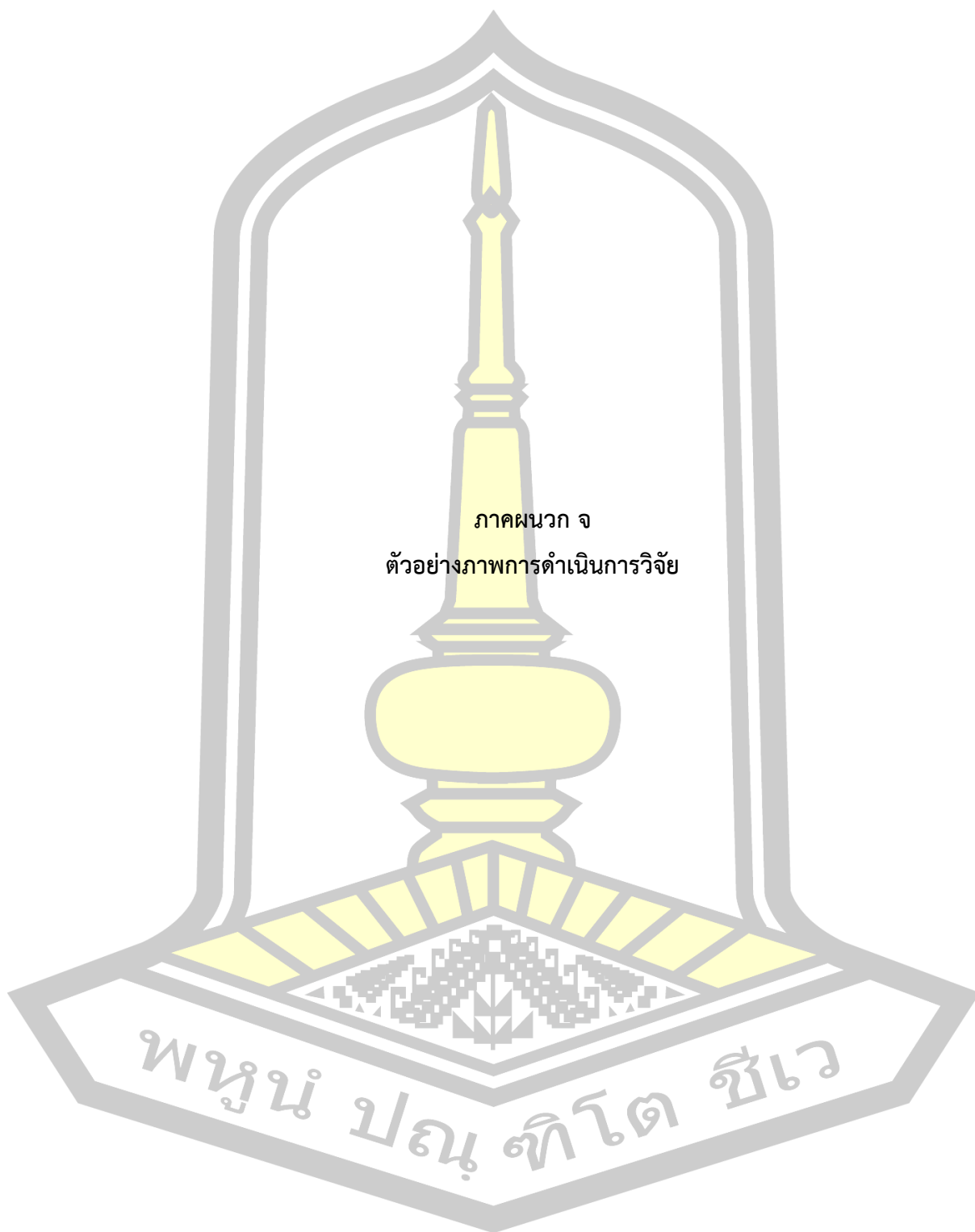
5. สรุปรายงานและเผยแพร่

พจนานุกรมศัพท์โต ชีเว

บรรณานุกรม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. รายงานผลการดำเนินงานสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปี 2561. ม.ป.ท. : ม.ป.พ. 2562
 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙. กรุงเทพฯ.
 : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด , 2560.
 ทักษิณ วงศ์เย็น. การบริหารงานวิชาการ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2555.

ภาคผนวก จ
ตัวอย่างภาพการดำเนินการวิจัย

พหุ ประทีป ชีวะ

สัมภาษณ์ นายสมพันธ์ ภูทินกอง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านร้านหม้า
สถานศึกษาที่มีวิถีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม วันที่ 18 ธันวาคม 2563

สัมภาษณ์ นางสาวหยาด จันทร์คูเมือง ครูหัวหน้างานวิชาการ
โรงเรียนบ้านร้านหม้า สถานศึกษาที่มีวิถีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม วันที่ 18 ธันวาคม 2563

สัมภาษณ์ นายพิณิ หาสุข ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกันตรง
สถานศึกษาที่มีวิถีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม วันที่ 17 ธันวาคม 2563

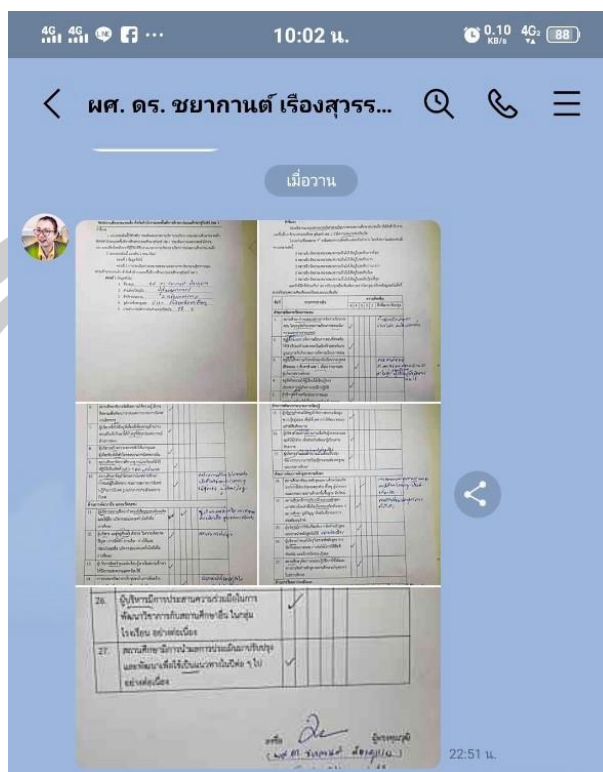
สัมภาษณ์ นางสาวณัฐนิชา สืบเพ็ง ครูหัวหน้างานวิชาการ
โรงเรียนบ้านกันตรง สถานศึกษาที่มีวิถีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม วันที่ 17 ธันวาคม 2563

สัมภาษณ์ นางสาวสิริกานต์ เรืองจิต ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านจ๊กจรุก
สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม 7 มกราคม 2564

สัมภาษณ์ นางวราภรณ์ ศิลปะสิทธิ์ ครูหัวหน้างานวิชาการ
โรงเรียนบ้านจ๊กจรุก สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม วันที่ 7 มกราคม 2564

สัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยากานต์ เรืองสุวรรณ
อาจารย์สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2564

การประเมินแนวทางโดย นายอาวุธ ทองบุญ
รองผู้อำนวยการ สพป.ปราจีนบุรี เขต 1 ผู้ทรงคุณวุฒิ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2564

การประเมินแนวทางโดย ดร.จรัส สอนกล้า
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2564

การประเมินแนวทางโดย นายหลักเขต มุ่งสันติ
ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลศรีนครินทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2564

การประเมินแนวทางโดย นายสมชาติ ขอร่ม
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแกใหญ่ ผู้ทรงคุณวุฒิ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2564

การประเมินแนวทางโดย นายชำนาญ ใจเพียร
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านรัตนะ ผู้ทรงคุณวุฒิ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2564

การประเมินแนวทางโดย นางสาวกัลยา สุวรรณศรี
ครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ วันที่ 31 มกราคม 2564

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวจรรยาภรณ์ ภูกลาง
วันเกิด	วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2533
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 45 หมู่ที่ 5 ตำบลทุ่งหลวง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45130
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู อันดับ คศ. 1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเมืองที่ ตำบลเมืองที่ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ รหัสไปรษณีย์ 32000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2552 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. 2558 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พ.ศ. 2564 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ่ ปณุ่ ทิโต ชีเว